

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

МУЗЕЙ —
УСЁ ІХ
ЖЫЦЦЁ

6

ЭКСКУРСАВОД
ПА ... МОГІЛКАХ

19

ЗВЯЗДА

22 КАСТРЫЧНИКА 2021 г.
ПЯТНІЦА
№ 204 (29573)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ
+TV ПРАГРАМА

КОРАТКА

- У НАН Беларусі распрацавалі і асвоілі вытворчасць экспрэс-тэстаў на COVID-19.
- Беларуска-кітайскі маладзёжны форум «Новыя гарызонты» пройдзе ў Мінску 11—12 лістапада.
- Паблізу ўрочышча Уручча ў Мінску пачаліся раскопкі раней не ўстаноўлена пахавання часоў Вялікай Айчыннай вайны.
- Беларусы ў студзені—верасні ўсынавілі 277 дзяцей.
- МТЗ адкрыў фірмовы навуцальны цэнтр у Стаўрапальскім аграрным універсітэце.

«Не дапусціць разбалансаванасці сістэмы органаў дзяржаўнай улады»

Прэзідэнт Беларусі сустрэўся ўчора з рабочай групай, створанай для дапрацоўкі новай рэдакцыі Канстытуцыі. У яе склад увайшлі 11 чалавек — парламентарыі, кіраўнікі некаторых органаў улады, суддзі, прадстаўнікі навуковай і грамадзянскай супольнасцяў. Група зоймецца вырашэннем пытанняў, па якіх не прыйшоў да адзінага меркавання шырокі склад Канстытуцыйнай камісіі. А менавіта: статус Усебеларускага народнага сходу і парадак яго фарміравання, пераармаванне кадравых і кантрольных паўнамоцтваў паміж органамі ўлады, тэрмін паўнамоцтваў Прэзідэнта, Нацыянальнага сходу, мясцовых Саветаў дэпутатаў і некаторыя іншыя пытанні. Вынікам дзейнасці групы стане праект Асноўнага Закона, які разгледзіць Канстытуцыйная камісія і абмяркуе грамадства. На апошнім этапе яго дашліфуюць спецыялісты для вынясення на рэферэндум. Плануецца, што Канстытуцыя будзе прадстаўлена на ўсенароднае абмеркаванне ў снежні.

СТАР. 2

Фота БНТА.

ЦЫТАТА ДНЯ

Раман ГАЛОУЧАНКА,
прэм'ер-міністр

«Уся беларуская зямля — помнік тых злчынстваў, якія ўчынілі захопнікі на нашай тэрыторыі. Работа на ўстановах месцаў пахаванняў часоў вайны актывізавалася ў рамках распачатай Генеральнай пракуратурай крмінальнай справы на факце сенацыду беларускага народа. За кароткі перыяд часу, пачынаючы з лета, ужо зроблена вялікая работа і выкрываюцца ўсё новыя страшныя падзеі тых дзён. Гэтая работа будзе працягвацца да таго часу, пакуль не будуць устаноўлены ўсе месцы распраў над мірным насельніцтвам і ваеннапагоннымі на тэрыторыі нашай краіны. У будучыні ўсе месцы, якія да гэтага часу былі невядомыя, будуць мемарыялізаваны, будуць ўзвешчаныя памяць ахвяр, якія там загінулі».

На слыху

ФІШЫНГ, ВІШЫНГ — ДВА КІТЫ КІБЕРЗЛАЧЫННАСЦІ, або Як абараніцца ад махляроў у сферы сучасных тэхналогій

Інфармацыйнае махлярства — біч XXI стагоддзя. Па розных ужо адпрацаваных схемах дзейнічаюць сотні злачынцаў па ўсёй краіне. Сёння мы паспрабуем высветліць, як выманьваюць грошы ў звычайных людзей сучасныя аферысты.

Мінчанка ўстанавіла праграму аддаленага доступу і страціла больш за 12 тысяч рублёў — пра гэта распавяла афіцыйны прадстаўнік УСК горада Мінска Кацярына ГАРЛІНСКАЯ.

Сёлета ў Мінску зноў расце колькасць злачынстваў у сферы інфармацыйных тэхналогій. Пераважную большасць з іх складаюць крадзяжы грашовых сродкаў шляхам

завалодання рэквізітамі банкаўскіх картак — арт. 212 (крадзеж маёмасці шляхам мадыфікацыі камп'ютарнай інфармацыі) КК.

За 8 месяцаў сталічныя падраздзяленні распачалі 2969 крмінальных спраў па гэтым артыкуле. Для параўнання: за аналагічны перыяд 2020 года — 2244 падобныя злачынствы.

Па даных следства, праз месенджар Viber 42-гадовай жанчыне патэлефанавалі невядомы і прадставіўся працаўніком юрыдычнага аддзела асацыяцыі банкаў. Падчас званка на экране адлюстраваліся лагатып аднаго з найбуйнейшых беларускіх банкаў краіны з надпісам «Падтрымка». Суразмоўца паведаміў мінчанцы, што ад яе імя адкрыта некалькі крэдытных дагавораў і каб іх закрыць, неабходна здзейсніць некалькі дзейнняў пад яго кіраўніцтвам.

СТАР. 5

Журналісцкае расследаванне

ШТО З ДАРОГАЙ ДА ВЫСТАЎКІ...

Даўно планаваў зрабіць з вёскі пад назвай Выстаўка рэпартаж, але не думаў, што ён атрымаецца праблемны. Хацелася высветліць гісторыю назвы: ці ёсць там мастакі, мо праводзяць пленэры, мо звязана з назвай прыгожая легенда? Але... выясючы самі паклікалі журналіста да сябе, каб рэдакцыя дапамагла ў пытанні ремонту дарогі, якая вядзе да Выстаўкі.

На вуліцы Сонечнай

Дарэчы, гэтую дарогу можна назваць дарогай жыцця, бо ў вёсцы, як высветлілася на месцы, няма крамы, пошты, амбулаторыі і іншых сацыяльна важных аб'ектаў.

Аўтобус прыязджае ў Выстаўку тры разы на тыдзень: у аўторак, суботу і нядзелю. Інтэрнэт працуе не надзейна, ды і якасць мабільнай сувязі пакідае жадаць лепшага.

СТАР. 4

Фота Аляксандра ПУШЫНСКАГА.

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

«Не дапусціць разбалансаванасці сістэмы органаў дзяржаўнай улады»

Праект Асноўнага Закона

Аляксандр Лукашэнка нагадаў: зусім нядаўна дамовіліся, што, калі створаная рабочая група скончыць разам з кіраўніком краіны напісанне Канстытуцыі, варыянт дакумента будзе ўнесены на пасяджэнне Канстытуцыйнай камісіі і на рэферэндум.

«Таму мы прыступаем да работы на этапе — стварэнне праекта Канстытуцыі. Задача гэтай групы — працягнуць пачату Канстытуцыйнай камісіяй дзейнасць. Зразумела, што тут сабраліся «дзяржаўнікі» і кіраўнікі са стажам. Вопытныя людзі розных прафесій павінны фарміраваць аблічча новай Канстытуцыі. Нашы прапановы юрысты, спецыялісты аформілі ў новы праект Канстытуцыі. То-бок, прапішучы новай юрыдычнай», — сказаў Прэзідэнт на нарадзе.

Па словах кіраўнікі краіны, задача групы — вызначыцца і прапанаваць Канстытуцыйнай камісіі і грамадству варыянт будучай Канстытуцыі ў асноўных момантах. Аляксандр Лукашэнка адзначае, што па статусе і вопыце кіруючай работы на высокіх пасадах члены работнай групы глыбока разумеюць сэнс змянення Асноўнага Закона, іх абгрунтаванасць, перспектывнасць для развіцця дзяржаўнасці і абароны нацыянальных інтарэсаў.

У першую чаргу рабочая група засяродзіцца на шэрагу нявырашаных пытанняў, сцвярджае кіраўнік краіны. Па яго словах, такіх нямае, і трэба іх далей абмеркаваць у канструктыўным ключы, знайсці самыя аптымальныя рашэнні. «Калі ў працэсе работы ўбачыце, што нейкія палажэнні патрабуюць дашліфоўкі, таксама прапановыце свае падыходы. **Галоўнае ў працы гэтай работнай групы над канстытуцыйнымі змяненнямі — не дапусціць разбалансаванасці сістэмы органаў дзяржаўнай улады. Важна пазбегнуць змянення функцый і паўнамоцтваў ключавых органаў улады, забяспечыць узгодненасць іх дзейнасці»**, — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Асаблівую ўвагу ён просіць удзяліць новаму органу — Усебеларускаму народнаму сходу, статус, парадка фарміравання, кампетэнцыі якога належыць вызначыць. Аляксандр Лукашэнка загадае зрабіць гэта так, каб не парушыць устойлівасць дзяржаўнага апарату, не дапусціць з'яўлення дwoеўладдзя.

«Лічу, што рабочая група павінна ўзяць добры старт з самага пачатку. Часу на расказку абсалютна няма, будзем працаваць аператыўна. Вынікам дзейнасці групы стане праект Асноўнага Закона, які абмяркуем з Канстытуцыйнай камісіяй і ўнясім для ўсенароднага абмеркавання. Потым, пасля

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ўсенароднага абмеркавання, дашліфуюм, і праект пойдзе на рэферэндум», — пералічыў этапы кіраўнік краіны.

«Сённяшняя Канстытуцыя дакладна пад Прэзідэнта»

Прэзідэнт прапанаваў працу групы звесці ў Адміністрацыю Прэзідэнта, а яе кіраўнік Ігар Сергеенка будзе на чале і работнай групы.

Кіраўнік краіны звярнуў увагу на яшчэ адзін момант. Прадстаўнікі апазіцыйных сіл сцвярджаюць, што рэферэндум і новую Канстытуцыю робіць Аляксандр Лукашэнка пад сябе. Ён адмаўляе гэтыя выказванні, параўноўваючы будучы праект Асноўнага Закона з дзеючай Канстытуцыяй. «Калі шыра казача, то сённяшняя Канстытуцыя дакладна пад Прэзідэнта. І лепшай Канстытуцыі па іх крытэрыях ніякаму Прэзідэнту не трэба. Гэта Канстытуцыя, сапраўды, вельмі жорстка. Многія спецыялісты кажуць, што і аўтарытарнага характару ў нас улада з прычыны гэтай Канстытуцыі. Гэта так. І мы кажам, чаму мы робілі гэтую Канстытуцыю такім чынам і пад Прэзідэнта. Таму любая іншая Канстытуцыя будзе слабейшая, чытай, як яны кажуць, «дэмакратычнай» за сённяшняю Канстытуцыю. Таму папракаць мяне, што Прэзідэнт робіць пад сябе Канстытуцыю, — поўнае глупства», — звярнуў увагу Аляксандр Лукашэнка.

Паводле яго слоў, прыйшоў час Канстытуцыю зрабіць такім чынам, каб паўнамоцтвы органаў улады і кіравання былі размеркаваны, але краіна засталася прэзідэнцкай рэспублікай. Аляксандр Лукашэнка канстатуе: больш за 90% людзей лічыць, што Беларусь павінна быць з такой формай кіравання.

«Мы яшчэ напярэдадні рэферэндуму. Я вам скажу, што толькі два-тры працэнты застанецца тых, што будуць крычаць: нам неабходна нейкая іншая рэспубліка — не прэзідэнцкая, а парламентарная — не прэзідэнцка-парламентарная і гэтак далей. **«Салютна ўпэўнены, што Беларусь павінна быць прэзідэнцкай рэспублікай, калі мы хочам захаваць краіну»**. І Усебеларускі народны сход удзіцца не таму, што ірвеха з прысутных, дзеючы Прэзідэнт ірвеха на гэтую пасаду, а для таго, каб забяспечыць (як кажуць юрысты) стымуляванне і процівагу», — падкрэсліў кіраўнік краіны, адзначаючы, што гэтыя паняцці — фундаментальныя рэчы. На іх будуюцца ўсе заканадаўчыя акты і перад усім Асноўны Закон.

«Што б мы тут ні робілі — чым іх (апазіцыйных сіл. — «Зв.») дыя горш, тым лепш. Нам трэба чуць гэтыя галасы, і мы будзем іх чуць, хочам таго ці не. Але калі рзагавача на кожнае «чханне» з-за межы нашай краіны людзей, што

адпрацоўваюць узятыя ў амерыканцаў, немцаў грошы, седзячы ў Польшчы ці Літве, тады мы перастаем працаваць і клапаціцца пра ўласны народ. І ні ковід, ні санкцыі — ніводнага пытання тады не вырашым», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Ён дадае, што асабіста гатовы актыўна ўключацца ў працу, але жадае прапанаваць з боку членаў работнай групы па шырокім коле пытанняў сустрэчы.

«Мы заўсёды павінны памятаць, што любы наш крок можа разбурыць краіну». Вы бачыце, як людзі прывыклі: калі Прэзідэнт кожны дзень не скажаў якое-небудзь слова, тады «дзе ён?» Гэта не толькі таму, што мы прывыклі людзей да гэтага, а таму, што нашы людзі такія. І, дзякуй богу, яны добрыя, сумленныя, звыклія арыентавацца на спецыялістаў, вельмі адукаваныя», — кажа Прэзідэнт.

Ён заявіў, што не ў яго кампетэнцыя вучыць вопытных, аўтарытэтных членаў работнай групы, якія павінна быць краіна, бо многія з іх разам з Прэзідэнтам стваралі дзяржаву.

«Таму давайце прапануем варыянт (Асноўнага Закона. — «Зв.») Канстытуцыйнай камісіі і потым людзям розных узростаў, памкненняў, прафесій, каб яны зразумелі: гэта іх Канстытуцыя», — рэзюме Аляксандр Лукашэнка.

Марыя ДАДАЛКА.

Каментарый у тэму

Як расказаў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Ігар СЕРГЕЕНКА, якому даручана ўзначальваць рабочую групу па дапрацоўцы Канстытуцыі, работа будзе штодзённая, у ёй задзейнічаюць таксама прадстаўнікоў рознастайных структур, экспертную супольнасць.

«Сёння абмяркоўваліся канкрэтныя кірункі дзейнасці работнай групы. У тым ліку па статусе Усебеларускага народнага сходу, паўнамоцтвах органаў, па іншых палажэннях, што закранаюць рознастайныя сферы жыцця дзейнасці нашай краіны. Работа мае быць скрупулёзная, напружаная, таму што па Канстытуцыі жыць дзесяцігоддзі», — сказаў Ігар Сергеенка.

Па яго словах, група павінна скончыць сваю работу на працягу месяца, а ўжо да снежня праект Канстытуцыі вынесуць на ўсенароднае абмеркаванне.

«Гэта сур'ёзны дакумент, эпахальны, я нават бы сказаў, на значны перыяд гісторыі. Неабходна далей глядзець, які ён будзе працаваць, якія ў нас рызыкі і пагрозы сёння, а якія будуць заўтра. Не проста напісаць юрыдычныя фармулёўкі — неабходна ўлічваць вопыт мінулых пакаленняў, нешта спрагнаваць. Работа сур'ёзная», — заявіў кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта.

БЯСПЕКИ ШМАТ НЕ БЫВАЕ

Але добра, што ў гэты складаны час не зачыняюцца храмы

У апарце Упаўнаважанага па справах рэлігіі і нацыянальнасцяў адбылося пасяджэнне Кансультацыйнай міжканфесійнай рады, дзе цэнтральнай тэмай стала санітарна-эпідэміялагічная сітуацыя ў краіне. Прадстаўнікі розных канфесій разам са спецыялістамі ў прыватнасці пагаварылі пра вакцынацыю, асаблівасці новай хваля хваробы...

— Калі я бываю ў раёнах і праводжу сустрэчы са святарамі розных аб'яднанняў, то чую пытанні і заўсёды імкнусь знаходзіць шляхі іх вырашэння, — адзначаў на пачатку сустрэчы Упаўнаважаны па справах рэлігіі і нацыянальнасцяў Аляксандр РУМАК. — Сёння, безумоўна, самае актуальнае пытанне для ўсіх людзей у нашым грамадстве — гэта тое, што звязана з каранавірусам і санітарна-эпідэміялагічнай сітуацыяй у краіне. Каб не ўзнікла сітуацыя, калі нам дзевяццацца зачыняць храмы, які гэта ўжо адбываецца ў некаторых краінах, мы звяртаемся да вас і просім вашага садзейнічання ў нашай агульнай рабоце па зберажэнні чалавечых жыццяў.

Інфармацыю пра стан санітарна-эпідэміялагічнай сітуацыі ў краіне агучалі на сустрэчы спецыялісты санітарна-эпідэміялагічнай службы і першы намеснік міністра аховы здароўя Алена БОГДАН. Яна раскажала пра асаблівасці таго, як працякае захварванасць на каранавірус зараз, і заклікала да аб'яднання намаганняў у тым, каб даносіць праўдзівую інфармацыю да насельніцтва і перакановаць свядома клапаціцца пра ўласнае здароўе.

— Вірус змяніўся. Ён таксама хоча жыць. І чым больш мы з ім ваюем і лечым людзей, тым больш ён імкнецца выжыць. Прадбачыць, які будзе ў яго наступнік, ніхто не можа, — адзначыла Алена Богдан. — Асаблівасць цяперашняй хвалі ў тым, што хварэе маладое насельніцтва. Калі ў першую хвалю сярэд дзяцей былі адзікі захварэлыя і мы назіралі ў іх найцяжэйшыя мультысістэмныя сімптомы, калі ў дзіцяці пачыналі адмаўляць абсалютна ўсе органы, то зараз гэтага няма. Але дзеці хварэюць на пнеўмонію і ім патрабуюцца кіслародная падтрымка... Таму сёння важна выкананне санітарна-эпідэміялагічнага рэжыму. Асабліва важна яго прытрымлівацца і памяцканьня — крамах, культурных і культурных установах, грамадскім транспарце. Усюды, дзе людзі збіраюцца ў вялікай колькасці.

Спікер адзначае, што людзі прыходзяць у храмы, пакланяюцца іконам, прыкладваюцца да іх, і што б ні гаварылі, яны будуць так рабіць, бо вераць.

— Наша задача, каб побач быў той, хто пратрэ ікону, каб былі створаны ўмовы для прадуховлення небояскі. Масачны рэжым патрэбны, але маска павінна быць чыстай. І наступнае — гэта вакцынацыя, — сказала першы намеснік міністра. — Перш за ўсё я хачу звярнуцца да тых прадстаўнікоў рэлігійных аб'яднанняў, дзе ў нас ёсць манастыры. Гэта асабіста справа кожнага, як ставіцца да ўласнага здароўя, але давайце абаронім людзей. Мы гатовы прышчапіць іх. Акрамя вакцынацыі, нас нічога не ўратуе.

Яна таксама распавяла, што зараз сітуацыя з захварванасцю на каранавірус характарызуецца складаным працяканнем хваробы: «Колькасць пнеўмоніяў па краіне ніжэйшая, чым была летас. Але пнеўмонія, якія знаходзяцца ў стацыянарах, у разы больш. Мы павялічылі колькасць кіслародных пунктаў з 8000 да 22 000. Мы выдаткоўваем 210—220 тон кіслароду ў суткі, што таксама гаворыць пра цяжкае цяжэнне захворвання. Пры гэтым прышчэпленых пацыентаў у стацыянары не больш за 4%. Чалавек і з прышчэпкай можа захварэць, але гэта не прывядзе да летальнага зыходу».

— У розныя часы наша краіна і людзі сутыкаліся з рознастайнымі праблемамі, спакусамі. І гэта чарговы складаны этап для нашай Айчыны, які мы разам абавязкова пераадолеем. Але толькі пры ўмове, што згуртуемся, не будзем панікаваць і станем клапаціцца адно пра аднаго, — кажа архіепіскап Гродзенскі і Ваўкавыскі Антоній. — Важна, што ў гэты час не зачыняюцца храмы. Бо там чалавек можа знайсці супакаенне і звярнуцца да Бога з малітвай. Зараз ужо два гады як каранавірусная інфекцыя існуе і не ўспрымаецца як нейкая надуманая гісторыя, бо ў кожнай сям'і сутыкнуліся з гэтай хваробай. Нашы прыхаджэнне вельмі адказна ставяцца да гэтага, а мы заўсёды кажам, што калі чалавек не клапаціцца пра ўласнае здароўе, то яму варта падумаць пра блізкіх. Бо, калі па нашай віне захварэе іншы чалавек, гэта грэх, з якім нам дзевяццацца жыць.

Вядома, кожны з нас перш за ўсё ў адказе за ўласнае здароўе і заўтрашні дзень. Але часам варта нагадаць аб прапісных сіцінах, каб не было сумных наступстваў. На іх прадуховленне было накіравана і абмеркаванне шэрагу іншых актуальных тэм, сярэд якіх перспектывы супрацоўніцтва Беларускага саюза жанчын з рэлігійнымі аб'яднаннямі; арганізацыя ахоўных мерапрыемстваў культурных збудаванняў; дзяржаўная рэгістрацыя рэлігійнымі арганізацыямі нерухомай маёмасці і зямельных адносін; правядзенне рамонтных і рэстаўрацыйных работ у культовых пабудовах, якія маюць статус гісторыка-культурнай каштоўнасці.

Алена ДРАПКО.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Кіраўнік вядучай фракцыі Еўрапарламента папярэдзіў аб магчымым выхадзе Польшчы з ЕС

Манфрэд Вэбер, кіраўнік вядучай фракцыі Еўрапарламента — Еўрапейскай народнай партыі (ЕНП), папярэдзіў аб магчымым выхадзе Польшчы са складу Еўрапейскага саюза на фоне спрэчкі Бруселя і Варшавы пра прыярытэт еўрапейскага заканадаўства над дзяржаўным, паведамляе ТАСС.

Палітык адзначаў, што на саміце Еўрасаюза, які мае адбыцца, неабходна знайсці кампраміснае рашэнне адносна прававой спрэчкі паміж Польшчай і ЕС. «Гаворка ідзе аб прынцыповым пытанні, якое заключаецца ў тым, ці прымае ЕС права і незалежнасць правасуддзя. Тое, што гэтая тэма да гэтага часу не абмяроўвалася, з'яўляецца правам Еўрапейскага савета», — сцвярджаў кіраўнік ЕНП.

Пры гэтым ён дадаў, што Еўрасавету не варта баяцца рэальных дэбатаў, якія неабходна вёсці ў Еўропе. «Калі пытанне вяршэнства закона і дзейнасці норм еўрапейскага права не будзе вырашана, то існуе рызыка вымушанага выхаду Польшчы з ЕС праз чорны ход», — сказаў на заканчэнне Манфрэд Вэбер.

Канстытуцыйны суд Польшчы 7 кастрычніка, разгледзеўшы запыт прэм'ер-міністра Матуша Маравецкага, пацвердзіў неадпаведнасць нормы аб дамінаванні еўрапейскага права над палажэннямі Канстытуцыі. Гэтае рашэнне выклікала новую хвалю крытыкі з боку Бруселя і дыскусію аб магчымасці пазбаўлення Варшавы сродкаў з еўрапейскіх фондаў.

У Латвіі для парушальнікаў антыковідных мер прадугледжаны штрафы да дзюх тысяч еўра

За невыкананне асабліва строгіх абмежаванняў, якія дзейнічаюць на тэрыторыі Латвіі ў перыяд лкаддзю, для фізічных асоб прадугледжаны штрафы да дзюх тысяч еўра, паведамляе Delfi.

Нарматыўнымі актамі прадугледжана, што фізічная асоба, якая парушыла ўведзеныя абмежаванні, якія датычацца COVID-19, можа быць аштрафавана ў адміністрацыйным парадку на суму ад 10 да 2 тысяч еўра, а юрыдычная асоба — на суму ад 140 да 5 тысяч еўра.

18 кастрычніка на пасяджэнні Савета па крызісным кіраванні Латвіі было прынята рашэнне ўвесці ў краіне жорсткі лкаддзю на чатыры тыдні для абмежавання распаўсюджвання каранавіруса. У гэты перыяд у Латвіі таксама будзе дзейнічаць каменданцкая гадзіна з 20.00 да 5.00.

ШТО З ДАРОГАЙ ДА ВЫСТАЙКІ...

(Заканчанне.)

Пачатак на 1-й стар.

Па дапамогу ў карпункт звярнуўся жыхар вёскі. Пенсіянеру Валерыю Мікалаевічу Спаткаю, які там жыве на вуліцы Сонечная, за семдзясят. Працаваў калісьці аператарам на студыі тэлебачання, на будоўлях, у тым ліку і ў Маскве. Рукі залатыя — кажучы пра такіх мужчын.

Вяскоўцам ён стаў пасля таго, як прадаў пару гадоў таму ў цэнтры Віцебска двухпакаёвую кватэру і перабраўся ў Выстайку. Спадбалася, што недалёка: усяго кіламетраў пятнаццаць ад абласнога цэнтра, да таго ж тут нешматлюдна. Пажадаў чалавек жыць бліжэй да прыроды, вырошчваць агародніну і садавіну, трымаць курэй.

Некалькі месяцаў таму, падчас прамой тэлефоннай лініі з памочнікамі Прэзідэнта — інспектарам па Віцебскай вобласці Анатолем Ліневічам, ён расправіў аб праблеме, якая паўстала на новым месцы жыхарства. Спадзяваўся, што пасля таго, як сутыкнуўся з басісцём прадстаўніцкай мясцовай улады, знойдзе дапамогу на ўзроўні больш высокім.

«Праехалі міма»...

Валерый Спаткай вельмі змяняльна разказаў пра тое, як даручэнне Анатолія Ліневіча адказныя за вырашэнне праблемы выканаць не маглі, бо... спачатку праехалі міма праблемнага ўчастка, хоць пенсіянер абазначыў яе палкамі.

— Я ж усё растлумачыў. Нумар майго тэлефона запісалі, дык патэлефанавалі б, я паказаў бы асабіста! — гаруе пенсіянер.

Ён зноў тэлефанавалі ў райвыканкам. Спрабаваў яшчэ раз дазваіцца Ліневічу...

Нарэшце, у канцы чэрвеня новы жыхар Выстайкі патэлефанавалі на «прамую лінію» старшыні Віцебскага аблвыканкама Мікалаю Шарснёву.

Журналісты туды таксама зафіксавалі вусны зварот Валерыя Спаткава. Сама назва вёскі — Выстайка — чапляе. Зяўнік расправіў гісторыю сваіх папярэдніх зваротаў да прадстаўніцкай улады. Ён абраў тон спакойнай канстатацыі сутнасці справы. Пенсіянер разумее, што асфальт — рэч дарагая, што на шлях да вёскі, дзе ў асноўным валодаюць дамамі дачнікі, немэтазгодна выдаткоўваць столькі сродкаў.

Кіраўнік абласной вертыкалі ўлады даў даручэнне кіраўніку КУП «Віцебск-аблдарбуд» Уладзіміру Мацвееву разабрацца.

У спраўным стане?

Аднак да першай паловы кастрычніка так нічога зроблена і не было. Валерый Спаткай прыцыпова чакаў гэтага тэрміну, бо паверыў у абяцанні адказных асоб.

У лісце ад 9 ліпеня за подпісам старшыні камітэта па архітэктуры і будаўніцтве Аляксандра Шыдлоўскага паведамляецца, што начальнік філіяла «Віцебскае ДРБУ № 144» і старшы майстар 7 чэрвеня высветлілі на месцы, што ўчастак дарогі працягласцю 200 метраў, па якім вясной і восенню падчас бездаражжы праезд можа быць абцяжараны, на сёння ў добрым стане... «Праезд транспартных сродкаў забяспечаны», — цытата. Можа, мелася на ўвазе, што, калі пойдучы вясенскія дажджы, тады дарожнікі зноў прыедуць паглядзець?

Вельмі папулярны ў савецкі час кінааспіс «Фитиль», безумоўна, зацікавіўся б гэтай гісторыяй.

У лісце ад 12 ліпеня той самы генеральны дырэктар КУП «Віцебск-аблдарбуд», які публічна атрымаў даручэнне губернатара, напісаў пенсіянеру, што з пачатку сезона (вясной) выкананы работы па прафіляванні друзавога ўчастка дарогі Бялянавічы — Войтава праз Выстайку працягласцю 9,5 кіламетра, «з даданнем новага матэрыялу па асфальтабетонным участку выкананы ямачны рамонт пакрыцця», і

што дарога ў цэлым у добрым стане. «Пры выяўленні дэфектаў ліквідацыя будзе праведзена работамі па ўтрыманні», — цытата. На мой погляд, напісана незразумела, але, напэўна, дарожнікі ведаюць «сакральныя сэнс» сваіх фармулёвак.

А сабакку было б шкада...

Калі пенсіянер на старой іншамарцы вёз мяне ў вёску спачатку па трасе, якая вядзе ў бок прыгранічча з Расіяй, надвор'е было ідэальным для восені. Сонежка не толькі свяціла, але і добра прыгравала. Вядома, пры такіх умовах дарога больш-менш у нармальным стане.

Але праз некалькі хвілін, як звярнулі з трасы, як кажуць, пятай кропкай адчу, што вельмі і вельмі, мякка кажучы, нязручна ехаць па тых самых двухстах проблемных метрах дарогі.

Вадзіцель расправіў, што з-за гэтага прыходзіцца расквашвацца на тое, каб рамантаваць аўтамабіль і купляць запасныя часткі.

— У мяне вельмі маленькая пенсія. На аўто усё ж зручней, чым на аўтобусе, прывезці нешта ў вёску, унукама ў горад адвезці бульбу і іншае. Некалькі падыпнікаў памяняў пазачоруна, заплатаў за кожны ад 25 да 40 рублёў, — скардзіцца суразмоўца.

А што думаюць аднавяскоўцы?

Пагутарыў я з мужам і жонкай, якія ў цэлым сезон жывуць у Выстайцы. Вячаслаў Віктаравіч узначальвае філіял фірмы. Пагадзіўся, што дарога нязручная.

— Але ж гэта яшчэ не бяда — па ёй небяспечна ехаць! — дадаў.

Разам з Валерыем Спаткаем яны сталі паказваць проблемныя метры. Некаторыя — больш за дваццаць сантыметраў глыбінёй. Незразумела мужчынам, чаму замест друду для падсыпкі выкарыстоўваюць пясок і гліну.

Жонка Вячаслава Віктаравіча не ўтойвала крыўды на чыноўнікаў. Успоміла, як выгульвала сабаку, а на паравозы з кузава трактара вываліўся цок саломы. А калі б нехта пацярпеў? Жанчына кажа, што кожны вялікі дождж ператварае дарогу ў пагрозу для тых, хто ёй карыстаецца.

Незадаволены станам дарогі і маляды мужчына Яўген. Жыве ён у Віцебску і тут — у дзедавай хаце. Ды і брат «амаль што вясковец». Скажаў, што апошні раз увесну бачыў тут грэйдар. Каб насамрэч папелішчы стан пакрыцця, рэальна не было нічога зроблена. Дарогу размывае, скажаў, у сельсаве і ён тэлефанавалі, ды яны ж не адказваюць за рамонт дарогі — толькі могуць перадаць сігнал. Вельмі незадаволены дарожнай праблемай і пенсіянер Міхаіл Чугуню.

Скаргаў усё больш

Да кіраўніцтва мясцовай улады Віцебскага раёна штогод усё больш «дарожных заяў».

У 2019-м — 28 абгрунтаваных зваротаў грамадзян, у 2020 — 27, сёлета — 49... З мінулага года застаюцца нявырашанымі 13 зваротаў. Ад колькасці ўсіх зваротаў гэта складае, адпаведна, каля 20 працэнтаў.

Што да працягласці мясцовых дарог, то лічба ўражае: каля 934 кіламетраў.

Для параўнання: ад Віцебска да Мінска — прыкладна 290 кіламетраў, да Брэста — 627, да Гомеля — 330.

Дарэчы, пра дарожныя праблемы нядаўна казаў на сесіі Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў і старшыня Віцебскага раённага Савета дэпутатаў Віктар Дарожкін. З трох аўтаргэйдараў у арганізацыі, якая адказвае за мясцовыя дарогі, фактычна працуе адзін, астатнія ў рамонце. На бягучы рамонт сёлета вылучылі 374 тысячы рублёў, на ўтрыманне — больш за мільён. Фінансаванне змяншаецца. На працягу трох гадоў (2019—2021) прадпрыемству не вылучаліся сродкі на капітальны рамонт.

Такім чынам, і без пад'езду да Выстайкі хапае галаўнога болю. Становіцца зразумелай бездапаможнасць дарожнікаў і прадстаўніцкай мясцовай улады.

Тым не менш бласпека на дарогах — гэта жыццё людзей. Ды і давер да ўлады трымаецца на тым, наколькі адказна вядоўцацца абяцанні яе прадстаўніцкай.

Пра гэта ўсё час кажучы кіраўнікі абласной вертыкалі, верхняй і ніжняй палат парламента, дзяржкантролю і іншых органаў улады. Даў слова — зрабі, ды так, каб людзі былі задаволеныя. Не можаш — не абядай, не называй канкрэтны тэрмін выканання.

Старшыня Віцебскага Савета дэпутатаў Уладзімір ЦЯРЭНЦЕЎ даручыў тым кіраўнікам раённых Саветаў, якія гадамі скардзіцца на дарожныя праблемы, прыдумваць, як іх вырашаць, дзе шукаць дадатковае фінансаванне. Прывёў прыклады таго, як гэта можна зрабіць. Прапанаваў эканомію на аптымізацыі кіраўніцка дарожных арганізацый, рацыянальна выкарыстоўваць будаўнічыя матэрыялы, зарабіць грошы на суботніку.

Цуд не адбыўся

А што на сёння ў Выстайцы? Карэспандант «Звязды» патэлефанавалі памочніку старшыні Віцебскага аблвыканкама, у аддзел па рабоце са зваротамі грамадзян і юрыдычным асоб гэтага ж органа ўлады. Высветлілася, што пытанне на кантролі.

Валерый Спаткай паведаміў, што праз некалькі дзён пасля таго, як карэспандант прыехаў у Выстайку, тут з'явіліся дарожнікі. Пазней на дарогу высылалі тры грузавікі пяску.

— Маўляў, з адной чацвёртай друду ад аб'ёму, так мне скажаў адзін з дарожнікаў, — удакладніў пенсіянер.

Змагар за якасць дарогі і яго аднадумцы лічаць, што гэтае пакрыццё не тое, якое зробіць праезд бяспечным пры дрэнным надвор'і. Неабходна больш друду, бо пясок хутка стане кашай і нельга будзе нармальна праехаць.

Ды і чаму грэйдар выраўняў толькі палову праблемнага ўчастка дарогі — бліжэй да трасы, а ў бок вёскі — не? — здзіўляюцца яны.

Жыхар Выстайкі непакоіцца, што ў выніку дарожнікам прыйдзецца ўсё перапрабляць, адпаведна, будучы зноў патрачаны грошы, час і нервы...

Чым скончыцца гэта гісторыя, паведамім.

Аляксандр ПУКШАНСКІ,
фота аўтара.

«Дзень адчыненых дзвярэй» у беларускіх сядзібах!

Які адпачынак самы актуальны ў любую пару года? Вядома ж, адпачынак у сядзібах!

У вас ёсць выдатная магчымасць пазнаёміцца з традыцыйным мерапрыемствам «Дзень адчыненых дзвярэй» у беларускіх сядзібах.

Вас чакае:

- знаёмства з гаспадарамі сядзіб;
- магчымасць спланаваць свой будучы адпачынак;
- экскурсіі па сядзібах, пачастункі, майстар-класы, неवलкія канцэрты.

Адпачынак у беларускай вёсцы заўсёды прыцягвае ўвагу сваім каларытам, а цёплы прыём гаспадароў падвор'цях яшчэ больш добрых уражанняў, якія вы павезяце з сабой!

Дата правядзення: 23 кастрычніка 2021 г.

Да ўсіх, хто вырашыць паехаць у сядзібу, перакананая просьба — АБАВЯЗКОВА патэлефанваць гаспадарам сядзіб і ўзгадніць час свайго візіту. Спіс сядзіб даступны па спасылцы <https://www.belarus tourism.by/bitrix/templates/default/components/bitrix/news.list/main-inkluzivnyy-turizm>.

УНТ190276566

ДОПОЛНЕНИЯ К ПРОЕКТНОЙ ДЕКЛАРАЦИИ ООО «НикаПроект», опубликованной в газете «Звязда» 26.02.2021 г.

по объекту «Многоквартирный жилой дом со встроенными помещениями на пересечении ул. Прилуцкой-ул. Глаголева-пр-т Жукова в г. Минске 3-я очередь строительства 3-7-й секции».

Характеристика объекта строительства: Проектной документацией предусматривается строительство встроенного нежилого помещения общей площадью 162,70 кв. м, расположенного в 3-й секции на 1-м нежилом этаже с обособленным входом непосредственно с улицы с уровня земли.

Высота помещения составляет 3,55 метра. Встроенное помещение изолировано от жилой части дома глухими стенами и перегородками. Окна и входные двери — витражные из алюминиевых профилей с заполнением стеклопакетом. В качестве наружной отделки стен применяются навесной «вентилируемый фасад» с применением керамогранитных плит. Проектом предусмотрено создание безбарьерной среды, а также благоустройство территории в границах работ 3-й очереди.

Встроенное помещение передается с черновой внутренней отделкой: штукатурка стен, стяжка пола. Система отопления встроенного помещения выполняется отдельно от системы отопления жилого дома, с установкой индивидуального прибора учета тепла. Отопление водное, предусмотрено на вертикальной и горизонтальной (в конструкции стояки пола) разводка, отопительные приборы. Система вентиляции встроенного помещения — приточно-вытяжная механическая и частичная естественная вентиляция (приток) с механической вытяжкой. Водоснабжение встроенного помещения — от отдельной системы водопровода общего давления с установкой индивидуальных приборов учета потребляемой воды, предусмотрена установка и подключение унитаза. Электроснабжение встроенного помещения — разводка до вводного устройства с установкой вводного устройства и счетчика. Запроектировано строительство пассивной оптической сети, предусматривающей телефонизацию и телефизацию по протоколу IP и подключение к Интернету по технологии xPON — ввод светового кабеля в помещение, оптическая розетка. Встроенное помещение оборудовано автономной неадресной системой пожарной сигнализации и системой оповещения — типа «СО-2». По согласию сторон дополнительные виды работ могут не выполняться.

Гражданам, не состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, индивидуальных предпринимателям и юридическим лицам для заключения договоров создания объектов долевого строительства предлагаются офисные помещения по цене за 1 кв. м, эквивалентной 1 500,00 долларов США.

Условия оплаты: оплата 100 % стоимости объекта долевого строительства в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента регистрации договора создания объекта долевого строительства в местном исполнительном и распорядительном органе. Подлежащая оплате сумма определяется по официальному курсу белорусского рубля к доллару США, установленному Национальным банком Республики Беларусь на день платежа. По согласию сторон должнику могут быть предоставлены скидки от общей стоимости объекта либо иные условия его оплаты.

УНП 191581623

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении повторного аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению ОАО «Минский мясокомбинат» (продавец), проводит повторный открытый аукцион по продаже изолированного помещения, называемого — магазин с ив. № 500/D-1003744 общей площадью — 543,7 кв. м, расположенного на земельном участке с кадастровым номером 5000000003001058 площадью 0,3585 га (право постоянного пользования, доля в праве 7/100) по адресу: г. Минск, тракт Игуменский, 47-2н.

Объект обременен договором аренды по 31.07.2025. Начальная цена с НДС (20 %) — 1 256 850,00 бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены — 125 685,00 бел. руб.). (Начальная цена снижена на 14,5 %).

Задатки перечисляются на р/с № BY56BPSB30121082600193300 00 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, БИК BPSB2YX, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней после дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона) оплачивает организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов в размере 2 (двух) процентов. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорены в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rft.by. Предыдущие извещения были опубликованы в газете «Звязда» от 27.07.2021, 28.09.2021. Аукцион состоится 05.11.2021 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие в необходимых документах принимаются по 04.11.2021 до 16.00 по указанному адресу в каб. 320. Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, (8029) 136-31-11.

УНП 100003394

Утерняный договор страхования форма ЗК серия BY07 № 20813587, страховой компании ЗАО «Промтрансневт» считать недействительным.

ФІШЫНГ, ВІШЫНГ — ДВА КІТЫ КІБЕРЗЛАЧЫНАСЦІ

(Заканчэнне.

Пачатак на 1-й стар.)

Даверыўшыся саліднаму супрацоўцу, жанчына ўстанавіла на смартфон дадатак адаленага доступу. Падчас далейшых размоваў міначку пераканалі: што яна павінна аформіць на сваё імя крэдыт на суму дзве тысячы беларускіх рублёў, што яна і зрабіла. Калі ёй на рахунак паступілі сродкі, жанчына засумнявалася, што той, хто тэлефанаваў, сапраўды з'яўляецца работнікам асацыяцыі банкаў, і паведамляе яму пра гэта. Каб развязаць сумненні, ілжэбанкір даслаў пацярпелай у месенджар Viber фатаграфію пасведчання супрацоўніка органаў унутраных спраў.

Мінчанка паведала інфармацыю і аформіла яшчэ два крэдыты. Пасля таго, як жанчына, прытрымліваючыся інструкцыі зламыснікаў, дазволіла ім падключэнне да свайго мабільнага тэлефона, тыя змаглі даведацца рэзультаты яе банкаўскіх плацежных карт, аўтарызаваўца ад яе імя ў асабістым кабінэце інтэрнэт-банкіngu і дыстанцыйна распрадаваўца грашовымі сродкамі.

Па дадзенай факце ўзбуджаная крымінальная справа па ч. 3 арт. 212 (крадзеж маёмасці шляхам мадыфікацыі камп'ютарнай інфармацыі, здзейснены ў буйным памеры) КК. Праводзяцца следчыя дзеянні і аперацыйна-вышукковыя мерапрыемствы па ўстаноўленні асоб, якія ўчынілі злачынствы, рыхтуюцца даручэнні аб аказанні міжнароднай прававой дапамогі.

Чарговы раз следчыя просяць грамадзян быць пільнымі: пры выкарыстанні гандлёвых пляцовак здзяйсняць ўсе дзеянні выключна на самой платформе аб'яў. Не пераходзіце па спасылках, якія высылаюць невядомыя супрацоўцы. Не давайце трэцім асобам звесткі аб уліковым запісе ў інтэрнэт-банкіngu і мабільным банкіngu. Нікому ні пад якой падставай не перадавайце рэзультаты сваіх банкаўскіх карт, у тым ліку CVV-код. Калі вам тэлефонуць з падобнымі просьбамі, прадстаўляючыся супрацоўнікамі банка, спыніце размову і пры неабходнасці ператэлефануеце ў кліентскую службу вашага банка (нумар паказаны на банкаўскай картцы) для ўдакладнення ўсіх пытанняў. Памятайце, што супрацоўнік банка ніколі не будзе атрымліваць інфармацыю ў кліента аб поўных рэзультатах, тым больш з дапамогай тэлефоннага званка. У выпадку страты банкаўскай аплатай карткі звярніцеся ў банк для яе блакіравання.

Не толькі ў Мінску...

Жыхар Барысава ўстанавіў ашуканскую праграму на тэлефон і страціў амаль 18 тысяч беларускіх рублёў, паведамляе афіцыйны прадстаўнік УСК па Мінскай вобласці Алена КРУПЕНІНА.

«Жыхар Барысава, 50-гадовы кіроўца, пасля камандзіроўкі знаходзіўся дома, калі ў Viber патэлефанаваў невядомы, прадставіўся супрацоўнікам банка і паведаміў, што ад яго імя падзена некалькі заявак на афармленне крэдытаў. Зламыснік парэкамендаваў устанавіць «праграму дапамогі» на мабільны тэлефон, каб гэта праверыць, пасля чаго запустыў дадатак банка, у якім абслугоўваўся кіроўца. Той паверыў незнаёму і ўстанавіў праграму. На самай жа справе гэта быў дадатак адаленага доступу, з дапамогай якога кіберзлачынцы могуць падключы-

цца да тэлефона і назіраць усё, што адбываецца на экране. Неўзабаве на смартфон прыйшлі паведамленні аб змене імя карыстальніка і пароля ад паслугі «Інтэрнэт-банкінг», — распавяла ва УСК.

Пасля гэтага зламыснік паведаміў мужчыне, што неабходна асабіста з'явіцца ў некалькі банкаў, каб у далейшым з іх боку не было прэтэнзій, падаць заяўкі на крэдыты і пералічыць грашовыя сродкі на сваю банкаўскую аплатаўную картку. Барысаўчанін наведваў адрэзаныя трох банкаў, дзе ўзяў крэдыты на агульную суму каля 18 тысяч рублёў, і па ўказанні невядомага пералічыў грашовыя сродкі на свой карт-рахунак, пасля чаго запустыў праграму адаленага доступу.

«Супрацоўнік» банка ўвёс час быў на сувязі, цікавіўся ходам разгляду заявак, па тэлефоне даваў указанні, які дзейнічаць. Пасля паведамліў, што з ім звязачца следчы, які з дапамогай супрацоўнікаў міліцыі і канфіскацыі запісаў камер відэаназірання паспрабуе выявіць зламысніка. Праз некаторы час пацярпеламу са схаванага нумара патэлефанаваў мужчына, які прадставіўся следчым і расказаў аб дзеяннях, якія ён плануе правесці.

Адрозжы пайшлі СМС-паведамленні аб залічэнні і спісанні грашовых сродкаў, а затым, праз месяц, — і паведамленні з банкаўскіх установаў аб неабходнасці аплаты крэдытаў. Толькі тады барысаўчані зразумеў, што трапіўся на удачку зламыснікаў, і звярнуўся ў праваахоўныя органы.

Аб апошніх тэндэнцыях у злачынствах з выкарыстаннем высокіх тэхналогій расказаў **начальнік аддзела па расследаванні злачынстваў супраць інфармацыйнай бяспекі і незаконнага абароту наркотыкаў Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь па Мінскай вобласці падпалкоўнік юстыцыі Артур ВОЛЬСКІ.**

— **Артур Станіслававіч, давайце пачнём з таго, што нагадаем нашым чытачам: што ўключае сабой злачынствы з прымяненнем інфармацыйных тэхналогій?**

— Я хацеў бы адзначыць, што мы, прааналізавалішы статыстыку, прыйшлі да таго, што з 2019 года ў краіне фіксуецца значны рост так званых кіберзлачынстваў або злачынстваў, звязаных з сеткай Інтэрнэт, які спосабам учынення злачынстваў. Толькі за 8 месяцаў 2021 года ўпраўленнем Следчага камітэта па Мінскай вобласці распачата 1472 крымінальныя справы гэтай катэгорыі. У той час як за 8 месяцаў 2020 года іх было 1209. У параўнанні з 2020 года рост неістотны, але да 2019 года іх было значна менш.

— **Якім жа чынам ажыццяўляюцца крадзяжы?**

— Часцей за ўсё гэтыя крадзяжы адбываюцца шляхам фішынгу і вішынгу. Вішынг — спосаб вербальнага пераканання чалавека перадаць тую ці іншую інфармацыю. Часта пацярпелыя атрымліваюць тэлефонныя званкі ў Viber або ў WhatsApp. Злачынцы пад выглядам работнікаў банка ці праваахоўных органаў у ходзе размовы выманьваюць канфідэнцыйную інфармацыю аб банкаўскіх плацежных картках. Гэта асноўны, самы вялікі масіў зладзеястваў, якія актыўна доўжацца з 2019 года.

Часта сустракаецца, калі зламыснікі ў ходзе зносінаў пад рознымі падставамі просяць устанавіць рознае праграмае забеспячэнне,

якое дазваляе ажыццяўляць аддалены доступ да іх мабільных прыладаў. Асабліва часта ахвярамі зладзеяў становяцца жанчыны сярэдняга ўзросту і пенсіянеры. Пацярпелыя ўстанавіваюць пэўную праграму, часцей AnyDesk, і тады зладзеі падключваюцца да іх прыладаў, просяць выдаліць дадатак М-банкінг. Чалавек выдаліць, потым яго зноў устанавіваюць і такім чынам трапляе ў «люстэрка», дзе зламыснік бачыць усё аўтэнтыфікацыйныя даныя: як пацярпелы ўводзіць логін, пароль. Атрымліваецца поўны доступ, і тады ўсё, што заўгодна, проста рабіць з яго грашмы.

Як правіла, грашовыя сродкі пераводзяцца на розныя электронныя грошы, на іншыя банкаўскія карткі, ажыццяўляюцца розныя аплаты. Яны выводзяцца з дапамогай так званых дропаў.

Асабліва часта ахвярамі зладзеяў становяцца жанчыны сярэдняга ўзросту і пенсіянеры.

Ёсць выпадкі, калі людзі за ўзнагароджанне просяць зарэгістраваць карты асацыяльных грамадзян, у якіх ёсць пашпарты. Напрыклад, 10 карт зарэгістраваў, 10 рублёў пачынаў, камусьці іх аддаў — і ачынаецца рух па рахунку пацярпеллага. Вельмі шмат грашовых сродкаў сыходзіць на Qiwi-кашалькі і іншыя аплатныя сістэмы.

— **Якія выпадкі махлярства вам запамініліся найбольш?**

— Урэзалася ў паміць свежая справа, узбуджаная ў канцы верасня 2021 года па ч. 4 арт. 209 (махлярства). У гэтай сітуацыі жанчына ў сетцы «УКантакце» знаёміцца з мужчынам, які прадставіўся генералам арміі ЗША. «Генерал» тлумачыць, што праходзіць службу, напрыклад, у Іраку (тут могуць быць варыянты). Жанчына яму, канешне, вельмі спадабалася. Яны доўга пералісваюцца, пераходзяць потым з «УКантакце» на WhatsApp або Viber. Зламыснік уваходзіць у

давер, прычым па пераліцы відаць, што ён карыстаецца звычайным Google-перакладчыкам. Ён тлумачыць, што дрэнна валодае рускай мовай.

Праз некаторы час ён кажа: я кахаю, жыць без цябе не магу, армія ЗША павінна пералічыць некалькі мільёнаў долараў за маю службу, хачу прыехаць да цябе ў Салігорск, але зараз мне трэба знайсці замену. А каб знайсці замену такому высакласнаму спецыялісту, як я, трэба пералічыць грошы таму, хто пагадзіўся б падмяніць мяне. Жанчына на працягу двух месяцаў сем разоў пераводзіць грашовыя сродкі з дапамогай Western Union у Турцыю. Бярэ крэдыт у банку, потым некалькі разоў пераводзіць зберажэнні бацькоў, потым бярэ яшчэ адзін крэдыт у іншым банку, затым — яшчэ ў адным, да апошняга давяраючы зламысніку. І толькі ў адзін момант хтосьці з больш дасведчаных родных літаральна за руку выдзе я ў міліцыю. Высветлілася: у агульнай суме пацярпелая пералічыла «генералу» каля 18 тысяч долараў.

Супрацоўнік банка ніколі не будзе атрымліваць інфармацыю ў кліента аб поўных рэзультатах, тым больш з дапамогай тэлефоннага званка.

Сёлета мы скончылі вялікую крымінальную справу, звязаную з крадзежам на адной папулярнай гандлёвай пляцоўцы. Пацярпелыя, як правіла, размашчаюць аб'явы аб продажы якіх-небудзь рэчаў. Зламыснікі, два родныя браты, урадзжэнны Крупскага раёна, знялі фотаздымкі, арандавалі даменная імя і стварылі так званую фішынгавую спасылку, якая называлася Куфар.СС. У тэлеграм-канале стварылі групу «Коцік Цім», куды прыцягвалі так званых воркераў — людзей, якія непасрэдна кантактавалі з пацярпелымі на сайце Куфар. Гэтыя воркеры пішуць любому чалавеку: напрыклад, мяне зацікавіла рэч, я хацеў бы яе набыць. Давайце працягну зносіны ў Viber. Для адрову вавай удакладняюць дэталі прадаванага тавару. Потым воркер піша, што хацеў бы набыць гэтую рэч, але знаходзіцца ў іншым горадзе і пралануе аформіць Куфар-дастаўку.

Воркер дасылае фішынгавую спасылку Куфар.СС і просяць запоўніць форму ў дастаўцы, а ўнізе потым націснуць на «атрымаць грашовыя сродкі». Пацярпелы націскае на спасылку, запўняе форму, у якой пазначаны картка, CVС або CVV код, тэрмін дзеяння карткі. Пасля запўнення пацярпелыя клікаюць на «атрымаць грашовыя сродкі» і аўтаматам трапляюць у бот, куды скідаюцца даныя банкаўскай карткі. Бот гэта ўсё генеруе, і нашы два браты пераводзяць грашовыя сродкі праз біткойн-абменнік у тэлеграм-канале на біткойн-кашалёк. Цалкам выпадкова іх выявілі. У іх былі канфіскаваныя звесткі парадку 350 скампраментаваных карткаў. Зараз суд разглядае гэтую справу.

Таксама вельмі распаўсюджана махлярства з «крэдытамі». Тэлефануюць людзям, які правіла, сталага ўзросту, прадстаўляюцца супрацоўнікамі банка. Зламыснікі тлумачыць пацярпеламу, што па яго банкаўскай картцы адбываюцца падазроныя аперацыі аль-

бо расказваюць, што акарат у гэты момант аплатаўца крэдыт. Зламыснік звязвае пацярпеллага з «праваахоўнымі органамі», праводзіць аперацыйную камбінацыю.

Усё гэта адбываецца ў Viber, нумары ўсе не беларускія. Пацярпелы ператэлефанувае з нібыта са «следчага камітэта» ці проста з «міліцыі» і пралануецца дапамагчы следству. Зламыснікі тлумачыць: для таго, каб банк не выдаў крэдыт, які нібыта цапер хочаць узяць на ваша імя, вы павінны рэальна пайсці ў банк і ўзяць крэдыт пад кантролем праваахоўных органаў, перавесці грошы на банкаўскую картку, а потым яны гэты крэдыт пагасяць. Пацярпелы бярэ крэдыт, паведамляе ўсе рэзультаты. Зламыснікі ўвесь час на сувязі. Калі злучэнне па нейкіх прычынах перарываецца, яны адразу ператэлефануваюць у Viber.

Як іх выявіць

— **Ці атрымліваецца вылічыць інтэрнэт-махлярства?**

— Сам працэс раскрыцця аб'яжараны тым, што грашовыя сродкі пераводзяцца не непасрэдна да злачынцаў, а праз розныя пасрэднікі. Плюс да ўсяго, нават атрымліваючы доступ да інтэрнэт-банкіngu, асабістага кабінета пацярпелых, зламыснікі выкарыстоўваюць сродкі анімізацыі: VPN, TOR, шыфруюць свае IP-адрасы. Большасць спраў раскрываліся ад апошняга звяна, г. зн. ад таго, куды вышлі грашовыя сродкі. Толькі такім чынам мы можам раскрыць тую ці іншую махінацыю.

— **Як зразумець, што перад намі — махляр?**

— Зразумець можна толькі па тым, што ён патрабуе. Непадарожна чалавеку сапраўды цяжка бывае адразу зразумець, бо зламыснікі валодаюць пэўнай лексікай банкаўскага супрацоўніка, выкарыстоўваюць спецыяльныя сродкі. Напрыклад: вам зараз ператэлефануюць, і ідзе фонавая музыка, як у банку, створаны шум, быццам бы актыўныя работы ў офісе. Антураж і аўра такія, што пачынаеш верыць. Але трэба мець на ўвазе: калі ў вас пачынаюць прасіць банкаўскія звесткі, якія служачыя фінансвай установы ніколі не будуць у вас прасіць па тэлефоне, тады і ўдаецца вызначыць махляра.

— **Што рабіць, калі ўсё ж стаў ахвярай інтэрнэт-махлярства?**

— У першую чаргу неабходна заблакіраваць картку, каб спыніць аперацыі. Потым ужо ісці ў праваахоўныя органы, у міліцыю або ў Следчы камітэт. Пастарайцеся таксама запатрабаваць у банка звесткі руху сваіх грашовых сродкаў, які мы маглі аперацыйна дзейнічаць. Калі людзі прыходзяць да нас, мы падрыхтоўваем адпаведныя запыты, адпраўляем у банкаўскія ўстановы, атрымліваем падрабязныя выліскі аб транзакцыях. Калі гэта ажыццяўлялася праз інтэрнэт-банкінг, мы бачым адрасы, куды вышлі грашовыя сродкі, бачым дату і час змены логіна і пароля. На жаль, і тут ёсць складанасці, таму што і нам часта адказваюць не адразу.

Расследаванне і блакіраванне карткаў, аперацыйнае атрыманне звестак, узаемадзеянне з калегамі па мяжой — гэта ўсё цудоўна. Але вызначальнае — павышэнне ўзроўню ведаў нашых грамадзян. **Данііл ХМЯЛЬНІЦКІ.**

На сваім месцы

РУПЛІЎЦЫ ПАМ'ЯЦІ

Найстарэйшыя супрацоўнікі Белдзяржмузея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны

ў дзень яго 77-годдзя — пра любоў да справы, якой прысвяцілі большую частку свайго жыцця

Беларусь першая ў свеце стварыла музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. Экспазіцыю пачалі збіраць тады, калі краіна знаходзілася пад акупацыяй. Хто ў вайне будзе пераможцам, было невядома... У год 70-і гадавіны вызвалення ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў музей набыў новы дом, які ўжо ахрысцілі храмам памяці. Дзякуючы вялікай працы і прафесіяналізму шырокага кола людзей была створана экспазіцыя, якая аб'ектыўна распавядае аб гераічных і трагічных падзеях у лёсе не толькі Беларусі, а і ўсяго свету.

Карэспандэнт «Звязды» сустрэлася з яго найстарэйшымі супрацоўнікамі. Ім пашчасціла працаваць побач са стваральнікамі ўстановы, збіраць калекцыі, якія дагэтуль з'яўляюцца візітоўкай музея. Менавіта гэтыя людзі клапаціліся, каб падчас пераезду ў новы будынак адзін экспанат не быў страчаны ці пашкоджаны, распрацоўвалі канцэпцыю экспазіцыі ў новых умовах, зрабілі ўсё дзеля таго, каб гісторыя даўно мінулай падзеі зацікавіла сучасніка, прымысла задумача, што вайна больш ніколі не павінна паўтарыцца.

якія загінулі ў Шталагу-352 у Маскоўшчыне: іх складалі ўрачы з ліку вязняў, — расказвае Галіна Паўлоўская. — У свой час супрацоўнікі музея распаўсюдзілі яго па ўсіх рэгіёнах Савецкага Саюза. Вельмі шмат было водгукаў. Людзі прыязджалі ў Маскоўшчыну, каб убачыць месца, дзе загінулі іх родныя, і пакланіцца. Адночы ў наш музей завіталі старонькая бабуля з Ровенскай вобласці, якая з'яўлялася інвалідам дзяцінства. Яна была зусім коволая, нават размаўляла няшмат, таму тое, што жанчына даехала ў Мінск, было подзвігам: бабуля вельмі хацела наведаць месца, дзе спачывае яе родны брат (пра гэта даведлася менавіта з нашых спісаў). Мы суправадзілі яе ў Маскоўшчыну. Бабуля прывезла сюды зямлю са сваёй радзімы, дэжавала, сядзячы на камені каля брацкай магілы, брату, за якога шмат гадоў атрымлівала пенсію. На гэтым вялікім пахаванні яна чамусьці спынілася менавіта на адным канкрэтным месцы. Гэтая сустрэча сястры з братам мяне ўразіла на ўсё жыццё...

новага пакалення. Усё мянецца, і так павінна быць.

Галіна Скарынка расказвае, што ў савецкі час была вельмі дружная музейная супольнасць. Каб без чаргі трапіць на тую ці іншую выстаўку, па ўсім Ветэцкім Саюзе, дастаткова было паказаць працоўнае яны чыталі ваенную літаратуру, часта гутарылі з ветэранамі, жывыя былі бацькі, якія прайшлі вайну. Цяперашнім жа экскурсам дадам, асабліва маладым, на яе думку, трэба старанна рыхтавацца да сустрэч з наведвальнікамі — у музей прыходзіць зацікаўлены, добра інфармаваны народ.

РАСКАЗВАЦЬ

ПРА ВАЙНУ — ЦЯЖКА

Загадчыца аддзела гісторыі партызанскага руху Наталля ЯЦКЕВІЧ, якая працуе ў музеі ўжо 43-і год, пра вайну таксама чула з першых вуснаў, прычым з самага дзяцінства — праз гэтае пекла прайшлі і маці, і бацька музейнай супрацоўніцы. Калі пачалася вайна, маці Наталлі Яцкевіч вучылася ў Бабруйскай школе медыцынскіх сясцёр. Сямнаццацігадовай дзячыне выдалі вінтоўку, шынель і адрвалі на фронт. Удзельнічала ў першых абарончых баях, была моцна паранена: тое, што Наталля Анатольўна і яе брат з'явіліся на свет, — вялікі чуд. Бацька сустрэў вайну першакурснікам чыгуначнага тэхнікума ў Томску. Яму таксама не было 18-і, але ў ўласным жаданні пайшоў у ваенкамат. Пасля кароткай вучобы ў артылерыйскім вучылішчы яго накіравалі пад Харкаў, дзе ў той час была проста «мясарубка». Удзельнічаў у баях на Курскай дузе, там быў узнагароджаны ордэнам Чырвонай Зоркі. Дэмабілізаваўся толькі ў 1949 годзе.

Аднак былі і сямі і страты. Бабулю па матчынай лініі гітлераўцы забілі ў роднай вёсцы. Дзядзька, родны брат маці, загінуў пад Варонежам. Доўга не ведалі, як склаўся яго лёс. Брацкую магілу, дзе той спачывае, адшукалі не так даўно.

Наталля Яцкевіч доўгі час вадзіла экскурсіі па адным з найбольш эмацыянальных залаў музея, дзе распавядаеца аб акупацыйным рэжыме. Яна не хавае, што часта, расказваючы пра тую жахі, якія здзяйснялі на нашай зямлі фашысты, цяжка было стрымаць слёзы.

— Вельмі складана прывыкнуць расказваць пра вайну, — прызнаецца загадчыца аддзела. — Наш музей заўсёды быў на вяршыні папулярнасці: каб даведацца ўсю праўду аб тых падзеях, людзі ехалі ў Беларусь. У той час іх цікавіла тэма гераізму савецкага народа, і менш за ўсё мы гаварылі аб акупацыі. Былі тэмы, пра якія ўвогуле доўгі час не прынята было казаць: прымушова праца грамадзянскага насельніцтва, калабарацыя, ваеннапалонныя... Цяпер жа ўсё змянілася: адкрыліся архівы, адбыўся інфармацыйны прарыв — людзі пачалі глыбока вывучаць тэму вайны.

Вераніка КАНЮТА.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Найстарэйшая супрацоўніца музея амаль з паўвекавым стажам Наталля ФІЛІПОВІЧ удзельнічае і ў стварэнні часовых выставак, і экскурсію можа правесці.

ЛЁС ПРАЗ СЯБЕ

Нягледзячы на свой паважны ўзрост, вядучы навуковы супрацоўнік аддзела пісьмовых і выяўленчых крыніц Наталля ФІЛІПОВІЧ па-ранейшаму ў страі — у пачатку 2022 года найстарэйшы супрацоўнік музея адзначыць 80-гадовы юбілей. Яна — дзіця вайны, нарадзілася ў акупаваным Мінску. На днях споўніцца 49 гадоў, як яна прайшла працаваць у музей. Па тым часе Наталля Іосіфаўна з'яўлялася ўжо вопытным навуковым супрацоўнікам: за яе плячыма было дырэктарства ў адным з музеяў горада Варкута. Прапанова вярнуцца на Радзіму і прыступіць да работы ў Беларускім дзяржаўным музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны наступіла на навуковай канферэнцыі ў Ленінградзе ад Веры Рамановскай, якая стаяла каля яго вытокаў. З таго часу Наталля Філіповіч месца работы больш ніколі не мяняла, пра што зусім не шкадуе.

— Музей — гэта ўсё мае жыццё: гэта мой дом, а калегі — мая сям'я, — прызнаецца яна. — Не кожная жанчына можа пахваліцца тым, што мае любімую работу. Задана музейнага супрацоўніка — не толькі збіраць экспанаты, заўважваць іх, а яшчэ і прапагандаваць памяць аб той жудаснай вайне, якая прайшла па нашай беларускай зямлі. Вывучаючы канкрэтны прадмет, апісваючы яго і ўносячы ў фонды, кожны лёс чалавека, каму ён належыць, мы прапускаем праз сябе. Па-іншаму проста немагчыма.

За сваю працяглую кар'еру Наталля Філіповіч сустракалася з вялікай колькасцю ўдзельнікаў Вялікай Айчыннай вайны. Яны прыходзілі ў музей, перадавалі на захоўванне асабістыя рэчы. Яе заўсёды ўражвала, што і франтавікі, і партызаны гаварылі аб тых агнявых гадах без смутку, нават з аптымізмам. Нягледзячы на тое,

Уладзімір ВАРАПАЕЎ, дырэктар Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны:

— Сёлета нашым калектывам шмат што зроблена, але наперадзе — новыя планы, праекты, дасягненні. Наш святы абавязак — перадаць памяць аб гэтай вайне нашчадкам, захаваць памяць аб героях Вялікай Айчыннай вайны, перасцерагнуць будучыню пакаленняў ад паўтору фатальных памылак мінулага, зберагчы мір на зямлі.

Хачу падзякаваць усім супрацоўнікам музея: тых, хто раней працаваў, а таксама тых, хто працягвае сваю справу ў гэтых сценах. Асабліва словы ўдзячнасці — нашым дарагім ветэранам музея за іх самаадданую працу. Для многіх ён стаў родным домам, для некаторых — адзіным працоўным месцам. Жадаю ўсім дзякуючы, шчасця і новых здзяйсненняў на карысць нашай краіны! Са святам!

Нягледзячы на пандэмію, у музеі па-ранейшаму шматлюдна.

што навокал была смерць, шматлікія страты, нягоды, гэты страшны час яны згадалі як найлепшы ў сваім жыцці — а ўсё таму, што тады яны былі маладыя.

«ЗА КОЖНЫМ ЭКСПАНАТАМ — ЧАЛАВЕК»

Галіна ПАЎЛОЎСКАЯ, загадчыца аддзела пісьмовых і выяўленчых крыніц, прыйшла ва ўстанову 32 гады таму. Дзеля жадання працаваць у адным з вядучых музеяў краіны ёй нават давялося змяніць прафесію. Быўшы краўчыхай на вытворчасці, у вольны час рыхтавалася да сесій у БДУ, дзе завочна вучылася на

гістарычным факультэце. Адночы яна даведлася, што ў ваенны музей патрабуецца спецыяліст, які добра валодае роднай мовай: беларускамоўных экскурсаводаў не хапала. Дырэктар Аляксандр Ульяновіч, які ў гады вайны дайшоў да Берліна і нават распісаўся на рэйхстагу, зладзіў для Галіны Уладзіміраўны экзамен, які тая пашпыха вытрымала.

— Тама вайны была блізкай для майго пакалення: у адных ваявалі бацькі, у іншых — дзяды, — расказвае Галіна Паўлоўская. — Асабліва на слыху тыя падзеі былі ў сельскай мясцовасці. Мая вёска Вялікі Хальнявічы, што ў Крупскім раёне, знаходзілася пад акупацыяй, у мясцовых лясах з ворагам змагаліся партызаны. Усё сваё дзяцінства я чула апаведы пра вайну. Тады я нават яшчэ не здагадалася, што ўсё гэта мне

вельмі спатрэбіцца ў майёй працоўнай дзейнасці.

Загадчыца аддзела расказвае, што нават у цяперашні час у музей перадаецца шмат прадметаў, дакументаў, звязаных з гісторыяй вайны.

— Кожная рэч мае сваю энергетыку, яна прасякнутая мінулымі падзеямі, асобай чалавека, які ёю карыстаўся, — заўважае музейшычыца. — За кожным экспанатам — чалавек, яго гісторыя.

Нямала было і сустрэч, якія ўплывалі на свядомасць і пакідалі след у душы. Адну з іх Галіна Уладзіміраўна не можа забыць дагэтуль.

— У экспазіцыі захоўваецца няпоўны спіс ваеннапалонных,

— Настальгія мяне доўга не пакідала: перад вачыма стаялі цэлыя турыстычныя цягнікі з ветэранамі, якія прыязджалі да нас на экскурсіі з усяго Савецкага Саюза, — успамінае Галіна Скарынка. — Дагэтуль мурашкі па скуру, калі успамінаю ўдзельнікаў вайны, якія ішлі па залах, а на іх грудзях звінелі ўзнагароды. Яны маглі плакаць толькі ад таго, што знайшлі ў экспазіцыі назву свайго вайсковага злучэння. Сённяшніх жа наведвальнікаў, у асноўным моладзь, уражваюць поўнамаштабныя копіі франтавых самалётаў, сапраўдныя танкі, гарматы — безумоўна, гэта музей для

Па кроках да ўстойлівага развіцця

На Гомельшчыне падводзяць вынікі рэгіянальнага форуму па ўстойлівым развіцці — усе яго 17 Мэт паспяхова рэалізоўваюцца ў вобласці. Да таго ж значная колькасць праектаў паўднёва-ўсходняга рэгіёна ўносяць ґрунтоўны ўклад у эканоміку краіны.

Амаль два дзясяткі экспертных дакладаў у анлайн- і афлайн-фармаце прадставілі ўдзельнікі форуму — прадстаўнікі органаў улады, адказных ведамстваў, навучальных устаноў і грамадскіх арганізацый. Да ўдзельнікаў па відэасувязі з Мінска звярнуўся нацыянальны каардынатар па дасягненні Мэт ўстойлівага развіцця, **намеснік Старшыні Савета Рэспублікі Анатоль ІСАЧАНКА**.

— Наш народ ведае, чаго вартыя такія каштоўнасці, як мір і спакой. Мы змаглі сфарміраваць нацыянальную мадэль, якая абараняе інтарэсы простага чалавека. Нягледзячы на выклікі — беспрэцэдэнтны знешні ціск на Беларусь, спробы ўмяшання — пытанні стварэння камфортных умоў для нашых грамадзян працягваюць заставацца прыярытэтнымі. І ў буйным абласным цэнтры, і ў невялікім пасёлку кожны беларус павінен мець камфортныя ўмовы пражывання. Важна стварыць развітую сацыяльную інфраструктуру, — адзначыў ён.

Як было сказана, Гомельшчына мае відавочны дасягненні ў рэалізацыі Мэт ўстойлівага развіцця — робіць значны ўнёсак у развіццё эканомікі, сацыяльнай сферы і экалогіі краіны. Дарэчы, у структуры рэспубліканскіх аб'ёмаў прамысловасці, сельскай гаспадаркі, гандлю і іншых паказчыкаў паўднёва-ўсходняга рэгіёна займае ад 15-20. Актыўна развіваецца сацыяльная сфера. Сярод новых сацыяльна значных аб'ектаў — школы ў Гомелі, сучасны дзіцячы садок у Мазыры, абсталяваная па апошнім слове тэхнікі дзіцячая абласная бальніца, цэнтральная гарадская паліклініка, аддзяленне рэабілітацыі ў Гомельскім доме-інтэрнаце для дзяцей-інвалідаў.

— Абмен вопытам — важны элемент кансалідацыі паспяхоўных прыкладаў і практык, якія ў далейшым могуць быць інтэграваныя ў рэгіянальныя стратэгіі развіцця з улікам лакальных асаблівасцяў і прыярытэтаў, — адзначыў **намеснік кіраўніка рэгіянальнай групы па ўстойлівым развіцці, намеснік старшыні Гомельскага аблвыканкама Уладзімір ПРЫВАЛАЎ**. — Дасягненне ўстойлівага эканамічнага росту, фарміраванне здаровага ладу жыцця, укараненне рацыянальных мадэляў вытворчасці і спажывання — прыярытэтная задача, якія неабходна сумесна вырашаць.

Між тым, значная ўвага ў рабоце форуму была аддадзена абмеркаванню праектаў развіцця тэрыторый, пацярпелых у выніку катастрофы на ЧАЭС. Сёння на Гомельшчыне рэалізоўваецца шостая рэспубліканская праграма:

— Калі першая праграма больш датычылася аднаўлення тэрыторый, цяпер у прыярытэце — іх сацыяльна-эканамічнае развіццё. Грошы ўкладваюцца ў вытворчыя аб'екты, будаўніцтва жылля, правядзенне газаправода, развіццё інжынерна-транспартнай і сацыяльнай інфраструктуры. Гэта спрыяе стварэнню новых рабочых месцаў і агульнаму паляпшэнню стану эканомікі дадзенага раёнаў. У гэтым напрамку мы маем намер рухацца і далей, — акцэнтаваў увагу **начальнік упраўлення жыллёва-камунальнай гаспадаркі і па праблемах ліквідацыі наступстваў катастрофы на ЧАЭС Гомельскага аблвыканкама Дзмітрый РУТКОЎСКІ**.

Наталля КАПРЫЛЕНКА.

НАТАЛЛЯ КАЧАНОВА:

«Мы павінны цаніць мір, спакой і магчымасці, якія ёсць у кожнага для рэалізацыі ў сваёй краіне»

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

У вялікім інтэрв'ю для тэлеканала АНТ спікер Савета Рэспублікі расказала аб фактарах кансалідацыі беларускай нацыі, рабоце над змяненнямі ў Асноўны Закон краіны і адказе заканадаўцаў на санкцыйны ціск Захаду.

8
стар.

КОНКУРС

«ХІТ-ПАРАД» НАРОДНЫХ ІНІЦЫЯТЫЎ

Удзельнік Маладзёжнага савета пры Гомельскім раённым Савеце дэпутатаў Станіслаў СЯМЁНАЎ — актывіст грамадскай ініцыятывы па добраўпарадкаванні п. Юбілейна.

Правядзенне Дня двара — адна з папулярных ідэй гамельчан. Конкурс ініцыятыў дапаможа падрыхтаваць базу для актыўнага адпачынку.

Ініцыятыўная моладзь п. Юбілейна добраўпарадкоўвае вадаём.

Конкурс грамадзянскіх ініцыятыў абвешчаны на Гомельшчыне. Яго пераможцы атрымаюць фінансавую падтрымку ў ажыццяўленні самых яркіх праектаў з сацыяльным, эканамічным і экалагічным эфектам.

Гэта першы падобны конкурс у рэгіёне. Ён накіраваны на падтрымку актыўнасці грамадзян у вырашэнні сацыяльна значных пытанняў на мясцовым узроўні. Арганізатарам конкурсу выступае Гомельская абласная асацыяцыя мясцовых Саветаў дэпутатаў.

— Сёння грамадзянскія ініцыятывы, накіраваныя на паляпшэнне якасці жыццядзейнасці насельніцтва на адпаведнай тэрыторыі, на добраўпарадкаванне населеных пунктаў, актыўна падтрымліваюцца. Абвешчаны конкурс закліканы ў тым ліку стымуляваць жыхароў нашага рэгіёна да ўключэння ў падобную сацыяльна значную дзейнасць, — заўважыла **старшыня праўлення Гомельскай абласной асацыяцыі мясцовых Саве-**

таў дэпутатаў, старшыня Гомельскага раённага Савета дэпутатаў Вікторыя ЛАДУЦКА. — Прадстаўіць свой праект для ўдзелу ў конкурсе можа ініцыятыўная група не менш як з пяці чалавек. Удзельнікамі могуць выступіць людзі рознага роду заняткаў, якія ажыццяўляюць заяўленую ініцыятыву цалкам або часткова, а таксама юрыдычныя асобы. Патрабаванне да складу ініцыятыўнай групы — грамадзяне, якія пражываюць на тэрыторыі аднаго сельсавета або населенага пункта.

Як падкрэсліў у абласной асацыяцыі, да ўдзелу ў конкурсе дапусціць праекты пасля папярэдняй ацэнкі.

— Будзе ўлічвацца актуальнасць прапанаванай ініцыятывы, прадуманасць і паслядоўнасць дзеянняў па яе рэалізацыі, чаканы сацыяльны, эканамічны і экалагічны эфект, устойлівасць і развіццё атрыманых вынікаў, — дадала Вікторыя Ладуцка. — Пакет дакументаў для ўдзелу ў конкурсе неабходна даслаць заказным пісьмом з паведамленнем або даставіць кур'ерам на адрас у Гомелі: вуліца Ільіча, 51А, кабінет

213, — ці на электронны адрас Гомельскага раённага Савета дэпутатаў.

Конкурс грамадзянскіх ініцыятыў — адзін з першых сацыяльна значных праектаў Гомельскай абласной асацыяцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў, заснаванай летам бягучага года ў Гомелі абласным, гарадскім і раённымі Саветаў дэпутатаў.

— Гэта новая некамерцыйная арганізацыя заклікана каардынаваць дзейнасць Саветаў дэпутатаў у сферы развіцця мясцовага самакіравання, аказваць метадычную дапамогу мясцовым Саветам па пытаннях мясцовага самакіравання, узаемадзеяння з рознымі дзяржаўнымі органамі, юрыдычнымі і фізічнымі асобамі. Важнымі інструментамі ў рабоце асацыяцыі стануць тэматычныя мерапрыемствы, да ўдзелу ў якіх плануецца прыцягваць вучоных і галіновых спецыялістаў, што паспрыяе абмену вопытам і ведамі, неабходнымі дэпутатам у рабоце на мясцовым узроўні, — падкрэсліла суразмоўніца.

Наталля КАПРЫЛЕНКА,
фота аўтара.

«Мы павінны цаніць мір, спакой і магчымасці, якія ёсць у кожнага для рэалізацыі ў сваёй краіне»

Самае важнае ў жыцці кожнага

— **Тыдзень выдаўся асаблівым, такім яго робіць Дзень Маці, які вельмі шырока адзначалі сёлета, яшчэ Еўразійскі жаночы форум, у якім вы бралі ўдзел. Па праўдзе скажаце, гучыць ён дастаткова вузка — жаночы форум, — але тэмы, якія вы ўзнімали, нашмат шырэньшыя, чым пытанні еўразійскага рэгіёна. Што для нас значыць гэты фармат, улічваючы, што сёння існуе дастаткова пляцовак, на якіх мы можам тая ж пытанні ўзнімаць?**

— Ведаеце, на жаль, сёння не так шмат пляцовак, на якіх мы можам паднімаць такія пытанні ў рэжыме рэальнага часу, я маю на ўвазе ў вочным фармаце. Таму што мы, парламентарыі і члены Савета Рэспублікі, шмат звярталіся да сваіх калегаў, каб яны пачулі, што адбываецца ў нашай краіне, але не вельмі жадаюць чуць. А гэтая пляцоўка, на мой погляд, выдатная. Мне давялося быць на першым еўразійскім форуме ў Санкт-Пецярбургу, які адбыўся ў 2015 годзе (ініцыятыва яго правядзення належыць Валянціне Івануіне Мацвееўцы), і сёння гэта ўжо глабальны жаночы рух.

«Перш чым вынесці на рэферэндум абноўленую Канстытуцыю, яна будзе абмяркоўвацца народам і гэтая работа будзе разгорнута шырокамаштабна.»

Сёлета адбыўся ўжо трэці форум, у якім брала ўдзел вялікая колькасць удзельніц (прадстаўніц 110 краін з усіх рэгіёнаў планеты) — і, ведаеце, заўсёды атрымліваецца дастаткова адкрытая і сумленная размова. Я хачу шырака скажаць, там мы адчуваем сябе сапраўды сяброўкамі. Калі мы знаходзім агульную мову па тых праблемах, якія хваляюць прадстаўніц розных краін. Я была задаволеная тым, што мне давялося выступіць на пленарным адкрыцці гэтага жаночага форуму і давесці інфармацыю аб нашай краіне, якую я хачела б, каб пачулі жанчыны ўсіх краін свету.

— Пра санкцыі казалі?

— Там няма тэм, якія б не закраналіся жанчынамі ўсяго свету. Таму што вы бачыце, сітуацыя ў розных краінах вельмі розная. І сёння нас, жанчын, не можа не хваляваць тое, што з'яўляецца, на жаль, шмат гарачых пунктаў на планеце, ёсць нераўнапраўе, выкрыстоўваецца дыскімінацыя праца, гендарная няроўнасць, трывожыцца правы жанчын. І аб гэтым кажуць жанчыны сур'ёзна, гучна і заўважваючы аб гэтым на ўвесь свет.

У 2015-м адбыўся першы форум, і, напэўна, павінны сыхо-

(Заканчэнне.

Пачатак на 7-й стар.)

дзіць нейкія праблемы. Аднак з'яўляюцца новыя выклікі і пагрозы, якія хваляюць нас, жанчын. А жанчына — гэта захавальніца ачага, маці, чалавек, які перажывае за ўсё. Таму што кожны раз прапускаеш праз сябе праблемы, якія існуюць: і там, дзе галадаюць людзі, і там, дзе ідзе вайна і гінуць дзеці, жанчыны, мірныя людзі. Прапускаючы праз сябе гэтыя праблемы, кожны раз задумваешся: што самае галоўнае ў жыцці для кожнага чалавека? І разумееш, што мір і спакой — самае важнае. Вядома, рэалізацыя тых магчымасцяў, якія сёння ёсць у нашай краіне, мы па праве можам ганарыцца.

Заклік да санкцый супраць свайго народа — вар'яцтва

— **Калі працягваць тэму санкцый: яна сапраўды ўсёабдымная — мы разумеем, што няма сёння дзяржавы, супраць якой гэтыя рэжымы б не выкарыстоўваліся. З пункту гледжання заканатворчасці: ці ёсць у нас што супрацьстаяць і адказаць Захаду?**

— Мы разумеем, што павінны дзейнічаць на апырэджанне: усе законапраекты павінны быць сённяшняга дня, па якіх законах жыве наша краіна, наша прававая дзяржава (і пра гэта напісана ў Асноўным Законе нашай краіны — Канстытуцыі). Але разам з тым мы павінны бачыць, якія законапраекты нам яшчэ патрэбныя, якія пытанні яшчэ заканадаўча не ўрэгуляваны, і, вядома, улічваючы ўсе рэальныя сучаснасці, несумненна, маніторыць сітуацыю ў свеце, бачыць, што адбываецца ўнутры нашай краіны і прымаць абсалютна адэкватныя законапраекты, якія будуць неабходныя для народа і краіны.

Безумоўна, мы ўлічваем усе праблемы, што існуюць сёння і не могуць не хваляваць: гэта санкцыі ў адносінах да нашай краіны. Па сутнасці, разгорнута гібрідная вайна, якая, можа, крыху сціхла, але разам з тым метады яе радыкалізуюцца (гэта экстрэмізм — мы аб гэтым можам казаць сёння, на жаль). Таму зусім нядаўна на адкрыцці сесіі Савета Рэспублікі мы разглядалі шэраг пытанняў і адно з іх — прыпыненне дзеяння дамовы паміж Беларуссцю і Еўрасаюзам аб рэадмісіі асоб, якія не маюць грамадзянства.

Цяпер падрыхтаваны змяненні і дапаўненні ў Крымінальны кодэкс аб адказнасці за заклікі да санкцый. Гэта будзем таксама разглядаць самым сур'ёзным чынам, бо гэта бязладдзе, калі да санкцый заклікаюць нашы былыя суайчыннікі, разумеючы, што санкцыі будуць накіраваны супраць кожнага чалавека ў нашай краіне. Гэта не паддаецца аніякаму асэнсаванню і чалавечай логіцы. На мой погляд, гэта нейкае вар'яцтва. Таму людзі, якія заклікаюць да санкцый супраць свайго народа і краіны, павінны несці за гэта адказнасць.

Абмеркаванне навел Канстытуцыі ў грамадстве будзе шырокамаштабным

— **Мы загаварылі пра Канстытуцыю: сапраўды, цяпер ідзе сур'ёзная заканатворчая работа, і ў першую чаргу, падрыхтоўка да абмеркавання, а потым — прыняцця новай Канстытуцыі. Як вы бачыце гэты працэс?**

— Мы не першы год казалі пра гэта: так, сапраўды, час ідзе, змяняюцца многія падыходы ў рэаліях нашага жыцця, і работа над Асноўным Законом нашай краіны — Канстытуцыяй — тэма, якая не ўзнікла летась. Пра гэта мы казалі яшчэ некалькі гадоў таму, і ёю трэба займацца...

«Мы павінны вызначыць для сябе асноўныя прыярытэты свайго жыцця: камусьці найперш — матэрыяльны дабрабыт, хтосьці жадае рэалізавацца ў прафесіі, нехта — у сям'і. Але ў нас павінна быць асноўнае — любоў да сваёй краіны, сваёй Радзімы, сваёй сям'і — гэта тыя змацаванні, якія павінны нас аб'ядноўваць.»

— То-бок не імем рэвалюцыі, а планавая работа?

— Вядома! Гэта была планавая работа. Калі памятаеце, яшчэ працуючы ў Адміністрацыі Прэзідэнта, мы пра гэта казалі, казаў пра гэта Прэзідэнт нашай краіны, і мы разумелі, што трэба пачынаць, бо ёсць пытанні, якія трэба было вырашаць нават тэхнічна. Але потым пандэмія змяніла гэтыя планы, але мы разумелі, што будзем працаваць над Асноўным законам нашай краіны. Была створана

мадстве адчуваецца напружанасць, ёсць чаканне, што з'явіцца аб'яднальны фактар, якога многім не хапае. У гэтым сэнсе, на ваш погляд, што б магло стаць такім цэментавальным фактарам?

— Ведаеце, з аднаго боку, вельмі проста адказаць на ваша пытанне, з другога — яно дастаткова філасофскае. Я мяркую, што для кожнага паняцце аб'яднання, адзінства, напэўна, можа ўспрымацца па-рознаму, але мне бачыцца, што ў нашай краіне даюцца гэтага на самай справе не так складана. Растлумачу, чаму. Па-першае, трэба задумацца і паглядзець на гісторыю сваёй краіны. Згадаць, як сто гадоў таму нашу Беларусь разарвалі жыўцом (нездарма мы святкуем Дзень народнага адзінства 17 верасня), потым пачалася Другая сусветная вайна... Паглядзець на ўсе падзеі, што адбыліся з краінай нават на працягу гэтага стагоддзя — і калі ты прасякнешся яе гісторыяй, будзеш дакладна ўсведамляць: беражы тое, што маеш.

Па-другое. Мне здаецца, што нашы людзі дастаткова разумныя. Беларусы — мудрыя людзі, як бы ні казалі, што мы розныя. Зразумела, розныя, але, па вялікім рахунку, розум заўсёды павінен перамагчы. Мы павінны вызначыць для сябе асноўныя прыярытэты свайго жыцця: камусьці найперш — матэрыяльны дабрабыт, хтосьці жадае рэалізавацца ў прафесіі, нехта — у сям'і. Але ў нас павінна быць асноўнае — любоў да сваёй краіны, сваёй Радзімы, сваёй сям'і — гэта тыя змацаванні, якія павінны нас аб'ядноўваць, бо не можа быць, каб вы ці я былі супраць міру ў нашай краіне? Вядома, не! Прыклады — Афганістан, Сірыя, іншыя гарацьныя пункты планеты, дзе сёння проста немагчыма жыць, не кажучы аб тым, каб вучыцца, атрымліваць адукацыю, працаваць. І я ўпэўнена, калі кожны добра падумае аб гэтым, ён будзе разумець: трэба берагчы тое, што мы маем, і ганарыцца сваёй краінай, умець вылучаць галоўнае ў жыцці.

Нас павінна аб'ядноўваць наша гісторыя — наш фундамент. Ведаеце, многія кажуць: «Так атрымалася, хтосьці мы ўпусцілі, дзесяці тысяч непрацавалі», але трэба глядзець унутр сябе, разумееце. А калі ўзяць 30 гадоў, па вялікім рахунку — не такая вялікая гісторыя ў нашай незалежнай суверэннай краіны, але якая яна сёння! Мы ўсе ёю ганарымся без выключэння. Ведаеце, добра там, дзе нас няма, так кажучы. Адзінства і тое, што нас павінна аб'ядноўваць, — гэта наша славетная гісторыя і тое, што мы зрабілі за гады незалежнасці. Наш народ усё выдатна разумее. І мы павінны цаніць мір, спакой і магчымасці, якія ёсць у кожнага з нас для рэалізацыі ў сваёй роднай краіне, на сваёй роднай зямлі.

Мы — розныя, але ў нас ёсць фундамент

— **Сёлета мы ўпершыню адзначылі Дзень народнага адзінства і бачым, што ў гра-**

Вольга АНУФРЫЕВА.

ЗВЯЗДА

Сядзі і глядзі

КІНАКЛАСІКА ВІКТАРА ТУРАВА

25 кастрычніка спаўняецца 85 гадоў з дня нараджэння славутага беларускага кінарэжысёра, сцэнарыста і педагога, народнага артыста СССР Віктара Турава. З нагоды памятнай даты тэлеканал «Беларусь 3» падрыхтаваў рэтраспектыву знакавых гульніявых стужак майстра.

Аўтар звыш дваццаці кінематаграфічных праектаў, экранізацыі класікаў беларускай і рускай літаратуры, Віктар Тураў пачаў прафесійны шлях у 1959 годзе на кінастудыі «Беларусьфільм», дзе з цягам часу стварыў большасць сваіх знакамітых работ. У 1965-м, з выхадам на экраны яго першага поўнага метра — «Цераз могілкі» пра асаблівы падыход самабытнага выпускніка творчай майстэрні Аляксандра Даўжэнкі да раскрыцця тэмы партызанскага супраціву загаварылі на міжнародным узроўні. Дагэтуль дыпломную стужку Віктара Турава кінакрытыкі і профільныя выданні лічаць адной з найважнейшых у сусветным кінапрацэсе. Ужо праз год рэжысёр прадставіў свой другі поўны метр — «Я родам з дзяцінства», які больш за паўвека таксама застаецца прызнанай вяршыняй беларускага кіно. Глыбокі псіхалагізм работ Віктара Турава быў яго візі-

тоўкай на працягу ўсіх дзесяцігоддзяў насычанай творчай дзейнасці, якая падарыла свету шмат цікавых мастацкіх кінадаследаванняў эпозоду Вялікай Айчыннай вайны, сацыяльных і духоўных праблем сучаснасці. Апошнія гады жыцця майстар на пасадзе прафесара Беларускай акадэміі мастацтваў прывяцціў прафесійнаму выхаванню маладога пакалення рэжысёраў. Сёння, акрамя вучняў Віктара Цімафеевіча, кінематаграфічную дзейнасць паспяхова працягвае і яго дачка Алена Турава.

Спецыяльна да дня нараджэння Віктара Турава тэлеканал «Беларусь 3» прадставіць з 25 да 29 кастрычніка ў 13.15 і 21.05 пяць ярскравых работ майстра з залатога фонду Нацыянальнай кінастудыі «Беларусьфільм». Зможам убачыць культавыя стужкі: «Цераз могілкі» і «Я родам з дзяцінства», дылогі «Партызаны»: частку першую — «Вайна пад стрэхамі» і частку другую — «Сыны ідуць у бой», і адзін з апошніх фільмаў Віктара Цімафеевіча — «Чорны бусел». А распачнецца рэтраспектыва паказам дакументальнага біяграфічнага тэлефільма Белтэлерадыёкампаніі «Майстар. Рэжысёр Віктар Тураў».

Алена ДРАПКО.

ШАХМАТНЫ КЛУБ

Выпуск № 131

Сваю новую задачу даслаў наш чытац Павел Задаены з Брэста (гл. дыяграму).

Белыя: Кра5, Лд7, Ле7, Са1, Сс2, Ке6, пн4 (7).

Чорныя: Крф5, Фд3, Лг3, Сн6, пп. ф4, г4, н7 (7).

Мат за 2 хады.

Прапануем чытачам гэтую задачу для самастойнага рашэння. Дасылайце адказы на адрас рэдакцыі (вул. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск, «Звязда») або на электронны адрас выдучага адрэса: vadim_ne67@mail.ru.

Дзве свае пазіцыі для пачаткоўцаў прапануе Сяргей Дарошчанка.

№ 1

Белыя: Кре7, Лб1, Лн2, Се2, Кб7 (5).

Чорныя: Кра4, Ке6, пп. а3, а5, с3, д3, е4, ф4, г5 (9).

Мат за 2 хады.

№ 2

Белыя: Крб1, Фг3, Ле1, пп. а2, б2, с2, д3 (7).

Чорныя: Крб8, Фд7, Лф6, пп. а7, б7, с7, д6 (7).

Выйгрыш.

Да ўвагі аматараў шахмат. Яшчэ тры партыі сёлетняй сусветнай анлайн-алімпіады, якія скончыліся перамогай нашых суйчыннікаў.

Дзяніс Лазавік — Эргіт Рамай. 1. d4 f5 2. Кf3 Кf6 3. g3 g6 4. Сg2 Сg7 5. 0-0 0-0 6. b3 d6 7. Сb2 Ка6 8. с4 с5 9. d5 Сd7 10. Кс3 Ке4 11. Фс1 К:с3 12. С:с3 б5 13. С:г7 Кр:г7 14. Фс3+ Крg8 15. е4 fe 16. Кd2 bc 17. bc е3 18. Ф:е3 Кb4 19. Фс3 Сf5 20. Се4 Фd7 21. Лfе1 С:е4 22. Л:е4 Фf5 23. а3 Ка6 24. Лf1 Лf7 25. Фа5 Фс8 26. Лfе1 Фf5 27. Лf4 Фс8 28. Л:f7 Кр:f7 29. Ке4 h6 30. Фd2 Крg7 31. Фс3+ Крf7 32. Фе3 Крg7 33. Кс3 Фf5 34. Ф:е7+ Фf7 35. Ф:д6 Лf8 36. Ле7, 1:0.

Спенсер Масанга — Аляксей Аляксандраў. 1. Кf3 Кf6 2. d4 d5 3. с4 е6 4. g3 dc 5. Сg2 Кс6 6. 0-0 Лb8 7. а4 а6 8. б3 cb 9. Ф:б3 Се7 10. е3 0-0 11. Кс3 б6 12. Лd1 Сb7 13. Са3 Ка5 14. Фс2 С:а3 15. Л:а3 Фс7 16. Лаа1 с5 17. Лa1 cd 18. Л:d4 Фс5 19. Фb2 Лfс8 20. Ке2 Кс4 21. Фb4 Се4 22. Ф:с5 Л:с5 23. Лbd1 Крf8 24. Кd2 К:d2 25. Л1:d2 С:g2 26. Кр:g2 Крe7 27. Лb2 е5 28. Лdb4 Кd5 29. Л4b3 а5 30. Лd2 Кb4 31. Кg1 f6 32. Кf3 Лс8

33. Kh4 g6 34. Лb1 Лс1 35. Лbb2 Л8с2 36. Кf3 Л:b2 37. Л:b2 Лс2 38. Лb3 Крd6 39. Ке1 Ла2 40. Кd3 Л:а4 41. Кb2 Ла2 42. Кс4+ Крс5 43. Лс3 Лс2, 0:1.

Аляксандра Тарасенка — Нікаліна Колевіч. 1. d4 Кf6 2. с4 е6 3. Кс3 Сb4 4. Кf3 d5 5. е3 0-0 6. а3 С:с3+ 7. bc Кbd7 8. Сd3 с6 9. 0-0 Фс7 10. Фс2 е5 11. е4 fe 12. С:е4 К:е4 13. Ф:е4 Ле8 14. Сg5 f6 15. Ch4 б6 16. Сg3 Сb7 17. с5 bc 18. de К:е5 19. С:е5 fe 20. Кg5 g6 21. Фс4+ Крh8 22. Лd1 Фe7 23. Кf7+ Крg7 24. Кd6 Лf8 25. Ф:с5 Са6 26. Кf5+ Крf6 27. Ф:е7+, 1:0.

У Мінску адбыўся турнір, прысвечаны прафесійнаму святу педагогаў. Сярод больш чым 40 удзельнікаў былі 2 гросмайстры і 7 майстроў ФІДЭ. Першыя два месцы занялі адпаведна Мікіта Маёраў і Арцём Бяліўскі — па 8 балаў з 10. Трэці — Максім Царук (7,5).

На Мемарыяле Аляксандра Панчанкі ў Чэлябінску (147 удзельнікаў) Аляксей Фёдаруў заняў 7-е месца, Сяргей Азараў — 11-е, Аляксей Аляксандраў — 16-е, Дзяніс Лазавік — 18-е, Міхаіл Нікіценка — 22-е, Вячаслаў Зарубіцкі — 23-е.

У анлайн-турніры па бліцы на сайце chess.com (516 удзельнікаў) Сяргей Жыгалка фінішаваў адзінаццаты, Дзяніс Лазавік — дваццаць дзевяты.

Задача з мінулага выпуску рашаецца 1. Kh1. Першыя правільна адказалі Міхаіл Кошаль, Дзяніс Лазюта, Васіль Жуковіч, Фёдар Карпей, Сяргей Цяльпук, Віктар Жук.

Вадзім ЖЫЛКО.

ТЭЛЕТЫДЗЕНЬ

Друкуецца ў «Алесі» Пра што раскажваюць «узоры» на руках?

Самае цікавае ў свежым нумары часопіса

Напэўна, многія з вас хоць бы аднойчы ў жыцці, хай нават дзеля цікавасці, варажылі па руцэ. Вядома, усе чулі пра дактыгласкапію, якая дазваляе па адбітках пальцаў знайсці злчыныца. А вось што такое дэрматагліфіка? Чым яна адрозніваецца ад хіраманты? Ці можна па руцэ «вылічыць» прафесійныя, злчыныныя схільнасці, стан здароўя, поспехі і няўдачы ў любоўных адносінах? Пра усё гэта ў кастрычніцкім нумары часопіса «Алеся» раскажае хірамант Сяргей САВОСЬКІН.

Найчасцей людзі, што прыходзяць да такога спецыяліста, задаюць пытанні наконт асабістага жыцця. Зразумела, што колькасць шлюбаў нельга прадказаць, а вось сарыентаваць, які тып адносін больш падыходзіць для шчаслівага шлюбу, можна. Ці вялікая верагоднасць памылак у «чытанні» па руцэ? Заўсёды ёсць рызыка ўпусціць нейкі важны нюанс і зрабіць няправільную выснову. Але асноўная праблема — разуменне паміж хірамантамі і яго гоцецям. Многія фармулёўкі і простыя рэкамендацыі для іншага чалавека раптам набываюць двухсэнсоўнасць і тлумачацца па-свойму, зусім не так, як пра тое кажа хірамант. Гэтае няўменне слухаць і аналізаваць інфармацыю найбольш засмучае.

АДНОСІНЫ НА МЯЖЫ КАНФЛІКТУ

Свяроўства свяжухі і нявесткі — з шэрагу цудаў, пра якія чуеш, але, на жаль, вельмі рэдка сустракаеш у рэальным жыцці.

Парады пра тое, як наладзіць добрыя адносіны і не псаваць жыццё мужчыну, якога абедзве жанчыны шчыра любяць, дае псіхолог Таццяна Шаранда.

Калі нявестка і свякроў з самага пачатку не паладзілі, адзінае выйсце — мінімізаваць кантакты, сустракацца толькі па меры неабходнасці. Жыццё маладой сям'і сёння ў любым выпадку лепш асобна, нават калі няма сварак. Дзве жанчыны на адной кухні — гэта выбуханебяспечная сітуацыя, якой трэба ўсяляк пазбягаць. Калі маці зацікаўленая ў сямейным шчасці сына, яна зможа нават чымсьці ахвараваць і выбудаваць правільную лінію паводзін. Козыр нявесткі — маніпуляваць унукамі, але мудрая свякроў не стане ўключацца ў гэтыя «гульні»...

А Я ЛЮБЛЮ ЖАНАТАГА

«Кіно і жыццё часам цесна пераплячваюцца. Я закахалася ў жанатага мужчыну. І далей усё па вядомым сцэнарыі: нарадзіла дзіця, ад якога мой мужчына адмовіўся яшчэ да нараджэння. У самым страшным сне не магла ўявіць, што апынуся ў такой

сітуацыі, але менавіта так і здарылася — усё як у кіно...» На пісьмо чытачкі «Алесі» адказае адвакат Мінскай абласной калегіі адвакатаў Таццяна Сямешка.

Існуе судовы і пазасудовы парадак вырашэння той няпростай жыццёвай сітуацыі, у якой апынулася чытачка. Частка 3 арт. 57 Кодэкса Рэспублікі Беларусь аб шлюбе і сям'і вызначае кола асоб, якія маюць права звярнуцца ў суд для вырашэння пытання аб устанавленні бацькоўства. Імі з'яўляюцца: адзін з бацькоў дзіцяці, апякун, папярчыцель дзіцяці, а таксама само дзіця па дзясяціні ім паўналецця. Важна ведаць, што на патрабаванні аб устанавленні бацькоўства не распаўсюджваецца іскавая даўнасць; гэта значыць, зацікаўлена асоба мае права звярнуцца ў суд з іскам незалежна ад часу, які прайшоў з моманту, калі ў яго з'явіліся падставы для падобнага звароту.

ВАЛАСЫ ВЫПАДАЮЦЬ АД... СТРЭСУ

Часопіс Nature нядаўна апублікаваў даследаванне аб тым, як хранічны стрэс уплывае на прыгажосць прычоскі. Штуршком стала пандэмія COVID-19. Аказалася, што прыкладна чвэрць тых, хто перахварэў на каранавірус, мае страту валасоў. Аднак падчас даследаванняў спецыялісты прыйшлі да высновы, што звязана гэта не з уздзеяннем самога віруса, а з нервовым напружаннем, якое суправаджае хваробу.

Звычайна мы не звяртаем увагі на страту валасоў, бо на іх месцы з'яўляюцца новыя. Але раптам вашы валасы станчаюцца і радзюць! Прычынамі, акрамя стрэсу, могуць быць лекі з пабочнымі эфектамі, а таксама частыя ўкладкі з лакама. Іншым разам выпадзенне валасоў сведчыць аб праблемах са шчытападобнай залозай.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00 [СЦ], 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15, 1.00 Зона X (16+).
9.10 Галоўны эфір.
10.20 Навіны надвор'я.
10.45, 12.10, 18.35, 19.20 Драма «У палоне ў мінулага» (16+).
13.05, 15.25 Драма «Канюшы на жаданню» (16+).
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларускае часінка.
21.00 Панарама.
21.45 Зразумелая палітыка.
22.00 Серыял «След» (16+).
0.45 Арэна.
1.20 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 11.10, 21.05 Тэлебарометр.
9.05, 19.50 «Зразумець. Дараваць» (16+).
10.20 «На тыдзень» (16+).
11.45 Серыял «Стыч!» (6+).
12.05 «Прынцэса і Жаба» (0+).
13.45 «Усёй сям'ёй» (6+).
14.45 Камедыя «Гатэль «Мэрыголд»: лепшы з экзатычных» (12+).
17.00 «Суперлато».
17.40 «Багіна шопінгу. Экстрэмальны сезон» (16+).
18.40 «На кручку» (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
21.15 Серыял «Жаночы доктар-4» (16+).
22.20 Серыял «Следчы Гарчакова» (16+).
0.40 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня».
8.05, 12.00, 19.40, 23.45 Навіны культуры.
8.25 «Нацыянальны хіт-парад».
9.20, 18.10 «Двое на востраве слёз». Маст. фільм (16+) [СЦ].
10.50 «Кадры жыцця».
11.45 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
12.50 «Наперад у мінулае».
13.15, 22.25 «Майстар. Ражысёр Віктар Тураў». Дак. фільм.
14.05, 21.05 «Цераз могілкі». Маст. фільм (12+) [СЦ].

15.30 «Навукаманія» (6+).
15.55 Канцэрт Руслана Аляхно «За жыццём»
17.00 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
17.15 «Майстры і куміры».
20.00 «Сваімі словамі».
20.40 «Калыханка» (0+).
23.20 «Фарбы памяці» [СЦ].

5 Беларусь 5

7.00 Азбука спорту.
7.15 Тэніс. WTA. Тэнэрфіфэ.
9.20 Спартыўная гімнастыка. Чэмпіятат свету. Мужчыны.
11.30 Фігурнае катанне. Гранпры.
13.10 Футбол. Беларусбанк — чэмпіятат Беларусі. Аглад.
14.00 Хакей. КХЛ. «Амур» (Хабарэўск) — «Дынама-Мінск».
16.10 Тэніс. WTA. Кубак Крамля.
18.20 Футбол. Чэмпіятат Англіі. Аглад.
19.20 Хакей. КХЛ. «Авангард» (Омск) — СКА (Санкт-Пецярбург).
21.55 Фігурнае катанне. Гранпры.

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10 «Наша раніца».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 21.15 Навіны навіны.
9.10 Контурі.
10.10 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20 «Бесталковыя нататкі» (12+).
13.15, 23.40 Фільм «Другое жыццё Евы» (16+).
15.00 «Давай пажэнміся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.20, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.15 «Прапаганда» (16+).
21.35 Фільм «Аліба» (16+).

С СТВ

6.00, 6.40, 7.45 «Раніца СТВ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
8.40 «Тыдзень».
10.40, 00.05 «Загадка чалавецтва з Алегам Шышкіным» (16+).
11.35 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.35, 21.00 «Самыя шакавальныя піпотэзы» (16+).

13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.40, 16.50 «Каця». Серыял (16+).
18.30 «Па сутнасці».
20.30, 23.15 «СТБ спорт».
20.35 «Сталічныя падрабязнасці».
20.45 «Міншчына».
22.00 «Скардзіцца дазваляецца».
0.55 «Самая карысная праграма» (16+).
1.50 «Мінтранс» (16+).

МІР МІР

5.00, 2.30, 3.15 Мір. Меркаванне (16+).
5.15, 3.30 «Еўразія. Спорт» (16+).
5.25, 10.10, 3.40 Серыял «Смерць шпіёнам» [СЦ] (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 3.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+).
14.10, 18.00 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 16.20 «Справы судовыя. Новыя гісторыі» (16+).
17.00 «Міравое пагадненне» (16+).
19.25 «Гульня ў кіно» (16+).
20.10 «Слабае звязно» (16+).
21.15 «Назад у будучыню» (16+).
22.15 Серыял «Штрафнік» (16+).
1.30 «Разам».
2.45 «Старт-ап па-еўразійску» (16+).
2.55 Мір. Спорт (16+).
4.30 Серыял «Смерць шпіёнам. Крым» [СЦ] (16+).

БЕЛАРУСЬ МТР РТР— Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Таямніцы Беларусі» (16+).
12.45 «У людзях».
13.35 «Плюс мінус».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.35 Серыял «Таямніцы следства» (16+).
17.15 «60 хвілін» (12+).
18.30 «Андрэй Малахаў». Прамы эфір» (16+).
21.05 Серыял «Медыум» (12+).
23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05 «Здароўе» (12+).
7.00 «Маршрут пабудаваны» (12+).

7.40 Будучыня сёння (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.25 Пракурорская праверка (16+).
9.35, 10.25, 13.50 Баявік «Маёр Ветраў» (16+).

13.25 Надзвычайнае здарэнне.
14.55 Серыял «Неадкладнае рэзаванне» (16+).
16.20, 19.40, 22.30, 23.30 Сёння. Галоўнае.
16.30 Гісторыі выратавання (12+).
16.55 «За гранню» (16+).
17.50 «ДНК» (16+).
19.55 «Ты супер!» Новы сезон (6+).
22.35 «НЗ.by».
22.55, 23.45 Баявік «Драйв» (16+).

8 канал

7.00, 14.25, 17.15, 21.05, 00.35 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 14.30 Мультпарад (0+).
7.30, 20.50 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 Серыял «Флэш» (12+).
8.20 Серыял «Зорны шлях» (12+).
9.00, 14.40 Серыял «Служба выратавання 911» (16+).
9.45 Серыял «Японія» (12+).
10.50 Баявік «Жалезны чалавек» (12+).

12.50 Серыял «Яна напісала забойства» (12+).
15.25 Серыял «Чорна-белае каханне» (16+).
17.20 Серыял «Тэорыя Вялікага выбуху» (16+).
18.00 Серыял «Ланцэт» (16+).
18.50 Серыял «Імператрыца» (20+).
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.10 Трылер «Алгрэйд» (18+).
22.10 Серыял «Страшныя казкі» (18+).

ВТВ ВТВ

6.05 «Раніца з гумарам» (16+).
8.05 «Зала чакання» (16+).
9.00 «Пацаліба» (0+).
9.25 «Тры каты» (0+).
9.50 «Дарэўна» (6+).
10.20 «Рускія не смяюцца» (16+).
11.25, 1.50 «Проста кухня» (16+).
12.00 «Галерэя прыгажосці» (16+).
12.55 «Селапаляцела» (16+).
14.00 «Робасапіен: перазагрузка» (16+).
15.45 «Уральскія пельмені» (16+).
17.25, 20.00 Серыял «Кухня» (16+).
22.35 «Велабайкі» (16+).
23.10 «Наш рамонт» (16+).
0.00 «Кіно ў дэталю» (16+).
0.55 «Рогаў у справе» (16+).
2.20 Серыял «Татавы дочки» (12+).
3.30 «Даеш моладзь» (16+).
5.10 «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Вялікія міфы. Адысея».
7.05 «Палка-выручалка», «Свята непаслушэнства». Мультфільмы.
8.15 «Міласцеўныя паны». Маст. фільм.
9.25 «Мы — грамадзі!»
10.05 «Свой сярод чужых, чужы сярод сваіх». Маст. фільм [СЦ].
11.40 Лісты з правінцы [СЦ].
12.05 Дыялогі пра жывёл [СЦ].
12.50 Неўсі каўчэг [СЦ].
13.20 «Абсалютны слых».
14.00 «Гульня ў бісер».
14.45 Ілюзіён. «Наш чалавек у Гаване». Маст. фільм.
16.30 «Карціна свету з Міхаілам Кавальчуком».
17.10 «Нам дарогі гэтыя забыць нельга...»
18.35 «Дарогі Анатоля Новікава». Дак. фільм.
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Вертыкаль». Маст. фільм [СЦ].

21.25 Гала-канцэрт у Вялікім тэатры да 95-годдзя з дня нараджэння Галіны Вішнеўскай.
23.05 «Філіп і кошачка». Маст. фільм.
0.40 Дыялогі пра жывёл [СЦ].
1.25 Шукальнікі.
2.10 «Перавал». Мультфільм для дарослых.
2.40 «Першыя ў свеце».

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Да і пасля...» (16+)
7.00, 8.35, 9.40, 11.40, 13.25, 18.55, 21.40, 1.00, 2.30, 3.40, 5.00 Музычная настальгія (12+).
7.30, 1.30 Фільм «Усё скончана» (16+).
9.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 «Колба часу» (16+).
11.00, 17.25, 23.25 «Блеф-клуб» (16+).
12.00 Маст. фільм «Трактарысты» (12+).
13.55 Фільм «Чатыры інтэрв'ю з зімой» (12+).
15.00 «Буй час» (16+).
16.00 Маст. фільм «Добрай ночы!» (16+).
18.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
19.15 «Непагаслае святло» (12+).
22.00 Маст. фільм «Жанчына для ўсіх» (18+).
0.00 «Яловае субмарына» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30 «Вялікія міфы. Адысея».
7.05 «Палка-выручалка», «Свята непаслушэнства». Мультфільмы.
8.15 «Міласцеўныя паны». Маст. фільм.
9.25 «Мы — грамадзі!»
10.05 «Свой сярод чужых, чужы сярод сваіх». Маст. фільм [СЦ].
11.40 Лісты з правінцы [СЦ].
12.05 Дыялогі пра жывёл [СЦ].
12.50 Неўсі каўчэг [СЦ].
13.20 «Абсалютны слых».
14.00 «Гульня ў бісер».
14.45 Ілюзіён. «Наш чалавек у Гаване». Маст. фільм.
16.30 «Карціна свету з Міхаілам Кавальчуком».
17.10 «Нам дарогі гэтыя забыць нельга...»
18.35 «Дарогі Анатоля Новікава». Дак. фільм.
19.30 Навіны культуры.
20.10 «Вертыкаль». Маст. фільм [СЦ].

EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.55, 9.30, 21.00 The Minute (16+).
1.00 Снукер. British Open (6+).
2.30 Аўтагонкі (16+).
4.00, 7.30 Снукер. Northern Ireland Open (6+).
6.00, 17.15, 21.10 Аўтагонкі на выносліваць (16+).
9.35, 23.05 Веласпорт. «Тур Ламбарды». Мужчыны (16+).
11.30, 19.00, 20.00 Тэлеканіст «Зала славы» (16+).
12.30 Конны спорт. Кубак свету (6+).
14.00 Веласпорт. «Парыж — Тур». Мужчыны (16+).
14.30 Велакрос. Кубак свету. Жанчыны (16+).
15.40, 16.00 Велакрос. Кубак свету. Мужчыны (16+).
21.05, 23.00 Навіны (16+).

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.10 «Каханне ад усіх хвароб» (16+).
3.25 «Зачынічыкі» (16+).
5.15 «Старкі і Хатч» (12+).
7.05 «Аслеплены жаданямі» (16+).
8.45 «Жывёла» (12+).
10.15 «Чарапашкі-ніндзя-2: таямніца смарагдавага зямля» (6+).
13.30 «Чарапашкі-ніндзя-3» (6+).
15.20 «Прывіды былых сябровак» (16+).

17.10 «Трынаццаць сяброў Оўшэна» (16+).
19.30 «50 першых пацалункаў» (16+).
21.20 «Каханне ад усіх хвароб» (16+).
23.20 «Лёгка на ўспаміні» (12+).

ТВ 3 ТБЗ

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
8.00 «Улегчы» (12+).
8.35 «Шляхціц Завальня» (12+).
10.15, 23.40 «Глядзі сам» (16+).
10.30 «М & S» (12+).
11.05 «Без Панікі!»
11.40 «Балерына» (6+).
13.15 «Добры дзень з Валерыяй» (12+).
14.10 «Вой, ма-мач-кі!»
18.35, 5.05 «Дзённік экстрасэнса» (16+).
19.40 «Шэрлак» (16+).
21.00 «Тэрмінатар: Судны дзень» (16+).

23.55 «Перавал Дзятлава: паляўнічы на праўду» (16+).

0.30 «Звышнатуральнае» (16+).
3.20 «Гэта рэальная гісторыя» (16+).
4.15 «Споведзь экстрасэнса» (12+).

TV 1000 ТБ1000

5.00 Каштоўнасьці сямейкі Адамс (12+).
6.15 Прыгажуня і пачвара (12+).
8.05 Затура: касмічная прыгода (12+).
10.00 Трансформеры (12+).
12.50 Трансформеры: помста паўшых (16+).
15.50 Трансформеры-3: цёмны бок Месяца (12+).
19.00 Трансформеры: эпоха вынішчэння (12+).
22.15 Трансформеры: апошні рыцар (12+).
1.15 Чатыры пёры (16+).
3.15 Ворак каля брамы (16+).

ТВ 1000 ТБ1000 Рускае кіно

5.30 Мая марачка (12+).
7.25 Ён — Цмок (6+).
9.20 Дэвіка ліга (12+).
11.20 Каханне і монстры (12+).
12.55 All inclusive, або Усё ўключана! (16+).
14.40, 4.55 Канікулы прэзідэнта (16+).

16.35 Бой з ценем (16+).
19.00 Бой з ценем-2: рэванш (16+).
21.25 Бой з ценем 3D: апошні раўнд (16+).
23.40 Хардкор (18+).
1.10 Высоцкі. Дзякуй, што жывы (16+).
3.15 Галасы вялікай краіны (6+).

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00, 6.45, 9.15 Гульня рэзумы (16+).
6.20 Зрабіць за адзін дзень (16+).

7.10, 7.35, 8.50 Фабрыка ежы (16+).
8.00, 9.45 Царства мумій (16+).
10.35, 11.25 Скарбы Тутанхамона (16+).
12.15, 13.10, 14.00 Паранармальныя (16+).
14.55, 15.50, 4.20, 5.10 Рэальнасць ці фантастыка? (16+).
16.45 Сакрэтныя матэрыялы старэжытасці (16+).
17.35, 18.25 У пошуках праўды (16+).
19.20 Таямная гісторыя (16+).
20.10, 21.00, 21.50 Дзікі тунец: найлепшае (16+).
22.40, 23.35, 00.25 НЛА над Еўропай (16+).
1.15, 3.35 Аўта-SOS (16+).
2.00, 2.45 Асушыць акіяны (16+).

Discovery Discovery

8.00, 20.20, 20.45, 7.35 Як гэта зроблена? (12+)
8.25, 8.50, 9.20, 9.45, 10.15, 10.40, 19.25, 19.50 Як гэта ўладкавана? (12+)
11.10, 12.05 Выбуховае шоу (16+).
13.00 Астранаўты-аматары (12+).
13.55 Як уладкаваны Сусвет (12+).
14.50, 15.15, 15.45, 16.10 Кафэ, закусачныя і забягалаўкі (12+).
16.40 Голья і напалоханыя XL (16+).
18.30 Паляўнічы на дыназаўраў (12+).
21.15 Аляска: сям'я з лесу (16+).
22.10 Аляска: апошні рубеж (16+).
23.05 Сталёвыя хлопцы (16+).
0.00 Паляўнічы на старыну (12+).
0.55 Металаломшчыкі (16+).
1.50, 2.15 Склады: бітва ў Канадзе (16+).
2.45, 3.10, 3.40, 4.04 Білі скульпле Бруклін (12+).
4.27, 5.14, 6.01 Махінатары (12+).
6.48 На драйве з Мішэль Радрыгес (12+).

У праграме магчымы змяненні.
Тэледыялогі праграмы забаронена.
[СЦ] — фільм трансляцыя са скрытымі субтытрамі.

1 Беларусь 1

6.05 Драма «Успомніць сябе» (16+).
7.55 Клуб рэдактараў (16+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал» (12+).
9.40 Гісторыі збаўлення (12+).
10.15 Зона X (16+).
10.50 «Маршрут пабудаваны» (12+).
11.30 «Пытанне нумар адзін».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 Драма «Закранушы сэрца» (16+).
14.25 Адзін дзень (12+).
15.15 Вакол планеты.
16.00 «Нагода ёсць» (12+).
16.35 «Партызанскі рубеж». Маст. фільм (12+).
16.45 Серыял «Сельскі дэтэктыў» (12+).
18.50 Навіны надвор'я.
19.15, 20.45 «X-фактар».
19.30 Галоўны эфір.
23.45 Драма «Садовае кольца» (16+).

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся. Лепшае за тыдзень» (12+).
8.00, 19.30 Тэлебарометр.
8.05 «Клон». Серыял (16+).
9.55 «Тры першыя спатканні» (16+).
10.50 Серыял «Стыч!» (6+).
11.30 Камедыя «Доктар Дулітл-4» (12+).
13.10 «Тата папаў» (16+).
15.00 «Вежа» (12+).
16.00 Баявік «Цёмная вежа» (12+).
17.45 Камедыя «Мамчын сын» (16+).
20.00 «На кручку» (16+).
21.10 Спортлато 5 з 36, КЕНА.
21.20 «Ароп і рэшка. Дзяўчаты» (16+).
22.25 Вестэрн «Строга на Захад» (16+).

3 Беларусь 3

7.35 «Святыні Беларусі».
8.00, 14.05 Навіны культуры.
8.20 «Вялікая сям'я». Маст. фільм (12+) [СЦ].
10.00 «Наперад у мінулае».
10.30 «Беларуская кухня».
10.55 «Нацыянальны хіт-парад».
11.50 «Сваймі словамі».
12.30 «Прыходзьце заўтра...» Маст. фільм (12+).

14.30 Цырымонія ўзнагароджання пераможцаў VI Рэспубліканскага конкурсу тэатральна-мастацтва «Нацыянальная тэатральная прэмія».
16.15 «Прывітанне з фронту». Маст. фільм (12+) [СЦ].
17.35 «Кадры жыцця».
18.25 «Вялікая сям'я». Маст. фільм (12+) [СЦ].
20.10 «Кафедра. Лекцыі: «Маўленчыя працэсы сучаснасці: замкнёны паці на лайме і мясе» і «Праваліс у гістарычным вымярэнні: пішам Манчэстар, а чытаем Ліверпуль»».
20.40 «Кальханка» (0+).
21.05 «МУР» (16+) [СЦ].

5 Беларусь 5

5.30 Фігурнае катанне. Гранпры. Жанчыны.
7.30 Пляжны футбол. Клубны чэмпіянат свету.
8.35 Сняданак чэмпіёна.
9.05 Авертайм.
9.35 Фігурнае катанне. Гранпры.
11.15 Мастацкая гімнастыка. Чэмпіянат свету.
14.45 Хакей. Чэмпіянат Беларусі. «Дынама» (Маладзечна) — «Металург» (Жлобін).
17.00 Хакей. КХЛ. «Дынама-Мінск» — «Салават Юлаеў» (Уфа).
19.20 Футбол. Чэмпіянат Англіі. «Астан Віла» — «Вэст Хэм».
21.30 Баскетбол. Адзіная ліга ВТБ. «Зелена Гура» (Польшча) — «Цмокі-Мінск» (Беларусь).
23.20 Футбол. На шляху да ЧС-2022. Відэачасопіс.
23.55 Фігурнае катанне. Гранпры. Гала-шоу.

Н АНТ

7.00, 9.00, 16.00 [СЦ] Нашы навіны.
7.10 «Здароўе» (16+).
8.10 «Жыццё іншых» (12+).
9.10 «Метэзагід».
9.30 «Раніца за вечар мудрайшая» (12+).
10.05 «Шэрлак Холмс і «Зімовая вішня». Разам назаўжды» (12+).
11.10 «Ці бачылі відэа?» (6+).
13.00 «Клуб вясёлых і знаходлівых» (6+).
14.05 Фільм «Мой любімы прывід» (16+).
16.20 «Тры акорды» (16+).
18.20 «Лепш за ўсіх!» (0+).
20.00 Контуры.
21.35 «Што? Дзе? Калі?» (16+)

С СТБ

6.45, 00.05 «Татаў сыноч». Серыял (16+).
8.15 «Мінтранс» (16+).
9.15 «Скардзіца дзавалюецца».
9.45 «Вялікі горад».
10.15, 13.40, 16.40 «Кансультант». Серыял (16+).
13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны».
19.30 «Тыдзень».
21.15 Дакументальны спецпраект (16+).
22.50 «Засакрэчаным спісы» (16+).
1.35 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).

МІР МІР

5.00 Маст. фільм «Васіліса Прыгожая» (6+).
5.30 Маст. фільм «Садко» (6+).
7.05 Маст. фільм «Кур'ер» (6+).

8.50 «Наша кіно. Заўсёды свежыя» (16+).
9.25 «ФазэндаЛайф» (16+).
10.00, 16.00 Навіны (багучы радок).
10.10, 16.15, 19.30, 1.00 Серыял «Жыць спачатку» (16+).
18.30, 00.00 «Разам».
3.20 Маст. фільм «Сям'ёра смелых» (16+).

БЕЛАРУСЬ МТР РТР-Беларусь

7.05 Фільм «Прывіднае шчасце» (12+).
10.40 «Ранішняя пошта з Мікалаем Баскавым».
11.15 Фільм «Бабіна царства» (16+).
14.45 «Парад гумару» (16+).
16.25 Фільм «Маці за сына» (12+).
19.15 «Суперлато».
20.05 Серыял «Электрычныя» (16+).
21.05 «У людзях».
21.50 Фільм «Абет маўчання» (16+).
16.20 «Тры акорды» (16+).
18.20 «Лепш за ўсіх!» (0+).
20.00 Контуры.
21.35 «Што? Дзе? Калі?» (16+)

НТБ-Беларусь

6.05 «Астрапрагноз».
6.10 «Гарады Беларусі» (6+).
6.45 Беларусы (6+).
7.25 «50 рэцэптаў першага» (12+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «Погляд на Беларусь» (12+).
8.40 «Хто ў доме гаспадар?» (12+).
10.15, 13.40, 16.40 «Кансультант». Серыял (16+).
13.30, 16.30 Навіны «24 гадзіны».
19.30 «Тыдзень».
21.15 Дакументальны спецпраект (16+).
22.50 «Засакрэчаным спісы» (16+).
1.35 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).

16.20 «Следства вялі...» (16+).
19.00 «Вьнікі тыдня».
20.05 Баявік «Дванаццац гадзін» (16+).
22.10 «Ты не паверыш!» (16+).
23.15 «Новыя рускія сенсацыі» (16+).

3 мой 8 канал

7.00, 12.35, 20.00, 21.10, 00.25 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 14.10 Мультипарад (6+).
8.55 Камедыя «Сабачае сэрца» (12+).
11.10 «Хачу ў Парыж» (12+).
11.20 «Гатуй як шэф» (12+).
11.35 «Дыхальная гімнастыка для тых, хто перахароўу ковідам».
11.40 Фільм «Пакістан» (12+).
12.40 «Трансформеры: прайм» (6+).
15.50 Трылер «Сутыкненне з безданню» (16+).
17.45 Серыял «Малады інспектар Морс» (16+).
19.15 «Суперлато».
20.05 Серыял «Электрычныя» (16+).
21.05 «Вечарніца» (0+).
21.50 Трылер «Армагедон» (12+).
23.35 Серыял «Страшныя казкі» (18+).

ВТБ ВТБ

6.05, 14.00 «Раніца з гумарам» (16+).
9.00, 22.30 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
10.00 «Галерэя прыгажосці» (16+).
10.30 Дурні і дарогі» (16+).
10.50 Серыял «Псіхалагіні» (16+).
12.55, 21.00 «Уральскія пельмені» (16+).
16.00 Серыял «Вароніны» (12+).
17.00 Серыял «Гранд» (16+).
20.00 Серыял «Жонка алігарха» (16+).
23.00 Камедыя «Супер-Бабровы» (12+).
0.50 Серыял «Псіхалагіні» (16+).
1.50 Серыял «Анжэліка» (16+).
2.45 Серыял «Маладзёжка» (16+).
4.20 «Адна за ўсіх» (16+).
4.45 «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА КУЛЬТУРА

6.30, 7.00, 7.30, 8.25, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...».
7.05 Неўсё каўчэж [СЦ].
7.35, 1.10 «Ключ да загадкі старажытных скарбаў». Серыял [СЦ].
8.30 «Першыя ў свеце».
8.45 Легенды сусветнага кіно.
9.10, 20.45 «Сімфанічны раман». Серыял [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 23.50 ХХ стагоддзе.
12.30 Лінія жыцця [СЦ].
13.30, 16.25 Раман у камені.
14.00 «Аркадзь Райкін». Дак. фільм [СЦ].
15.05 Навіны. Падрэзанна. АРТ.
17.00 «Агора».
17.00 Заклучны тур і цырымонія ўзнагароджання VIII Міжнароднага конкурсу оперных артыстаў Галліны Вішнеўскай.
18.45 «Каханне з антрактам». Дак. фільм [СЦ].
19.45 «Галоўная роля».
20.05 Хто мы? [СЦ]

20.30 «Добрай ночы, маля».
21.30 «Саці. Нясумная класіка...»
22.15 «Тэорыя хаосу». Дак. фільм [СЦ].
23.15 Колер часу.
2.00 Сімфоніі эпохі рамантызму.

НАСТАЛЬГІЯ НАСТАЛЬГІЯ

6.00 Маст. фільм «Прыватнае жыццё Пятра Вінаградава» (12+).
7.20 Дак. фільм «Фарцёўшчыкі. Небаспешная справа» (18+).
8.40, 11.10, 12.55, 15.40, 17.45, 18.55, 21.40, 23.00, 2.25, 3.40, 5.45 Музычная настальгія (12+).
9.00 «Быў час» (16+).
10.00 Маст. фільм «Атрад адмысловага прызначэння» (16+).
11.20, 14.20, 5.00 «Блеф-клуб» (16+).
12.00, 22.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
13.15 Канцэрт «Машина времени» і гурт «Цветы» (12+).
15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
16.00 Маст. фільм «Прынцэса на бабах» (18+).
18.00 «СевАлогія» (18+).
19.15 Фільм «Вялікая магія» (16+).
20.25 «І жартам, і ўсур'ёз» (16+).
0.00 «Да і пасля...» (16+).
1.05 Маст. фільм «Кантрабанда» (18+).
4.00 «Колба часу» (16+).

КУЛЬТУРА КУЛЬТУРА

6.30, 7.00, 7.30, 8.25, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...».
7.05 Неўсё каўчэж [СЦ].
7.35, 1.10 «Ключ да загадкі старажытных скарбаў». Серыял [СЦ].
8.30 «Першыя ў свеце».
8.45 Легенды сусветнага кіно.
9.10, 20.45 «Сімфанічны раман». Серыял [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 23.50 ХХ стагоддзе.
12.30 Лінія жыцця [СЦ].
13.30, 16.25 Раман у камені.
14.00 «Аркадзь Райкін». Дак. фільм [СЦ].
15.05 Навіны. Падрэзанна. АРТ.
17.00 «Агора».
17.00 Заклучны тур і цырымонія ўзнагароджання VIII Міжнароднага конкурсу оперных артыстаў Галліны Вішнеўскай.
18.45 «Каханне з антрактам». Дак. фільм [СЦ].
19.45 «Галоўная роля».
20.05 Хто мы? [СЦ]

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.30 Веласпорт-трэк. Чэмпіянат свету (16+).
2.30, 3.00, 17.30, 18.15 Горныя лыжы. КМ. Зельдэн. Мужчыны (16+).
4.00, 7.30, 13.30 Шукер. Scottish Open (6+).
6.00, 23.00 Аўтагонкі (16+).
9.30, 15.30, 21.30 Веласпорт. «Мілан — Сан-Рэма».
18.45 «Каханне з антрактам». Дак. фільм [СЦ].
19.45 «Галоўная роля».
20.05 Хто мы? [СЦ]

14.30, 19.00 Конны спорт. Global Champions Tour (6+).
18.55, 22.55 Навіны (16+).
21.00 Дзюдо. Турнір Вялікага шлема (16+).
22.00 Веласпорт. «Тур Фландрый». Мужчыны (16+).

КІНОКОМЕДЫЯ Кінакамедыя

1.10 «Дрэны Санта» (16+).
3.20 «Даспехі Бога» (16+).
4.55 «Даспехі Бога: аперацыя «Ястраб» (12+).
6.55 «Ну што, прыеха-лі?» (12+).
8.45 «Лёгка на ўспамін» (12+).
10.15 «Мача і батан» (16+).
12.15 «Эвалюцыя» (12+).
14.10 «Хатняе відэа» (18+).
15.55 «Асабліваасці нацыянальнага палавання» (16+).
17.45 «Чарапашкі-ніндзя» (12+).
19.30 «50 першых пацалункаў» (16+).
21.20 «Як украсці брыльянт» (16+).
23.05 «Жывёла» (12+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
8.15 «Кіндэр-Вілейскі прывід» (0+).
9.55 «Доктар І».
10.30 «Добры дзень з Валерыя» (12+).
11.30 «Перыскоп» (16+).
11.50 «Глядзі сам» (16+).
12.05, 18.05, 3.10 «Сляпяя» (16+).
13.10, 19.15, 3.35 «Варажбітка» (16+).
14.20 «Шэрлак» (16+).
15.30 «Паглядзім» (12+).
16.10 «Кожнаму сваё» (12+).
20.25 «Гісторык» (16+).
22.35 «Закон і парадак» (16+).
23.10 «Следства па целе» (16+).
1.00 «Развітанне» (16+).

1.45 «Ілжывец, ілжывец». (12+).
4.30 «Суд ідзе» (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.20, 6.00, 17.15, 18.05 Доктар Хаус (18+).
6.45 Баявы конь (12+).
9.35 Дзюнкер (16+).
11.40 Мемуары гейшы (18+).
14.30 Апошні самурай (16+).
19.00 Іншыя (16+).
20.55 Сямейка Адамс (12+).
22.40 Каштоўнасці сямейкі Адамс (12+).
0.25 Прыгажуня і пачвар (12+).
2.10 Таёмнае акно (12+).
3.40 Ідэнтыфікацыя (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

5.30, 2.45 Жыццё наперадзе (16+).
7.15 Золушка (16+).
8.55 Каханне ў горадзе анёлаў (16+).
10.25 Шчасця! Здароўя! (16+).
11.55 Палі! (12+).
13.45 Хлопец з нашых могілак (12+).
15.20 Напарнік (12+).
17.00 Конкі Юлій і вялікі скаккі (6+).
18.20 Іван Цярэвіч і Шэры Воўк (6+).

Discovery Discovery

8.00, 10.15, 10.40, 21.15, 21.40, 7.35 Як гэта ўладкавана? (12+).
8.25, 11.10, 16.40, 22.10, 23.05, 1.50, 2.45, 3.40, 5.14 Махінатары (12+).
9.20, 9.45, 20.20, 20.45 Склады: бітва ў Канадзе (16+).
12.05 Смяротны ўлоў (16+).
13.55, 14.50, 15.45 Чыгунка Аляскі (12+).
17.35 Выбуховае шоу (16+).
18.30, 18.55 Кафэ, закусачны і забягалаўкі (12+).
19.25, 4.27 Хуткія і гучныя (12+).
0.00, 6.01 На драйве з Мішэль Радрыгес (12+).
0.55, 6.48 Геній аўтадызайну (12+).

У праграме магчымы змяненні.
Легенда: фільм трансляцыя са скрытымі субтытрамі.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 **Добрай раніцы, Беларусь!**
 7.00, 8.00 [СЦ], 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 **Навіны.**
 7.05, 8.05 **Навіны эканомікі.**
 7.10, 8.10, 18.15, 00.55 **Зона X (16+).**
 9.10, 22.40 **Серыял «След» (16+).**
 10.50 **«Скажынемаўчы».**
 11.45, 12.10, 13.05, 18.35, 19.20 **Драма «У палоне мінулага» (16+).**
 14.00 **«Здрава здаровым быць!» (6+) [СЦ]**
 14.45, 15.25 **Драма «Мощная слабая жанчына» (16+).**
 15.10, 18.00 **Навіны рэгіёна.**
 17.05 **Беларуская часінка.**
 21.00 **Панарама.**
 21.45 **Гэта іншае.**
 22.05 **Паспее да паўночы.**
 22.35 **Беларуская супержанчына.**
 0.35 **Сфера інтарэсаў.**
 1.15 **Дзень спорту.**

2 Беларусь 2

6.00 **«Уключайся!» (12+)**
 9.00, 17.50 **Тэлебарометр.**
 9.05 **«Сямейныя гісторыі» (16+)** [СЦ].
 10.10, 00.40 **«Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).**
 11.15, 22.15 **Серыял «Следчы Гарчакова» (16+).**
 13.35 **«Камень, нажніцы, папера» (16+).**
 14.05, 21.20 **Серыял «Жаночы доктар-4» (16+).**
 15.00 **«Багіня шопінгу. Экстрэмальны сезон» (16+).**
 15.55 **Нічога сабе нюз (12+).**
 16.00 **«ПІН_КОД» (12+).**
 17.00 **«Вежа» (12+).**
 17.55 **«Ароп і рэшка. Дзяўчаты» (16+).**
 18.55 **«Клон». Серыял (16+).**
 20.00 **Серыял «Сляпян» (16+).**
 21.10 **Спортлато 6 з 49, КЕНА.**

3 Беларусь 3

7.00 **«Дабранак».**
 7.35, 12.20 **«Беларуская кухня».**
 8.05, 12.00, 22.40 **Навіны культуры.**
 8.25, 17.50 **Серыял «Ліквідацыя» (16+) [СЦ].**
 10.00 **«Кадры жыцця».**
 10.50, 16.00 **«Ніхто не замяніць цябе». Маст. фільм (12+).**
 12.50 **«Наперад у мінулае».**

13.15, 21.05 **«Я родам з дзяцінства». Маст. фільм (12+) [СЦ].**
 14.50 **«Напярэдадні Пераможнай Вясы».**
 15.45 **«Архітэктура Беларусі» [СЦ].**
 17.10 **«Люблю і памятаю».**
 19.30 **«Ваша лато», «Пяцёрачка».**
 20.00 **«Сваімі словамі».**
 20.40 **«Калыханка» (0+).**
 22.55 **«Фарбы паміці» [СЦ].**

5 Беларусь 5

7.00 **Азбука спорту.**
 7.15 **Хакей. КХЛ. «Авангард» (Омск) — СКА (Санкт-Пецярбург).**
 9.10 **Спартыўная гімнастыка. Чэмпіянат свету. Мужчыны.**
 11.20 **Футбол. Чэмпіянат Англіі. Аглед.**
 12.20, 22.55 **Хакей. КХЛ. «Адмірал» (Уладзівасток) — «Дынама-Мінск».**
 14.50 **Фігурнае катанне. Гранпры.**
 16.20 **Спорт-кадр.**
 16.50 **Хакей. КХЛ. «Металург» (Магнітагорск) — «Трактар» (Чэлябінск).**
 19.20 **Спартыўныя бальныя танцы. Кубак сталіцы.**
 21.00 **Футбол. Кваліфікацыя да ЧС-2023. Жанчыны. Беларусь — Нідэрланды.**

Н АНТ

6.00, 7.15, 8.15, 9.10 **«Наша раница».**
 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 00.00 **Нашы навіны.**
 7.10, 8.10 **«Трывожная кнопка» (16+).**
 10.00 **«Жыць здорава!» (16+)**
 11.15 **«Модны прыгавор» (6+).**
 12.20 **«Бесталковыя нататкі» (12+).**
 13.15, 22.25 **Фільм «Другое жыццё Евы» (16+).**
 15.00 **«Давай пажэнімся!» (16+)**
 16.20 **«Мужчынскае / Жаночае» (16+).**
 17.20, 18.20 **«На самай справе» (16+).**
 18.50 **«Нахай гавораць» (16+).**
 20.00 **Час.**
 21.15 **Фільм «Алібі» (16+).**

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 **«Раніца СТБ».**

6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 **Навіны «24 гадзіны».**
 9.00 **«Глядзець усімі!» (16+)**
 9.30 **«Па сутнасці».**
 10.40, 00.10 **«Загадкі чалавечтва з Алегам Шышкіным» (16+).**
 11.35 **«Як уладкаваны свет» (16+).**
 12.30, 21.00, 1.00 **«Самыя шакальныя гіпотэзы» (16+).**
 13.45, 23.20 **«Таямніцы Чапман» (16+).**
 14.35 **«Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).**
 15.40, 16.50 **«Каця». Серыял (16+).**
 20.30, 23.15 **«СТБ спорт».**
 20.35 **«Сталічныя падрабязнасці».**
 20.45 **«Міншчына».**
 22.00 **«P.S.»**

МІР МІР

05.00, 10.10 **Серыял «Смерць шпіёнам. Крым» [СЦ] (16+).**
 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 2.00, 3.00 **Навіны (бягучы радок).**
 13.15 **«Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+)**
 14.10, 18.00 **«Справы судовыя. Бтва за будучыню» (16+).**
 15.05, 16.20 **«Справы судовыя. Новая гісторыя» (16+).**
 17.00 **«Міравое пагадненне» (16+).**
 19.25 **«Гульня ў кіно» (16+).**
 20.10 **«Слабае звяно» (16+).**
 21.15 **«Назад у будучыню» (16+).**
 22.15 **Серыял «Штрафнік» (16+).**
 1.30 **«Еўразія. Спорт» (16+).**
 1.40 **«Нашы замежнікі» (16+).**
 1.50 **«У гасях у лічы» (16+).**
 2.15 **Мір. Меркаванне (16+).**
 2.30 **Спецыяльны рэпартаж (16+).**
 2.40 **«Даслоўна» (16+).**
 2.50 **«Старт-ап па-еўрапейску» (16+).**
 3.15 **Маст. фільм «Варатар».**
 4.30 **Серыял «Смерць шпіёнам. Утоены вораг» [СЦ] (16+).**

БЕЛАРУСЬ РТР Беларусь

6.05 **«Новая раніца».**
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 **Весткі.**
 11.30 **«Пра самае галоўнае» (12+).**
 12.35, 14.35 **Серыял «Таямніцы следства» (16+).**
 13.50, 16.50, 19.50, 23.00 **Навіны — Беларусь.**
 15.40 **«Кропкі над і» (16+).**
 17.15 **«60 хвілін» (12+).**

18.30 **«Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).**
 21.05 **Серыял «Медыум» (12+).**
 23.10 **«Вечар з Уладзімірам Салаўевым» (12+).**

НТБ—Беларусь

6.00 **«Астрапрагноз».**
 12.30, 21.00, 1.00 **«Самыя шакальныя гіпотэзы» (16+).**
 6.10 **Спорт-мікс.**
 6.20 **«Здароўе» (12+).**
 7.25 **«Маршрут пабудаваны» (12+).**
 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння.**
 8.35, 22.15 **«НЗ.бу».**
 8.55 **Пракурорская праверка (16+).**
 10.25 **Серыял «Званар» (16+).**
 12.20, 13.50 **Серыял «Ляснік» (16+).**
 13.25 **Надвычайнае здарэнне.**
 15.00 **Серыял «Неадкладнае рэагаванне» (16+).**
 16.30 **Гісторыі выратавання (12+).**
 16.55 **«За гранню» (16+).**
 17.50 **«ДНК» (16+).**
 19.55 **Серыял «Балабон-5» (16+).**
 22.35, 23.45 **Баявік «Драйв» (16+).**

8 канал

7.00, 14.00, 17.40, 21.05, 00.45 **«Надвор'е» + «Эрана».**
 7.05, 14.10 **Мультипарад (0+).**
 7.30, 14.05, 20.50 **«Прыколы 13-й школы» (6+).**
 7.35 **Серыял «Флэш» (12+).**
 9.00 **Серыял «Служба выратавання 911» (16+).**
 9.45 **Серыял «Японія» (12+).**
 10.50 **Фільм «Гары Потэр і дары смерці» (12+).**
 13.10 **Серыял «Яна напісала забойства» (12+).**
 14.50, 17.45 **«Хачу ў Парыж» (12+).**
 14.55 **Серыял «Каралеўства» (18+).**
 16.00 **Серыял «Чорна-белае каханне» (16+).**
 17.35 **«Дыхальная гімнастыка».**
 17.50 **Серыял «Тэорыя Вялікага выбуху» (16+).**
 18.30 **Серыял «Ланцэт» (16+).**
 19.25 **Серыял «Імператрыца» (16+).**
 20.55 **«Вечарніца» (0+).**
 21.10 **Драма «Пеле. Нараджэнне легенды» (12+).**
 22.55 **Серыял «Страшныя казкі» (18+).**

ВТВ ВТВ

6.05 **«Раніца з гумарам» (16+).**
 8.05 **«Зала чакання» (16+).**
 9.00 **«Пацяшоба» (0+).**
 9.25 **«Тры каты» (0+).**
 9.50 **«Царэўна» (6+).**
 10.20 **Фільм «Уцёкі з планеты Зямля» (0+).**
 12.10 **«Гатуй як шэф» (16+).**
 12.50 **«Велабайкі» (16+).**
 13.30, 15.10, 16.50 **Серыял «Івановы-Івановы» (16+).**
 19.00 **«Поўны блэкаўт» (16+).**
 20.00 **«Форт Баярд» (16+).**
 22.05, 2.10 **«Уральскія пельмені» (16+).**
 23.00 **«Селапаляцела» (16+).**
 0.00 **Камедыя «Вельмі рускі дэтэктыў» (18+).**
 3.35 **Серыял «Татавы дочки» (12+).**
 4.45 **«6 кадраў» (16+).**

КУЛЬТУРА

6.30 **«Біблейскі сюжэт».**
 7.05 **«Каралева Зубная шотка», «Наваселле ў Браткі Труса», «Кацяня па імені Гаў». Мультифільмы.**
 8.30 **«Ананімка». Маст. фільм.**
 9.40 **«Звычайны канцэрт з Эдуардам Эфіравым».**
 10.10 **«Вертыкаль».**
 Маст. фільм [СЦ].
 11.25 **«Чорныя дзіркі. Белыя плямы».**
 12.05 **«Эрмітаж» [СЦ].**
 12.35 **«Дом вучоных» [СЦ].**
 13.05, 0.55 **«Возера Балатон — жывое люстэрка прыроды». Дак. фільм [СЦ].**
 14.00 **Штучны адбор.**
 14.40 **Фільм «Філін і кошачка».**
 16.15 **«Жызьль». Фільм-балет.**
 17.40 **«Міхаіл Лаўроўскі. Працяг будзе...» Дак. фільм [СЦ].**
 18.25 **«Вялікія міфы. Адсяея».**
 19.00 **«Мне сніўся сон...» Фільм-спектакль [СЦ].**

19.45 Кино пра кино [СЦ].

20.25 **«Свой сярод чужых, чужы сярод сваіх». Маст. фільм [СЦ].**
 22.00 **«Агора».**
 23.00 **«Раптоўна, мінулым летам». Маст. фільм.**
 1.50 **Шукальнікі.**
 2.35 **«Куфар», «Рускія напевы». Мультифільмы для дарослых.**

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 **«Яловая субмарына» (16+).**
 7.00, 8.30, 9.40, 11.00, 13.00, 14.35, 15.40, 17.40, 19.25, 2.25, 3.40, 5.00 **Музычная настальгія (12+).**
 7.30, 13.30 **Фільм «Усё скончана» (16+).**
 9.00, 15.00, 3.00 **«Мінулы час» (12+).**
 10.00, 4.00 **«Народжаныя ў СССР» (12+).**
 12.00 **«Да і пасля...» (16+)**
 16.00 **«Колба часу» (16+).**
 17.00, 23.25 **«Блеф-клуб» (16+).**
 18.00 **Маст. фільм «Трактарысты» (12+).**
 19.55 **Фільм «Чатыры інтэр'ю з зімой» (12+).**
 21.00 **«Быў час» (16+).**
 22.00 **Маст. фільм «Добрай ночы!» (16+)**
 0.00 **«Спяем, сябры!» (12+)**
 1.00 **Маст. фільм «Небяспечны ўзрост» (16+).**

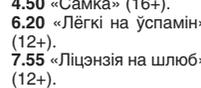
EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.00 **Снукер. Чэмпіянат свету-2020 (6+).**
 2.30, 10.45, 19.30, 23.30 **Аўтагонкі на вынослівасць (16+).**
 4.00, 7.30, 17.30 **Снукер. British Open (6+).**
 6.00, 9.30 **Аўтагонкі (16+).**
 10.15 **Тэлечасопіс (16+).**
 20.30, 23.25 **Навіны (16+).**
 20.35 **Тэлечасопіс «Зала славы» (16+).**
 10.35 **Веласпорт. «Парыж — Рубэ». Мужчыны (16+).**

КІНОКОМЕДІЯ Кінакамедыя

1.15 **«Даспехі Бога: аперация «Ястраб» (12+).**

3.05 **«Як займацца каханнем па-англійску» (18+).**
 4.50 **«Самка» (16+).**
 6.20 **«Лёгіка на ўспамін» (12+).**
 7.55 **«Ліцэнзія на шлюб» (12+).**

9.30 **«Асабліваці нацыянальнага палявання» (16+).**
 11.25 **«Асабліваці нацыянальнай рыбалкі» (16+).**
 13.15 **«Дзень сурка» (12+).**

15.10 **«Крутая Джорджія» (16+).**
 17.15 **«Адзінаццаць сяброў Оушана» (12+).**
 19.30 **«Дванаццаць сяброў Оушана» (16+).**
 21.45 **«Як украсці брыльянт» (16+).**
 23.30 **«Ліцэнзія на шлюб» (12+).**

ТВ3 ТВ3

6.00 **Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).**
 8.55 **«Ваўкі» (18+).**
 12.00 **«Улегцы» (12+).**
 11.40 **«Самы смачны дзень» (6+).**
 12.15 **«Паглядзім» (12+).**
 12.50 **«Новы дзень» (16+).**
 13.30 **«Чалавек-невідзімка» (16+).**
 14.35 **«Дзёньні экстрасэнса з Таццянай Ларынай» (16+).**
 18.45 **«Перавал Дзятлава: паляўнічы на праўду» (16+).**
 19.25, 5.05 **«Гэта рэальная гісторыя» (16+).**
 20.35 **«Хопіць чутак» (16+).**
 21.15 **«Інтрыганкі» (12+).**
 23.10 **«Перыскоп» (16+).**

23.30 **«Тэрмінатар» (16+).**
 1.40 **«Звышнатуральнае» (16+).**

TV1000 ТВ1000

5.00 **3 мяне хопіць (16+).**
 7.05 **Імітатар (16+).**
 9.30 **Улада страху (16+).**
 11.35 **Ншыя (16+).**
 13.35, 3.20 **Сямейка Адамс (12+).**
 15.20 **Каштоўнасці сямейкі Адамс (12+).**
 17.05 **Затура: касмічная прыгода (12+).**
 19.00 **Трансформеры (12+).**
 21.45 **Трансформеры: помста паўшчэ (16+).**
 0.45 **Трансформеры-3: цёмны бок Месяца (16+).**

ТВ1000 Рускае кіно

6.45 **8 першых спатканняў (16+).**
 8.15 **8 новых спатканняў (12+).**
 9.45 **8 лепшых спатканняў (12+).**
 11.30 **Каханне ў горадзе анёлаў (16+).**
 12.55 **Аднакласніцы (16+).**

14.20 **Аднакласніцы: новы паварот (16+).**
 15.40 **Лёд (12+).**
 17.50 **Лёд-2 (6+).**
 20.10 **Каханне і монстры (16+).**
 21.45 **All inclusive, або Усё ўключана! (16+)**
 23.30 **Канікулы прэзідэнта (16+).**
 1.15 **Дзікая ліга (12+).**
 3.00 **Таямніца пячаткі дракона (6+).**

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00, 6.40, 7.00 **Гульні розуму (16+).**

6.15, 5.35 **Зрабіць за адзін дзень (16+).**
 7.25, 7.55 **Навуковыя глупствы (16+).**
 8.20, 9.10, 10.00 **Суперзбудаванні: суды інжынераў (16+).**
 10.55, 11.50 **Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).**
 12.40, 13.35, 22.45 **Аўтасос (16+).**
 14.20, 15.10, 16.00 **Расследаванні авіякатастроф (16+).**
 16.50, 17.40 **Служба беспякі аэрапорта (16+).**
 18.30, 19.20 **Кантрабанда з Мар'янай ван Зэлер (16+).**
 20.10, 21.00 **Ліхтуні за мяжой (16+).**
 21.50 **Асушыць акіяны (16+).**
 23.35, 00.25 **Недаследаваныя глыбіні (16+).**
 1.15, 2.05 **Марск (16+).**
 2.45, 3.30 **Космас: магчымыя сусветы (16+).**
 4.15, 5.00 **Гаспадары гор (16+).**

Discovery Discovery

8.00, 7.35 **Як гэта зроблена? (12+)**
 8.25, 8.50, 9.20, 9.45 **Як гэта ўладкавана? (12+)**
 10.15, 00.00, 00.55, 1.50, 2.45, 3.40 **Махінатары (12+).**
 11.10 **На драйве з Мішэлем Радрыгес (12+).**
 12.05 **Геній аўтадзизайну (12+).**
 13.00 **Сталёвыя хлопцы (16+).**
 13.55 **Паляўнічы на старызн (12+).**
 14.50 **Металаломшчыкі (16+).**
 15.45, 16.10 **Склады: бітва ў Канадзе (16+).**
 16.40, 17.05, 17.35, 18.00, 18.30, 18.55, 19.25, 19.50 **Білі скупляе Бруклін (12+).**
 20.20 **Астранаўты-аматары (12+).**
 21.15, 5.14 **Як уладкаваны Сусвет (12+).**
 22.10, 23.05, 4.27 **Залатая ліхаманка (16+).**
 6.01 **Несакрэтныя матэрыялы (16+).**
 6.48 **Сыці ад пагоні (16+).**

Discovery Discovery

У праграме магчымы змяненні. Перадрукі і праграмы забаронены. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытымі субтытрамі.

1 Беларусь 1

6.15, 15.40 Драма «Успомніць сябе» (16+).
8.00 Юнасыць [СЦ].
8.30 Сэнс жыцця (12+).
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Добрай раніцы, Беларусь!» (12+).
9.55 Здароўе (12+) [СЦ].
10.45 Дача (12+).
11.20 «Нагода ёсць» (12+).
12.10 «Партызанскі рубж». Маст. фільм (12+).
12.25 Драма «Закрануўшы сэрца» (16+).
14.30 Гісторыі выратавання (12+).
15.10 Краіна.
19.15 «Пытанне нумар адзін».
19.45, 20.45 «Х-Фактар».
20.00 Панарама.
23.45 Драма «Садовае кольца» (16+).
1.45 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся. Лепшае за тыдзень» (12+).
8.00, 15.55 Тэлебарометр.
8.05 «Клон». Серыял (16+).
10.00 «На тыдзень» (16+).
10.50 «Таямніца Чырвонай планеты» (12+).
12.20 «Усёй сям'ёй» (6+).
13.15 «На нажах» (16+).
14.15 «Камень, нажніцы, папера» (16+).
14.50 «Арол і рэшка. Дзяўчаты» (16+).
16.00 Камедыя «Доктар Дулітл-4» (12+).
17.35 «Амаль былыя» (16+).
19.25, 21.15 Камедыя «Гатэль «Мэрыголд»: засяленне працягваецца» (12+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.
21.50 Камедыя «Мамчыны сыноч» (16+).
23.40 Баявік «Цёмная вежа» (12+).

3 Беларусь 3

7.25, 7.30 «Як Несцерка ярсцёнак шукаў», «Як Несцерка нявесту сваю шукаў». Мультфільмы (0+).
7.40 «Сіла веры».
8.05, 14.30 Навіны культуры.
8.25 «Прыходзьце заўтра...» Маст. фільм (12+).
10.00 «Жывая спадчына».
10.25 «Беларуская кухня».

10.55 «МУР» (16+) [СЦ].

14.00 «Навукаманія» (6+).
14.45 «Банзай». Маст. фільм (12+).
16.30, 16.45 Балет Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Рэспублікі Беларусь «Рамэа і Джульета».
18.35 «Я хачу гэта убачыць!» (6+).
19.00 «Прывітанне з фронту». Маст. фільм (12+) [СЦ].
20.25 «Суразмоўцы».
20.40 «Калыханка» (0+).
21.05 Шарль Гуно. «Фаўст».

5 Беларусь 5

6.25 Фігурнае катанне. Гранпры.
7.45 Сняданак чэмпіёна.
8.15 Мастацкая гімнастыка. Чэмпіят свету.
14.00 Азбука спорту.
14.20 Футбол. Чэмпіятан Англіі. «Лестэр» — «Арсенал».
16.20 Плажны футбол. Клубны чэмпіятан свету.
17.30 Футбол. Чэмпіятан Англіі. «Ньюкасл» — «Чэлсі».
18.50 Футбол. На шляху да ЧС-2022.
19.20 Футбол. Чэмпіятан Англіі. «Тотэнхэм» — «Манчэстэр Юнайтэд».
21.20 Фігурнае катанне. Гранпры. Жанчыны.
23.00 Фігурнае катанне. Гранпры. Пары.
0.25 Вось гэта спорт!
0.45 Фігурнае катанне. Гранпры. Мужчыны.

Н АНТ

7.00, 9.00, 16.00 [СЦ]. 20.00 Нашы навіны.
7.10 «Маркаў. Нінога асабістага» (16+).
8.00, 9.10 «Наша раніца ў суботу».
10.00 «Трывожная кнопка» (16+).
10.25 «На дачу!» (6+).
11.25 «Ці бачылі відэа?» (6+).
11.25 Святочны канцэрт (12+).
14.25 «Хто хоча стаць мільянерам?» (12+).
16.20 «Ледніковы перыяд» (0+).
20.45 «Метазід».
21.05 «Сёння ўвечары» (16+).
22.50 Фільм «Мой любімы прывід» (16+).
0.45 «Анатоль Папануа. «Так хочацца пажыць...» (12+)

С СТБ

6.45, 00.15 «Татаў сыноч». Серыял (16+).
8.15 «Анфас».
8.35 «Самая карысная праграма» (16+).
9.30 «Аб смачнай і здаровай ежы» (16+).
10.00 «Мінск і мінчане».
10.30 «Цэнтральны рэгіён».
11.00, 13.40, 16.40, 20.40 «Кача». Серыял (16+).
13.30, 16.30, 19.30 Навіны «24 гадзіны».
20.35 «СТБ спорт».
22.50 «Тэрыторыя памылак» (16+).
1.45 «Сакрэтныя тэрыторыі» (16+).

МІР МІР

5.00 Маст. фільм «Маё каханне» (6+).
6.00 «Усё, як у людзей» (6+).
6.15 Мультфільмы.
6.50 Маст. фільм «Садко» (6+).
8.25 «Гістарычны дэтэктыў з Мікалаем Валуевым» (16+).
9.00 «Слабае зв'язно» (16+).
10.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
10.10 Маст. фільм «Вакзал для дваіх» (16+).
13.10, 16.15 Серыял «Бітва за Севастопаль» (16+).
22.00 «Зоркі сышліся» (16+).
23.30 «Па следзе монстра» (16+).

3 мой 8 канал

7.00, 16.40, 18.55, 21.15, 1.35 «Надвор'е + «Эрана».
7.05 Мультпарад (6+).
8.35 Камедыя «Тры тополі на Плюшчысе» (12+).
9.55 Драма «Усё пачалося ў Харбіне» (16+).
16.00 «7 удаў».
16.45 «Гары Потэр і дары смерці-2» (12+).
18.45 «Хачу ў Парыж» (12+).
19.00 Камедыя «Містар і місіс Сміт» (16+).
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.05 «Фэшн іс ты прафэшн» (12+).
21.20 Камедыя «Дзень радзё» (12+).
23.00 Камедыя «Знаёмства з бацькамі» (12+).

БЕЛАРУСЬ РТР РТР— Беларусь

7.05 «Новая раніца».
9.25 «Таямніцы Беларусі» (16+).
10.30 «Па сакрэце ўсяму свету».
11.00 Весткі.
11.20 «Наша справа» (16+).
11.35 «Сто да аднаго» (16+).

12.25 Фільм «Я не вярнуся» (12+).

14.25 «Доктар Мяснікоў» (12+).
15.25 «Гумар! Гумар! Гумар!!!» (16+).
16.05 Фільм «Скрыжаванне» (12+).
19.45 «Плюс мінус».
20.00 Весткі ў суботу.
20.55 «Прывітанне, Андрэй!» (12+).
22.40 Фільм «Прывідае шчасце» (12+).

НТБ—Беларусь

6.05 «Астрапрагноз».
6.10, 6.55 Сёння. Галоўнае.
6.20 «Дача» (12+).
7.10 «50 рэцэптаў першага» (16+).
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.20 «НЗ.by: час вынікаў».
8.45 Адзін дзень (12+).
9.20 «Урачобныя таямніцы плюс» (12+).
10.25 «Зламаць стэрэатыпы» (12+).
10.45 «Галоўнае дарога» (16+).
11.20 «Жывая ежа з Сяргеем Маладзёвым» (12+).
12.15 Кватэрнае пытанне (0+).
13.15 «Паэдзем, паядзім!» (0+).
13.55 Драма «Жыццё пасля жыцця» (12+).
16.20 «Следства вялі...» (16+).
17.00 «Шоумасктагон» (12+).
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.15 «Сакрэт на мільён» (16+).
22.00 «Зоркі сышліся» (16+).
23.30 «Па следзе монстра» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.25, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...»
7.05 «Правільны жыцця».
7.35, 0.45 «Ключ да загадкі старажытных скарбаў». Серыял [СЦ].
8.30 «Першыя ў свеце».
8.45 Легенды сусветнага кіно.
9.10, 20.45 «Сімфанічны раман». Серыял [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 23.50 ХХ стагоддзе.
12.05 Колер часу.
12.15, 20.05 Хто мы? [СЦ].
12.45 «Абрам ды Мар'я». Дак. фільм [СЦ].
13.45 «Новае бацькоўства». Дак. фільм [СЦ].
14.30 «Тэатральны летапіс» [СЦ].
15.05 Навіны. Падрэзан. Кнігі.
15.20 «Эрмітаж» [СЦ].
15.50 «Саці. Нясмудная класіка...»

ВТВ ВТВ

6.05, 14.00 «Раніца з гумарам» (16+).
9.00, 22.00 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
10.00 «Селапалаяцела» (16+).
11.00 Камедыя «Супер-Бабровы» (12+).
12.55 «Уральскія пельмені» (16+).
16.00 Серыял «Вароніны» (12+).
17.00 Серыял «Гранд» (16+).
20.00 Серыял «Жонка алігарха» (16+).
21.00 «Поўны блэкаўт» (16+).
23.00 Камедыя «Супер-Бабровы. Народныя мсціўцы» (12+).
0.50 Серыял «Псіхалагіні» (16+).
1.50 Серыял «Анжэліка» (16+).
2.45 Серыял «Маладзёжка» (16+).
4.20 «Адна за ўсіх» (16+).
4.45 «6 кадраў» (16+).

КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.25, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...»
7.05 «Правільны жыцця».
7.35, 0.45 «Ключ да загадкі старажытных скарбаў». Серыял [СЦ].
8.30 «Першыя ў свеце».
8.45 Легенды сусветнага кіно.
9.10, 20.45 «Сімфанічны раман». Серыял [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 23.50 ХХ стагоддзе.
12.05 Колер часу.
12.15, 20.05 Хто мы? [СЦ].
12.45 «Абрам ды Мар'я». Дак. фільм [СЦ].
13.45 «Новае бацькоўства». Дак. фільм [СЦ].
14.30 «Тэатральны летапіс» [СЦ].
15.05 Навіны. Падрэзан. Кнігі.
15.20 «Эрмітаж» [СЦ].
15.50 «Саці. Нясмудная класіка...»

16.30 «Кактэбэль. Запаведная зона». Дак. фільм [СЦ].

17.15 «Майстар буйнога плана. Міхаіл Аграновіч». Дак. фільм.
17.45, 1.35 Сімфоніі эпохі рамантызму.
18.40 Прыступкі цывілізацыі [СЦ].
19.45 «Галоўнае роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!».
21.35 Лінія жыцця. [СЦ].
22.25 «Забойства ў маёнтку Пемберлі». Серыял.
2.15 «Аўтапартрэт у чырвонай фасцы. Роберт Фальк». Дак. фільм.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00, 16.00, 22.00 «Нараджэння ў СССР» (12+).
6.55, 9.40, 11.45, 12.55, 15.40, 17.00, 18.55, 20.35, 21.40, 23.00, 2.40, 5.10 Музычная настальгія (12+).
7.15 Канцэрт «Машина времени» і гурт «Цветы» (12+).
8.20, 5.20 «Блэф-клуб» (16+).
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час» (12+).
10.00 Маст. фільм «Прынцэса на бабах» (18+).
12.00 «СевАлогія» (18+).
13.15, 19.20 Фільм «Вялікая маля» (16+).
14.25 «І жартам, і ўсур'ёз» (16+).
18.00 «Быў час» (12+).
0.00 Маст. фільм «Прыватнае жыццё Пятра Вінаградава» (12+).
1.20 Дак. фільм «Фарцоўшчыкі. Небяспечная справа» (18+).
3.00 «Быў час» (16+).
4.00 Маст. фільм «Атрад адмысловага прызначэння» (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.00 Снукер. Scottish Open (6+).
2.30, 6.00, 17.30 Аўтагонкі (16+).
4.00, 7.30, 13.30 Снукер. «Мастэрс» (6+).
9.30, 15.30 Веласпорт. «Тур Фландрыі». Мужчыны (16+).

11.30, 22.30, 23.00 Тэлечасопіс (16+).

12.30, 19.00, 20.00 Тэлечасопіс «Зала славы» (16+).
15.00 Дзюдо. Турнір Вялікага шлема (16+).
21.00, 23.30 Навіны (16+).
21.05 Велакрос. USCX Series. Мужчыны (16+).
21.30 Ралі. Extreme E (16+).
23.35 Аўтагонкі на вынослівацэ (6+).

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

0.35 «Як займацца каханнем па-англійску» (18+).
2.20 «Бандыткі» (16+).
3.55 «Выпадковы муж» (16+).
5.35 «Даспехі Бога» (16+).
7.10 «Ну што, прыехалі: рамонт» (12+).
8.50 «Мача і батан-2» (16+).
10.55 «50 першых пацалункаў» (16+).
12.50 «Жывёла» (12+).
14.20 «Аслеплены жаданнем» (16+).
16.00 «Асаблівасці нацыянальнай рыбалкі» (16+).
17.55 «Чарапашкі-ніндзя-2: таямніца смагадавага зеля» (6+).
19.30 «Крутая Джорджыя» (16+).
21.35 «Зачыншчыкі» (16+).
23.20 «Чарапашкі-ніндзя» (12+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
7.40 «Вой, ма-мач-кі!» (16+).
8.40 «Ганна-дэтэктыў» (16+).
9.40 «Улегцы» (12+).
10.20 «Вялікая маленькая хлусня» (16+).
11.35 «Знакі лёсу» (16+).
12.10, 18.10, 3.20 «Сляпяя» (16+).
13.15, 19.20 «Варажбітка» (16+).
14.25 «Старац» (16+).
15.05 «Містычныя гісторыі» (16+).

16.10 «Пятая вярта» (16+).

20.35 «Звышнатуральнае» (16+).
23.20 «Мёртвае возера» (16+).
0.30 «90-я» (16+).
1.20 «Маўчанне ягнятаў» (16+).
4.15 «Глядзі сам» (16+).
4.30 «Суд ідзе» (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.05, 5.45, 17.15, 18.05 Доктар Хаус (18+).
6.25 Іншыя (16+).
8.15 Сямейка Адамс (12+).
10.05 Каштоўнасці сямейкі Адамс (12+).
11.45 Прыгажуня і пачвара (12+).
13.50 Маёр Пэйн (12+).
15.35, 20.05 Васабі (16+).
19.00 Баявы конь (12+).
21.35 Дзюнкер (16+).
23.45 Ворак каля брамы (16+).
3.30 Без тармазоў (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

5.35, 2.25 Зорка (16+).
7.40, 4.30 Той яшчэ...! (12+).
9.10 Напарнік (12+).
10.50 Хлопец з нашых могілак (12+).
12.25 Аднакласніцы (16+).
13.45 Аднакласніцы: новы паворт (16+).
15.05 Самы лепшы дзень (16+).
17.05 Іван Царэвіч і Шэры Воук (6+).
18.35 Іван Царэвіч і Шэры Воук-2 (6+).
20.00 Лёд (12+).
22.00 Лёд-2 (6+).
0.20 Тэкст (18+).

Discovery Discovery

8.00, 10.15, 10.40, 21.15, 21.40, 7.35 Як гэта ўладкавана? (12+).
8.25, 11.10, 12.05, 13.55, 14.50, 15.45, 16.40, 22.10 Машыны (12+).
9.20, 9.45 Склады: бітва ў Канадзе (16+).
13.00 На драйве з Мішэль Радрыгес (12+).
17.35 Выбуховае шоу (16+).
18.30, 18.55 Кафэ, закусачныя і забягалаўкі (12+).
19.25, 4.27 Хуткія і гучныя Бруклін (12+).
20.20, 20.45 Білі скулляе Бруклін (12+).
23.05, 5.14 Астранаўты-аматары (12+).
0.00, 6.01 Як уладкаваны Сусвет (12+).
0.55, 6.48 Несакрэтныя матэрыялы (16+).
1.50, 2.45, 3.40 Лепшы збройнік (12+).

У праграме магчымы змяненні.
Легенда: фільм прамаўляе забаронена.
[СЦ] — фільм трансляцыя са скрытымі субтытрамі.

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 **Добрай раніца**, Беларусі!
7.00, 8.00 [СЦ], 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 **Навіны**.
7.05 **Навіны эканомікі**.
7.10, 18.15, 23.55 **Зона X** (16+).
8.05 **Зразумелая палітыка**.
9.10, 21.45 **Серыял «След»** (16+).
10.50 «Скажынемаўчы».
11.45, 12.10, 13.15, 18.35, 19.20 **Драма «У палоне мінулага»** (16+).
14.00 «Здорова здаровым быць!» (6+) [СЦ].
14.45, 15.25 **Драма «Мощная слабая жанчына»** (16+).
15.10, 18.00 **Навіны рэгіён**.
17.05 **Беларуская часінка**.
21.00 **Панарама**.
23.40 **Сфера інтарэсаў**.
0.20 **Дзень спорту**.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.50 **Тэлебарометр**.
9.05, 20.00 **Серыял «Спялая»** (16+).
10.10, 00.40 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.15, 22.15 **Серыял «Следчы Гарчакова»** (16+).
13.30 «Сямейныя гісторыі» (16+).
14.00, 21.15 **Серыял «Жаночы доктар-4»** (16+).
15.00 «Арол і рэшка. Дзяўчаты» (16+).
15.55 **Нічога сабе нюз** (12+).
16.00 «ПІН_КОД» (12+).
17.00 «Вежа» (12+).
17.55 «Багіна шопінгу. Экстрэмальны сезон» (16+).
18.55 «Клон». **Серыял (16+)**.
21.10 **Спортлато 5 з 36, КЕНА**.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабрананак».
7.35, 12.20 «Беларуская кухня».
8.05, 12.00, 19.40, 22.40 **Навіны культуры**.
8.25, 17.55 «Ліквідацыя» (16+) [СЦ].
10.00 «Кадры жыцця».
10.55, 16.05 «**Вось такія чуды**». **Маст. фільм (12+)** [СЦ].
12.50 «Наперад у мінулае».
13.15, 21.05 «**Вайна пад страхамі**». **Маст. фільм (12+)** [СЦ].
14.55 «Напружэнні Пераможнай Вясны».

15.50 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
17.15 «Люблю і памятаю».
20.00 «Сваімі словамі».
20.40 «Кальханка» (0+).
22.55 «Фарбы памяці» [СЦ].

5 Беларусь 5

7.00 **Хакей. КХЛ. «Металург»** (Магнітагорск) — «Трактар» (Челябінск).
9.00 **Футбол. Кваліфікацыя да ЧС-2023. Жанчыны. Беларусь — Нідэрланды**.
11.00, 23.15 **Спартыўныя балныя танцы. Кубак сталіцы**.
13.00 **Мастацкая гімнастыка. Чэмпіянат свету**.
15.15 **Спорт-кадр**.
15.45 **Хакей. КХЛ. «Адмірал»** (Уладзівасток) — «Дынама-Мінск».
17.45 **Між іншым**.
18.05 **Пляжны футбол. Клубны чэмпіянат свету. «Спартак»** (Масква, Расія) — «Дынама-Мінск» (Беларусь).
19.20 **Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. ФК «Гомель» — «Шахцёр»** (Салігорск).
21.25 **Спорт-цэнтр**.
21.35 **Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Вардар»** (Паўночная Македонія) — «Кіль» (Германія).

4 АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раница».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 00.10 **Нашы навіны**.
10.00 «Жыць здорава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20 «Бесталковыя нататкі» (12+).
13.15, 22.35 **Фільм «Другое жыццё Евы»** (16+).
15.00 «Давай пажнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.20, 18.20 «На самай справе» (16+).
19.00 «Аб'ектыўНа» (16+).
20.00 **Час**.
21.25 **Фільм «Алібі»** (16+).

6 СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 **Навіны «24 гадзіны»**.
9.00, 00.10 «Загадкі чалавечтва з Алегам Шышкіным» (16+).

10.00 «Глядзец усім!» (16+)
10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
12.25, 21.00, 00.50 «Самыя шаквальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.40, 21.50 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).
15.40, 16.50 «**Каця**». **Серыял (16+)**.
20.30, 23.15 «СТБ спорт».
20.35 «Сталічныя падрабязнасці».
20.45 «Міншчына».

7 МІР

5.00 **Серыял «Смерць шпіёнам. Утоены вораг»** [СЦ] (16+).
8.35, 10.10 **Серыял «Смерць шпіёнам. Лісіная нара»** [СЦ] (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 2.00, 3.00, 4.00 **Навіны** (бягучы радок).
13.15 «Справы судовыя. грошы вярніце!» (16+)
14.10, 18.00 «Справы судовыя. Бтва за будучыню» (16+).
15.05, 16.20 «Справы судовыя. Новая гісторыя» (16+).
17.00 «Сусветнае пагадненне» (16+).
19.25 «Гульня ў кіно» (16+).
20.10 «Слабае звязно» (16+).
21.15 «Назад у будучыню» (16+).
22.15 **Серыял «Штрафнік»** (16+).
1.30 «Еўразія. Спорт» (16+).
1.45 «Даслоўна» (16+).
2.15, 3.15, 4.15 **Мір. Меркаванне** (16+).
2.30 «Разам выгадна» (16+).
2.40 «Зроблена ў Еўразіі» (16+).
2.50 «Култ асобы» (16+).
3.30 «Нашы замежнікі» (16+).
3.40 «Еўразія ў трэндзе» (16+).
3.45 «Спецыяльны рэпартаж» (16+).
3.55 **Мір. Спорт** (16+).
4.30 **Маст. фільм «Чапаеў»** (6+).

8 канал

7.00, 14.40, 17.45, 21.05, 1.05 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 14.45 **Мультыпарад** (0+).
7.30, 20.50 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 **Серыял «Флэш»** (12+).
8.20 **Серыял «Ванда Віжэн»** (12+).
9.20 **Серыял «Бразілія»** (12+).
10.05 «7 удаў».
10.50 **Трылер «Пятэ элемент»** (16+).
13.05 **Серыял «Яна напісала забойства»** (12+).
15.10 «Хачу ў Парыж» (12+).
15.15 «АльфаБэт».
15.25 «Сакратныя матэрыялы» (16+).
16.05 **Серыял «Чорна-белае каханне»** (16+).
17.50 **Серыял «Тэорыя Вялікага выбуху»** (16+).
18.30 **Серыял «Ланцэт»** (16+).
19.25 **Серыял «Кацярына»** (16+).
20.55 «Вечарніцы» (0+).
21.15 **Драма «Танцы на пяску»** (16+).
0.10 **Серыял «Страшныя казкі»** (18+).

9 РТР—Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 **Весткі**.
11.30 «Пра самае галоўнае» (12+).
12.35, 14.35 **Серыял «Таямніцы следства»** (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 **Навіны — Беларусь**.
15.40 «Кропкі над і» (16+).
17.15 «60 хвілін» (12+).

18.30 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
20.40 «Р.С.»
21.10 **Серыял «Медыум»** (12+).
23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

10 НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.10, 8.20, 16.20, 19.40, 22.10, 23.30 **Сёння. Галоўнае**.
6.10 **Спорт-микс**.
6.20 «Здароўе» (12+).
7.25 «Маршрут пабудаваны» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння**.
8.35, 22.15 «Н3.бу».
8.55 **Пракурорская праверка** (16+).
10.25 **Серыял «Званар»** (16+).
12.20, 13.50 **Серыял «Ляснік»** (16+).
13.25 **Надзвычайнае здарэнне**.
15.00 **Серыял «Неадкладнае рэагаванне»** (16+).
16.30 **Гісторыі выратавання** (12+).
16.55 «За гранню» (16+).
17.50 «ДНК» (16+).
19.55 **Серыял «Балабон-5»** (16+).
22.35, 23.45 **Баявік «Драйв»** (16+).

11 мой 8 канал

7.00, 14.40, 17.45, 21.05, 1.05 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 14.45 **Мультыпарад** (0+).
7.30, 20.50 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 **Серыял «Флэш»** (12+).
8.20 **Серыял «Ванда Віжэн»** (12+).
9.20 **Серыял «Бразілія»** (12+).
10.05 «7 удаў».
10.50 **Трылер «Пятэ элемент»** (16+).
13.05 **Серыял «Яна напісала забойства»** (12+).
15.10 «Хачу ў Парыж» (12+).
15.15 «АльфаБэт».
15.25 «Сакратныя матэрыялы» (16+).
16.05 **Серыял «Чорна-белае каханне»** (16+).
17.50 **Серыял «Тэорыя Вялікага выбуху»** (16+).
18.30 **Серыял «Ланцэт»** (16+).
19.25 **Серыял «Кацярына»** (16+).
20.55 «Вечарніцы» (0+).
21.15 **Драма «Танцы на пяску»** (16+).
0.10 **Серыял «Страшныя казкі»** (18+).

11 ВТБ ВТБ

6.05, 14.00 «Раніца з гумарам» (16+).
9.00 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
10.00 «Велабайкі» (16+).
10.35 «Дурні і дарогі» (16+).
10.55 **Камедыя «Таксі-3»** (16+).
12.45 «Галерэя прыгажосці» (16+).
13.15 «Наш рамонт» (16+).
16.00 **Серыял «Вароніны»** (12+).
17.00 «Гатуй як шэф» (16+).
17.35, 19.10, 20.45, 22.20, 00.00 **Серыял «Гранд»** (16+).
1.30 **Драма «Закаханая»** (18+).
3.25 «Уральскія пельмені» (16+).
4.45 «6 кадраў» (16+).

12 КУЛЬТУРА Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.25, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 **Навіны культуры**.
6.35 «Пешшу...»
7.05 «Правілы жыцця».
7.35 «Калона для Імператара». **Дак. фільм [СЦ]**.
8.30 «Першыя ў свеце».
8.45 **Легенды сусветнага кіно**.
9.10, 20.45 «Сімфанічны раман». **Серыял [СЦ]**.
10.15 **Шэдэўры старога кіно**.
11.35 «Аўтапартрэт у чырвонай фасцы. Роберт Фальк». **Дак. фільм**.
12.15 **Хто мы?** [СЦ].
12.45 «Генерал Рашчын, муж Маргарыты». **Дак. фільм [СЦ]**.
13.45 **Улада факта**.
14.30 «Тэатральны летапіс». **Частка 4-я [СЦ]**.
15.05 **Лісты з правінцыі [СЦ]**.
15.35 «Энігма. Тыль Бронер».
16.20 «Першыя ў свеце».
16.35 «Забойства ў маэнтку Пемберлі». **Серыял**.
17.40 **Сімфонія эпохі романтизму**.
18.45 «Царская ложа».
19.45, 1.55 **Шукальнікі [СЦ]**.

20.30 «Добрай ночы, маяля!»
21.35 **Лінія жыцця [СЦ]**.
22.35 «2 Вернік 2».
23.50 **Асаблівы погляд з Сэмам Клябанавым**.
2.40 «Гэта зусім не пра гэта», «Знаёмыя карцінкі». **Мультфільмы для дасропых**.

13 НАСТАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» (12+)
7.00 **Маст. фільм «Небяспечны ўзрост»** (16+).
8.25, 9.40, 11.00, 13.00, 15.40, 17.00, 19.00, 20.35, 21.40, 23.40, 0.55, 2.35, 3.40, 5.00 **Музычная настальгія (12+)**.
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
12.00 «Ялова субмарына» (16+).
13.30, 19.30 **Фільм «Усё скончана»** (16+).
18.00 «Да і пасля...» (16+)
22.00 «Колба часу» (16+).
23.00 «Блеф-клуб» (16+).
0.00 «Буй час» (12+).
1.20 **Фільм «Вялікая магія»** (16+).

14 EUROSPORT 1 EuroSport 1

0.30, 2.30, 6.00, 17.30 **Аўтагонкі на вынославасць** (16+).
1.00 **Снукер. The Players Championship** (6+).
4.00, 7.30, 13.30 **Снукер. Чэмпіянат свету-2020** (6+).
9.30 **Веласпорт. ЧС. Мужчыны** (16+).
11.30, 12.30, 19.00, 20.00 **Тэлечасопік «Зала славы»** (16+).
15.30 **Веласпорт. «Парыж — Рубэ». Мужчыны** (16+).
18.55, 22.55 **Навіны (16+)**.
23.00 **Аўтагонкі (16+)**.

15 КІНОКОМЕДІЯ Кінакамедыя

1.10 «Выпадковы муж» (16+).
2.40 «Як займацца каханнем па-англійску» (18+).

4.30 «Як укарасці брыльянт» (16+).
6.15 «Жывёла» (12+).
7.45 «Каханне ад усіх хвароб» (16+).
9.45 «Асабліваці нацыянальнай рыбалкі» (16+).
11.35 «Чарапашкі-нінзя-3» (6+).
13.25 «Прывіды былых сябровак» (16+).
15.15 «Дванаццаць сяброў Оўшэна» (16+).
17.35 «Дзень сурка» (12+).

16 ТБ1000 Рускае кіно

5.30 **Шчасця! Здароўя!** (16+)
6.50 **Галасы вялікай краіны** (6+).
8.40 **Аб чым маўчаць дзяўчаты** (12+).
10.10 **Аднакласніцы** (16+).
11.35 **Аднакласніцы: новы паварт** (16+).
12.55 **Дзёнік мамы першакласніка** (6+).
14.20 **Высоцкі**. **Дзякуй, што жывы** (16+).
16.55 **Іван Царзвы і Шэры Воук-4** (6+).
18.30 **Каханне ў горадзе анёлаў** (16+).

17 ТБ3 ТБ3

6.00 **Калекцыя «Беларусьфільма»** (12+).
7.40 «Вой, ма-мач-кі!»
8.45 «Ганна-дэтэктыў» (16+).
9.45 «Паглядзім» (12+).
10.20 «Вялікая маленькая хлусня» (16+).
11.30 «Знакі лёсу» (16+).
12.05, 18.10, 2.20 «Спяная» (16+).
13.10, 17.05 «Варажбітка» (16+).
14.15 «Старац» (16+).
14.55 «Містычныя гісторыі» (16+).
16.00 «Якія вярнуліся» (16+).
19.50 «Споведзь экстрасэнса» (12+).
20.55 «Чалавек-невідзімка» (16+).
22.05 «Містар і місіс Сміт» (16+).
0.25 «Барвовыя рэкі» (16+).
3.40 «Якія вярнуліся» (16+).
4.30 «Суд ідзе» (16+).

18 NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 **Гульні розуму** (16+).
6.20 **Машыны: разабраць і прадаць** (16+).
7.10, 13.15, 14.10, 17.35 **Аўта-SOS** (16+).
8.00 **Ледзяная дарога** (16+).
8.55 **Мегамасты** (16+).
9.50 **Каралі рыбалкі** (16+).
10.40, 11.35 **Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня** (16+).

19 TV1000 ТБ1000

5.15, 5.55, 17.15, 18.05 **Доктар Хаус** (18+).
6.45 **Навеста, якая збегла**. **9.00 Мексіканец** (16+).
11.10 **Геашторм** (16+).
13.10 **Разлом Сан-Андрэас** (16+).
15.15 **Немагчымае** (16+).
19.00 **3 мяне хопіць** (16+).

21.05 **Улада страху** (16+).
23.15 **Іміграт** (16+).
1.25 **Іншыя** (16+).
3.05 **Прыгажуня і пачвара** (12+).

20 Discovery Discovery

8.00, 10.15, 10.40, 21.15, 21.40, 7.35 **Як гэта уладкавана?** (12+)
8.25, 11.10, 16.40, 22.10 **Махінатары** (12+).
9.20, 9.45, 20.20, 20.45 **Білі скульпля Бруклін** (12+).
12.05, 13.00 **Залатая лікаманка** (16+).
13.55, 14.20, 14.50, 15.15, 15.45, 16.10 **Бтва за нерухомасть** (12+).
17.35 **Выбуховае шоу** (16+).
18.30, 18.55 **Кафэ, закусачныя і забягалаўкі** (12+).
19.25, 4.27 **Хуткія і гучныя** (16+).
23.05, 5.14 **Аляска: сям'я з лесу** (16+).
0.00, 6.01 **Аляска: апошні рубаж** (16+).
0.55, 6.48 **Паліяўчыя на дыназаўраў** (12+).
1.50, 2.45, 3.40 **Чыгунка Аляскі** (12+).

20.00 **8 першых спатканняў** (16+).
21.35 **8 новых спатканняў** (12+).
23.05 **8 лепшых спатканняў** (12+).
0.55 **Тэкст** (18+).
2.55 **Лёд** (12+).
4.40 **Лёд-2** (6+).

6.00 **Гульні розуму** (16+).
6.20 **Машыны: разабраць і прадаць** (16+).
7.10, 13.15, 14.10, 17.35 **Аўта-SOS** (16+).
8.00 **Ледзяная дарога** (16+).
8.55 **Мегамасты** (16+).
9.50 **Каралі рыбалкі** (16+).
10.40, 11.35 **Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня** (16+).

У праграме магчымы змяненні. Перадрукаваныя праграмы забаронены. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытымі субтытрамі.

1 Беларусь 1

6.00, 7.30, 8.30 **Добрай раніцы, Беларусі!**
 7.00, 8.00 [СЦ], 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 **Навіны.**
 7.20, 8.20 **Навіны эканомікі.**
 7.25, 8.25, 18.15 **Зона Х.** Крымінальная хроніка (16+).
 9.10 **Серыял «След» (16+).**
 10.50 «Скажыце маўчы».
 11.50, 12.10, 13.05, 18.45, 19.20 **Драма «Цень мінулага» (16+).**
 14.00 «Здрава здаровым быць» (6+) [СЦ].
 14.40, 15.25 **Драма «Моцная слабая жанчына» (16+).**
 15.10, 18.00 **Навіны рэгіёна.**
 17.05 **Сэнс жыцця (12+).**
 17.30 «Маршрут пабудаваны» (12+).
 21.00 **Панарама.**
 21.45 **Клуб рэдактараў (16+).**
 22.50 **Серыял «Сельскі дэтэктыв» (12+).**
 0.45 **Дзень спорту.**

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
 9.00, 17.50 **Тэлебарометр.**
 9.05 **Серыял «Спячая» (16+).**
 10.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
 11.15 **Серыял «Следчы Гарчакова» (16+).**
 13.30 «Сямейныя гісторыі» (16+) [СЦ].
 14.00 **Серыял «Жаночы доктар-4» (16+).**
 15.00 «Арол і рэшка. Дзяўчаты» (16+).
 15.55 **Нічога сабе нюз (12+).**
 16.00 «ПІН_КОД» (12+).
 17.00 «Вежа» (12+).
 17.55 «На нажах» (16+).
 18.55 «Клон». **Серыял (16+).**
 19.55, 21.15 «Тата папаў» (16+).
 21.10 **Спортлато 5 з 36, КЕНА.**
 21.55 «Амаль былая» (16+).
 23.50 **Вестэрн «Строга на Захад» (16+).**

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранакан».
 7.35 «Беларуская кухня».
 8.05, 12.00, 19.40, 22.40 **Навіны культуры.**
 8.25, 17.15 «Бераг». **Маст. фільм (12+).**
 10.45 «Кадры жыцця».
 11.40 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
 12.15 «Сіла веры».
 12.40 «Камертон».
 13.05, 21.05 «Чорны бусел». **Маст. фільм (12+) [СЦ].**

14.40 **Гала-канцэрт «Мы — народ...»**
 16.25 «Архітэктура Беларусі» [СЦ].
 16.40 «Люблю і памятаю».
 20.00 «Сваімі словамі».
 20.40 «Кальханка» (0+).
 23.00 «Фарбы памяці» [СЦ].

5 Беларусь 5

6.30 **Валейбол. Ліга чэмпіёнаў.** «Шахцёр» (Салігорск, Беларусь) — «Хебар» (Балгарыя).
 8.10 **Пляжны футбол.** Клубны чэмпіят свету. «Брага» (Партугалія) — «Дынама-Мінск» (Беларусь).
 9.15 **Гандбол. Ліга чэмпіёнаў.** «Мяшкоў-Брэст» (Беларусь) — «Элверум» (Нарвегія).
 10.40 **Мастацкая гімнастыка.** Чэмпіят свету.
 15.20 **Футбол. Чэмпіят Англіі.** Агляд.
 16.20 **Пляжны футбол.** Клубны чэмпіят свету. Дынама-Мінск (Беларусь) — Токія Вердзі (Японія).
 17.40 **Свет англійскай прэм'ер-лігі.**
 18.15 **Авертайм.**
 18.50 **Хакей.** Чэмпіят Беларусі. «Юнацтва-Мінск» — «Металлург» (Жлобін).
 21.10 **Тэніс. WTA.**
 23.00 **Фігурнае катанне.** Гран-пры. Пары.
 0.15 **Вось гэта спорт!**
 0.35 **Фігурнае катанне.** Гран-пры. Мужчыны.

Н АНТ

6.00, 7.10, 8.10, 9.10 «Наша раніца».
 7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30 **Нашы навіны.**
 10.00 «Жыць здорава!» (16+)
 11.15 «Модны прыгавор» (6+).
 12.20 «Бесталковыя нататкі» (12+).
 13.15, 00.10 **Фільм «Другое жыццё Евы» (16+).**
 15.00 «Давай пажнімаем!» (16+).
 16.20 «Трыюмная кнопка» (16+).
 16.45, 18.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
 18.50 «Удача ў прыдачу!» (12+).
 18.55 «Поле цудаў» (16+).
 20.00 **Час.**
 21.15 «Тры акорды» (16+).
 22.55 «Што? Дзе? Калі? у Беларусі» (16+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
 6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ].
 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 **Навіны «24 гадзіны».**

9.00, 00.10 «Загадкі чалавецтва з Алегама Шышкіным» (16+).
 10.00 «Глядзеце усім!» (16+)
 10.40 «Як уладкаваны свет» (16+).
 12.25, 21.00, 1.00 «Самыя шаквальныя гіпотэзы» (16+).
 13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).
 14.40, 16.50 «Кансультант». **Серыял (16+).**
 20.30, 23.15 «СТБ спорт».
 20.35 «Сталічныя падрабязнасці».
 20.45 «Міншчына».
 21.45 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).

МІР МІР

5.00 **Маст. фільм «Аляксандр Неўскі» (6+).**
 6.05, 10.20 **Серыял «Страці па Чапаю» [СЦ] (16+).**
 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 2.00, 3.00, 4.00 **Навіны (бягучы радок).**
 10.10 «У гасцяў у лічы» (16+).
 13.15 «Справы судовыя. Groшы вярніце!» (16+)
 14.10, 16.20 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
 15.05 «Справы судовыя. Новая гісторыя» (16+).
 17.05 **Маст. фільм «Кур'ер» (6+).**
 19.15 «Слабае звяно» (16+).
 20.15 «Сусветныя гульні розуму» (16+).
 20.55 **Маст. фільм «Вакзал для дваіх» (16+).**
 23.50 **Маст. фільм «Ахоўнік для дачкі» (16+).**
 1.50, 4.30 «Еўразія. Спорт».
 2.15 **Мір.** Меркаванне (16+).
 2.30 «Разам выгадае» (16+).
 2.40 «Еўразія. Рагіёны» (16+).
 2.50 «Легенды Цэнтральнай Азіі» (16+).
 3.15, 4.15 **Мір.** Меркаванне (16+).
 3.30 **Мір.** Спорт (16+).
 3.35 «Зроблена ў Еўразіі» (16+).
 3.45 «5 прычын застацца дома» (16+).
 3.55 «Еўразія ў трэндзе» (16+).
 4.40 «Еўразія. Культурна» (16+).
 4.45 **Маст. фільм «Маё каханне» (6+).**

8 канал

7.00, 14.10, 19.20, 21.05, 1.50 «Надвор'е» + «Эрана».
 7.05, 14.20 **Мультыпарад (0+).**
 7.30, 14.15, 20.50 «Прыколы 13-й школы» (6+).
 7.35 **Серыял «Флэш» (12+).**
 8.20 **Серыял «Ванда Віжэн» (12+).**
 9.30 **Дак. фільм «Няпал» (12+).**
 10.25 **Трылер «Да зорак» (16+).**
 12.35 **Серыял «Яна напісала забойства» (12+).**
 14.40, 18.25 «Хачу ў Парыж» (12+).
 14.45 «Гатуй як шэф» (12+).
 15.05 **Серыял «Каралеўства» (18+).**
 16.00 **Серыял «Чорна-белае каханне» (16+).**
 17.45 **Серыял «Тэорыя Вялікага выху» (16+).**
 19.20 **Серыял «Ланцэт» (16+).**
 19.25 **Серыял «Імператрыца» (16+).**
 20.55 «Вечарніца» (0+).
 21.10 «Жалезны чалавек» (12+).
 1.05 **Серыял «Страшныя казкі» (18+).**

БЕЛАРУСЬ МІ РТР— Беларусь

6.05 «Новая раніца».
 11.00, 14.00, 17.00, 20.00 **Весткі.**
 11.30 «Пра самае галоўнае» (12+).
 12.35, 14.35 **Серыял «Таямніцы следства» (16+).**
 13.50, 16.50, 19.50, 22.30 **Навіны—Беларусь.**

15.40 «Кропкі над і» (16+).
 17.15 «60 хвілін» (12+).
 18.30 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
 21.00 «Гумарына-2021» (16+).
 22.45, 23.10 «Весялосці час» (16+).
 0.25 **Фільм «Чужыя лісты» (12+).**

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
 6.05, 7.10, 8.20, 16.20, 19.40, 22.10, 23.30 **Сёння.** Галоўнае.
 6.10 **Спорт-мікс.**
 6.20 «Здароўе» (12+).
 7.25 «Маршрут пабудаваны» (12+).
 8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 **Сёння.**
 8.35, 22.15 «Н3.бу».
 8.55 **Пракурорская праверка (16+).**
 10.25 **Серыял «Званар» (16+).**
 12.20, 13.50 **Серыял «Ляснік» (16+).**
 13.25 **Надзвычайнае здарэнне.**
 13.15 «Справы судовыя. Groшы вярніце!» (16+)
 14.10, 16.20 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
 15.05 «Справы судовыя. Новая гісторыя» (16+).
 17.50 «ДНК» (16+).
 19.55, 22.45, 23.45 **Серыял «Балобон-5» (16+).**

3 мой 8 канал

7.00, 14.10, 19.20, 21.05, 1.50 «Надвор'е» + «Эрана».
 7.05, 14.20 **Мультыпарад (0+).**
 7.30, 14.15, 20.50 «Прыколы 13-й школы» (6+).
 7.35 **Серыял «Флэш» (12+).**
 8.20 **Серыял «Ванда Віжэн» (12+).**
 9.30 **Дак. фільм «Няпал» (12+).**
 10.25 **Трылер «Да зорак» (16+).**
 12.35 **Серыял «Яна напісала забойства» (12+).**
 14.40, 18.25 «Хачу ў Парыж» (12+).
 14.45 «Гатуй як шэф» (12+).
 15.05 **Серыял «Каралеўства» (18+).**
 16.00 **Серыял «Чорна-белае каханне» (16+).**
 17.45 **Серыял «Тэорыя Вялікага выху» (16+).**
 19.20 **Серыял «Ланцэт» (16+).**
 19.25 **Серыял «Імператрыца» (16+).**
 20.55 «Вечарніца» (0+).
 21.10 «Жалезны чалавек» (12+).
 1.05 **Серыял «Страшныя казкі» (18+).**

ВТВ ВТВ

6.05, 14.00 «Раніца з гумарам» (16+).
 9.00, 22.00 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
 10.00 «Наш рамонт» (16+).
 10.40 «Дурні і дарогі» (16+).
 11.00 **Камедыя «Супер-Бабровы.** Народныя мсціўцы» (12+).
 12.55 «Уральскія пельмені» (16+).
 16.00 **Серыял «Вароніны» (12+).**
 17.00 **Серыял «Гранд» (16+).**
 20.00 **Серыял «Жонка алігара» (16+).**
 21.00 «Рускія не смяюцца» (16+).
 23.00 **Прыгоды «Час першых» (12+).**
 1.45 **Серыял «Анжэліка» (16+).**
 2.40 **Серыял «Маладзёжка» (16+).**
 4.15 «Адна за ўсіх» (16+).
 4.45 «6 кадраў» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.25, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 **Навіны культуры.**
 6.35 «Пешшу...»
 7.05 «Правільны жыцця».
 7.35, 0.55 «Ключ да загадкі старажытных скабар». **Серыял [СЦ].**
 8.30 «Першыя ў свеце».
 8.45 **Легенды сусветнага кіно.**
 9.15, 20.45 «Сімфанічны раман». **Серыял [СЦ].**
 10.15 «Назіральнік».
 11.10, 23.50 **XX стагоддзе.**
 12.15, 20.05 **Хто мы? [СЦ].**
 12.45 «Абрам ды Мар'я». **Дак. фільм [СЦ].**
 13.45 **Штучны адбор.**
 14.30 «Тэатральныя летапіс» [СЦ].
 15.05 **Навіны.** Падрабязнае. **Кіно.**
 15.20 «Біблейскі сюжэт».
 15.50 «Белая студыя».
 16.35, 22.15 «Забойства ў маентку Пемберлі». **Серыял.**
 17.40 «Забытае рамяство».
 17.55, 1.40 **Сімфонія эпохі рамантызму.**
 18.40 **Прыступкі цывілізацыі [СЦ].**

19.45 «Галоўная роля».
 20.30 «Добрай ночы, малыя».
 21.30 **Улада факта.**
 23.15 **Колер часу.**
 2.25 **Раман у камені.**

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «СевАлогія» (18+).
 6.55, 9.40, 11.00, 12.55, 14.35, 15.40, 17.00, 20.25, 21.40, 23.00, 0.55, 3.40, 5.45 **Музычная настальгія (12+).**
 7.15, 13.20 **Фільм «Вялікая магія» (16+).**
 8.25 «І жартам, і ўсюр'ез» (16+).
 9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
 10.00, 16.00, 22.00, 0.00 «Народжаныя ў СССР» (12+).
 12.00 «Быў час» (12+).
 18.00 «Спяем, сябры!» (12+).
 19.00 **Маст. фільм «Небяспечны ўзрост» (16+).**
 1.15 **Канцэрт «Машина времени» і гурт «Цветы» (12+).**
 2.20 «Блеф-клуб» (16+).
 4.00 **Маст. фільм «Прынцэса на бабах» (18+).**

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.00 **Снукер.** «Мастэрс» (6+).
 2.30 **Ралі.** Extreme E (16+).
 3.30 **Аўтагонкі (16+).**
 4.00, 7.30, 13.30 **Снукер.** Welsh Open (6+).
 6.00, 18.00, 23.05 **Аўтагонкі на вынослівасць (6+).**
 9.30, 21.05 **Веласпорт.** Amstel Gold. Мужчыны (16+).
 11.30, 12.30, 19.00, 20.00 **Тэлечасопіс «Зала славы» (16+).**
 13.45 **Штучны адбор.**
 14.30 «Тэатральны летапіс» [СЦ].
 15.05 **Навіны.** Падрабязнае. **Кіно.**
 15.20 «Біблейскі сюжэт».
 15.50 «Белая студыя».
 16.35, 22.15 «Забойства ў маентку Пемберлі». **Серыял.**
 17.40 «Забытае рамяство».
 17.55, 1.40 **Сімфонія эпохі рамантызму.**
 18.40 **Прыступкі цывілізацыі [СЦ].**

КИНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.00 «Даспехі Бога: аперацыя «Ястраб» (12+).
 2.55 «Ну што, прыехалі?» (12+)

4.40 «Ну што, прыехалі: рамонт» (12+).
 6.20 «Мача і батан» (16+).
 8.25 «Як украсці брыльянт» (16+).
 10.10 «Крутая Джорджыя» (16+).
 12.15 «Чарапашкі-ніндзя» (12+).

13.55 «50 першых пацалункаў» (16+).
 15.50 «Эвалюцыя» (12+).
 17.40 «Чарапашкі-ніндзя-3» (6+).
 19.30 «Адзінаццаць сяброў Оушэна» (12+).

21.40 «Каханне ад усіх хвароб» (16+).
 23.35 «Чарапашкі-ніндзя-2: таямніца смарагдавага зеля» (6+).

ТВ3 ТВ3

6.00 **Калекцыя «Беларусь-фільма» (12+).**
 7.50 «Вой, ма-мач-кі!»
 8.50 «Ганна-дэтэктыв» (16+).
 9.50 «Перыскоп» (16+).
 10.15 «Вялікая маленькая хлусня» (16+).
 11.35 «Знакі лёсу» (16+).
 12.15, 18.10 «Спячая» (16+).
 13.20, 19.20 «Варажбітка» (16+).
 14.25 «Старац» (16+).
 15.05, 3.40 «Містычныя гісторыі» (16+).
 16.10 «Пятая варта» (16+).
 20.35 «Звышнатуральнае» (16+).
 23.20 «Мёртвае возера» (16+).
 0.30 «Лінія абароны» (16+).
 1.10 «Дывергент» (16+).

3.20 «Перыскоп» (16+).
 4.30 «Суд ідзе» (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.00, 5.40, 17.15, 18.05 **Доктар Хаус (18+).**
 6.40 **Дзюнкер (16+).**
 8.45 **Вораг каля брамы (16+).**
 11.10 **Баявы конь (12+).**
 13.45 **Ідэнтыфікацыя (16+).**
 15.30 **Таёмнае акно (12+).**
 19.00 **Чатыры пёры (16+).**
 21.20 **Алошні самурай (16+).**
 0.10 **Мемуары гейшы (18+).**
 2.35 **Таленавіты містар Рыплі (16+).**

ТВ1000 Рускае кіно

6.00 **Самы лепшы дзень (16+).**
 8.05, 4.35 **Сябры сяброў (16+).**
 9.45 **Дзённік мамы першакласніка (6+).**
 11.15 **Аб чым маўчаць дзяўчаты (12+).**

Discovery Discovery

8.00, 10.15, 10.40, 21.15, 21.40, 1.50, 2.15, 2.45, 3.10, 3.40, 4.04, 7.35 **Як гэта ўладкавана? (12+)**
 8.25, 11.10, 16.40, 22.10 **Махінатары (12+).**
 9.20, 9.45, 20.20, 20.45 **Білі скупляе Бруклін (12+).**
 12.05 **Астранаўты-аматары (12+).**
 13.00 **Як уладкаваны Сусвет (12+).**
 13.55, 14.50, 15.45 **Лепшы збройнік (12+).**
 17.35 **Выбуховае шоу (16+).**
 18.30, 18.55 **Кафэ, закусачныя і забягалаўкі (12+).**
 19.25, 4.27 **Хуткія і гучныя (16+).**
 23.05, 45.14 **Голья і напаляханья XL (16+).**
 0.55, 6.48 **Сысці ад пагоні (16+).**

NATIONAL GEOGRAPHIC National Geographic

6.00 **Гульні розуму (16+).**
 6.20 **Машыны: разабраць і працаць (16+).**

7.10, 13.15, 14.10, 17.35 **Аўта-SOS (16+).**
 8.00, 12.25, 16.45 **Ледзяная дарога (16+).**
 8.50 **Мегамасты (16+).**
 9.45 **Каралі рыбакі (16+).**
 10.40, 11.35, 21.50 **Дзікі тунец: Поўнач супраць Поўдня (16+).**
 15.00 **Служба бяспекі аэрапорта (16+).**
 15.50 **Кантрабанда з Мар'янай ван Залер (16+).**
 18.25, 18.50 **Фабрыка ежы (16+).**
 19.15, 20.05 **Расследаванні авіякатастроф (16+).**
 21.00, 3.20 **Дзікі тунец (16+).**
 22.40 **Закінутыя гарады з Альбертам Лінам (16+).**
 23.30 **Недаследаваныя глыбіні (16+).**
 0.20 **Аляска: новае пакаленне (16+).**
 1.10 **Непакарлівы востраў (16+).**
 1.50 **Ліхтуй за мяжой: злчынства і пакаранне (16+).**
 2.35 **Ліхтуй за мяжой: злчынства і пакаранне (16+).**
 4.05 **Сакратныя матэрыялы старажытнасці (16+).**
 4.50, 5.10, 5.35 **Навуковыя глупствы (16+).**

8.00, 10.15, 10.40, 21.15, 21.40, 1.50, 2.15,

1 Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусі!
7.00, 8.00 [СЦ], 9.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 18.15 Зона Х (16+).
8.50 Слова Мітралаліта Веняміна на дзень Сабора 23 новапакутніна каў беларускіх.
9.10, 22.45, 00.55 **Серыял «След»** (16+).
10.50 «Скажыце маўчы».
11.50, 12.10, 13.05, 18.35, 19.20 **Драма «Цень мінулага»** (16+).
14.00 «Здрава здравым быць!» (6+) [СЦ]
14.40, 15.25 **Драма «Мощная слабая жанчына»** (16+).
15.10, 18.00 Навіны рэгіёна.
17.05 Беларуская часінка.
21.00 Панарама.
21.45 Хранікальна-дакументальны тэлефільм АТН (12+).
22.15 Адзін дзень (12+).
0.40 Сфера інтарсау.
1.20 Дзень спорту.

2 Беларусь 2

6.00 «Уключайся!» (12+)
9.00, 17.55 Тэлебарометр.
9.05, 20.00 **Серыял «Спяная»** (16+).
10.10, 00.50 «Экстрасэнсы-дэтэктывы» (16+).
11.15, 22.20 **Серыял «Следчы Гарчакова»** (16+).
13.40 «Сямейныя гісторыі» (16+) [СЦ].
14.10, 21.20 **Серыял «Жаночы доктар-4»** (16+).
15.05 «Багіна шопінгу. Экстрэмальны сезон» (16+).
15.55 Нічога сабе ньюз (12+).
16.00 «ПІН_КОД» (12+).
17.00 «Вежа» (12+).
18.00 «Арол і рэшка. Дзяўчаты» (16+).
18.55 «Клон». **Серыял** (16+).
21.10 Спортлато 6 з 49, КЕНА.

3 Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35 12.20 «Беларуская кухня».
8.05, 12.00, 19.40, 22.45 Навіны культуры.
8.25, 18.00 «Ліквідацыя» (16+) [СЦ].
10.00 «Кадры жыцця».
10.55, 16.10 «Я вас дачакаюся...» **Маст. фільм** (12+).
12.50 «Наперад у мінулае».
13.15, 21.05 «Сыны ідуць у бой». **Маст. фільм** (12+) [СЦ].

5 Беларусь 5

6.45 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Вардар» (Паўночная Македонія) — «Кіль» (Германія).
8.05 Пляжны футбол. Клубны чэмпіят свету. «Спартак» (Масква, Расія) — «Дынама-Мінск» (Беларусь).
9.10 Футбол. Беларусбанк — чэмпіят Беларусі. ФК «Гомель» — «Шахцёр» (Салігорск).
11.00 Спартыўныя бальныя танцы. Кубак сталіцы.
13.00 Мастацкая гімнастыка. Чэмпіятат свету.
15.20 Між іншым.
15.45 Хакей для ўсіх.
16.20 Пляжны футбол. Клубны чэмпіятат свету. «Брага» (Партугалія) — «Дынама-Мінск» (Беларусь).
17.30 Валејбол. Ліга чэмпіёнаў. «Шахцёр» (Салігорск, Беларусь) — «Хебар» (Балгарыя).
19.35 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Мяшкоў-Брэст» (Беларусь) — «Элверум» (Нарвегія).
21.20 Спорт цэнтр.
21.35 Гандбол. Ліга чэмпіёнаў. «Порту» (Партугалія) — «Барселона» (Іспанія).
23.20 Аўтаспорт. Экстрым-Е.

Н АНТ

6.00, 7.15, 8.15 «Наша раніца».
7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 [СЦ], 20.30, 00.40 Нашы навіны.
7.10, 8.10 «Трывожная кнопка» (16+).
9.10 «Аб'ектыўна» (16+).
10.10 «Жыць здарава!» (16+)
11.15 «Модны прыгавор» (6+).
12.20 «Бесталковыя нататкі» (12+).
13.15, 23.05 **Фільм «Другое жыццё Евы»** (16+).
15.00 «Давай пажэнімся!» (16+)
16.20 «Мужчынскае / Жаночае» (16+).
17.20, 18.20 «На самай справе» (16+).
18.50 «Няхай гавораць» (16+).
20.00 Час.
21.15 «Маркаў. Нічога асабістага» (16+).
21.55 **Фільм «Алібі»** (16+).

С СТБ

6.00, 6.40, 7.45, 8.40 «Раніца СТБ».
6.30 [СЦ], 7.30 [СЦ], 8.30 [СЦ], 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 Навіны «24 гадзіны».
9.00, 00.10 «Загадкі чалавечтва з Алегам Шышкіным» (16+).
10.00 «Глядзець усім!» (16+).
10.40 «Як уладкаваць свет» (16+).
12.25, 21.20, 1.00 «Самыя шаквальныя гіпотэзы» (16+).
13.45, 23.20 «Таямніцы Чапман» (16+).
14.40, 16.50 «Кансультант». **Серыял** (16+).
20.30, 23.15 «СТБ спорт».
20.35 «Сталічныя падрабязнасці».
21.00 Спецыяльны рэпартаж СТБ.
22.00 «Неверагодна цікавыя гісторыі» (16+).

МІР

5.00 **Маст. фільм «Чапаеў»** (6+).
6.05, 10.10 **Серыял «Страсці па Чапаю»** [СЦ] (16+).
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 2.00, 3.00, 4.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Справы судовыя. Грошы вярніце!» (16+)
14.10, 18.00 «Справы судовыя. Бітва за будучыню» (16+).
15.05, 16.20 «Справы судовыя. Новая гісторыя» (16+).
17.00 «Міравое пагадненне» (16+).
19.25 «Гульня ў кіно» (16+).
20.10 «Слабае зв'язно» (16+).
21.15 «Назад у будучыню» (16+).
22.15 **Серыял «Штрафнік»** (16+).
1.30, 3.50 «Еўразія. Спорт» (16+).
1.40, 4.15 «Еўразія. Культурна» (16+).
1.45 «Культ асобы» (16+).
2.15, 3.15 Мір. Меркаванне (16+).
2.30 Спецыяльны рэпартаж (16+).
2.40 «Даслоўна» (16+).
2.50 «Еўразія. Рэгіёны» (16+).
3.30 Мір. Спорт (16+).
3.35 «5 прычын застацца дома» (16+).
3.45 «Еўразія ў трэндзе» (16+).
4.20 **Маст. фільм «Аляксандр Неўскі»** (6+).

РТР— Беларусь

6.05 «Новая раніца».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Пра самае галоўнае» (12+).

12.35, 14.35 **Серыял «Таямніцы следства»** (16+).
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
15.40 «Кропкі над і» (16+).
17.15 «60 хвілін» (12+).
18.30 «Андрэй Малахаў. Прамы эфір» (16+).
21.05 **Серыял «Медыум»** (12+).
23.10 «Вечар з Уладзімірам Салаўёвым» (12+).

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 7.10, 8.20, 16.20, 19.40, 22.10, 23.30 Сёння. Галоўнае.
6.10 Спорт-мік.
6.20 «Здароўе» (12+).
7.25 «Маршрут бабудаваны» (12+).
8.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
8.35, 22.15 «НЗ.by».
8.55 Пракурорская праверка (16+).
10.25 **Серыял «Званар»** (16+).
12.20, 13.50 **Серыял «Ляснік»** (16+).
13.25 Надзвычайнае здарэнне.
15.00 **Серыял «Неадкладнае рэзаванне»** (16+).
16.30 Гісторыі выратавання (12+).
16.55 «За гранню» (16+).
17.50 «ДНК» (16+).
19.55 **Серыял «Балабон-5»** (16+).
22.35, 23.45 **Баявік «Драйв»** (16+).

8 канал

7.00, 14.10, 17.05, 21.10, 1.00 «Надвор'е» + «Эрана».
7.05, 14.15 Мультыпарад (0+).
7.30, 20.50 «Прыколы 13-й школы» (6+).
7.35 **Серыял «Флэш»** (12+).
8.20 **Серыял «Ванда Віжэн»** (12+).
9.25 **Серыял «Бразілія»** (12+).
10.25 **Драма «Залінія»** (12+).
12.35 **Серыял «Яна напісала забойства»** (12+).
14.25 «Хачу ў Парыж» (12+).
14.30 **Серыял «Каралеўства»** (18+).
15.25 **Серыял «Чорна-белае каханне»** (16+).
17.10 **Серыял «Тэорыя Вялікага выбуху»** (16+).
17.50 «7 чудаў».
18.30 **Серыял «Ланцэт»** (16+).
19.25 **Серыял «Імператрыца»** (20+).
20.55 «Вечарніца» (0+).
21.15 Трылер «Да зорак» (16+).
23.15 **Серыял «Страшныя казкі»** (18+).

ВТВ ВТВ

6.05, 14.00 «Раніца з гумарам» (16+).
9.00 «КВЗ. Па-нашаму» (16+).
10.00 «Гатуй як шэф» (16+).
10.35 «Дурні і дарогі» (16+).
11.10 Прыгоды «Час першых» (12+).
16.00 **Серыял «Вароніны»** (12+).
17.00 **Серыял «Гранд»** (16+).
20.00 **Серыял «Жонка алігарха»** (16+).
21.00 «Форт Баярд» (16+).
23.00 **Камедыя «Таксі-3»** (16+).

6.00 «Б'ю час» (12+).
6.55, 8.35, 9.40, 11.00, 14.25, 15.40, 17.00, 19.00, 20.30, 21.40, 23.00, 0.55, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
7.20, 1.15 **Фільм «Вялікая магія»** (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» (12+).
13.00 **Маст. фільм «Небаспечны ўзрост»** (16+).
18.00 «Яловае субмарына» (16+).
19.30 **Фільм «Усё скончана»** (16+).
0.00 «СевАлогія» (18+).
2.25 «І жартам, і ўсур'ёз» (16+).

Культура

6.30, 7.00, 7.30, 8.25, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
6.35 «Пешшу...»
7.05 «Першы жыцця».
7.35, 0.55 «Ключ да разгадкі старажытных скарбаў». **Серыял** [СЦ].
8.30 «Першыя ў свеце».
8.45 Легенды сусветнага кіно.
9.15, 20.45 «Сімфанічны раман». **Серыял** [СЦ].
10.15 «Назіральнік».
11.10, 23.50 ХХ стагоддзе.
12.15, 20.05 Хто мы? [СЦ].
12.45 «Ганна Ахматава і Артур Лур'е. Слова і музыка». **Дак. фільм** [СЦ].
13.45 «Абсалютны слых».
14.30 «Тэатральная летапіс» [СЦ].
15.30 **Веласпорт. ЧС. Мужчыны** (16+).
18.55, 22.55 Навіны (16+).

15.20 Маё каханне — Расія! [СЦ]

15.50 «2 Вернік 2».
16.55, 22.15 «Забойства ў маёнтку Пемберлі». **Серыял**.
17.35 «Забывае рамясто».
17.50, 1.45 Сімфонія эпохі рамантызму.
18.40 Прыступкі цывілізацыі [СЦ].
19.45 «Галоўная роля».
20.30 «Добрай ночы, малыя!»
21.30 «Энігма. Тыль Бронер».
23.15, 2.45 **Колер часу**.

НОВАЛЬГІЯ Настальгія

6.00 «Б'ю час» (12+).
6.55, 8.35, 9.40, 11.00, 14.25, 15.40, 17.00, 19.00, 20.30, 21.40, 23.00, 0.55, 3.40, 5.00 Музыкальная настальгія (12+).
7.20, 1.15 **Фільм «Вялікая магія»** (16+).
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час» (12+).
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаны ў СССР» (12+).
12.00 «Спяем, сябры!» (12+).
13.00 **Маст. фільм «Небаспечны ўзрост»** (16+).
18.00 «Яловае субмарына» (16+).
19.30 **Фільм «Усё скончана»** (16+).
0.00 «СевАлогія» (18+).
2.25 «І жартам, і ўсур'ёз» (16+).

EUROSPORT 1 EuroSport 1

1.00 Снукер. Welsh Open
2.30, 6.00, 17.30 Аўтагонкі на вынослівасць (6+).
4.00, 7.30, 13.30 Снукер. The Players Championship (6+).
9.30, 23.00 Тэлечасопік (6+).
10.00, 21.00 Веласпорт. «Львеш — Бастонь — Львеш». Мужчыны (16+).
11.30, 12.30, 19.00, 20.00 Тэлечасопік «Зала славы» (16+).
15.30 Веласпорт. ЧС. Мужчыны (16+).
18.55, 22.55 Навіны (16+).

КІНОКОМЕДИЯ Кінакамедыя

1.10 «Аслеплены жаданямі» (16+).
2.45 «Лёгка на ўспамін» (12+).
4.15 «Зачыншчыкі» (16+).
6.00 «Мача і батан-2» (16+).
8.05 «Парналоджы, або Мілка, як ты» (18+).
9.55 «Асабліваці нацыянальнага палявання» (16+).
11.45 «Чарапашкі-ніндзя-2: таямніца смарагдавага зеляна» (6+).
13.00 «Крутая Джорджыя» (16+).

15.25 «Адзінаццаць сяброў Оушэна» (12+).
17.35 «Прывіды былых сябровак» (16+).
19.30 «Дванаццаць сяброў Оушэна» (16+).
21.45 «Ліцэнзія на шлюб» (12+).
23.25 «Чарапашкі-ніндзя-3» (6+).

ТВ3 ТВ3

6.00 Калекцыя «Беларусьфільма» (12+).
7.40 «Вой, ма-мач-кі!»
8.40 «Ганна-дэтэктыў» (16+).
9.40 «Улегчы» (12+).
10.20 «Вялікая маленькая хлусня» (16+).
11.30 «Знакі лёсу» (16+).
12.05, 18.00 «Спялая» (16+).
13.10, 19.10, 3.35 «Варажбітка» (16+).
14.15 «Старац» (16+).
14.55 «Містычныя гісторыі» (16+).
16.00 «Пятая варта» (16+).
20.25 «Звышнатуральнае» (16+).
23.10 «Мёртвае возера» (16+).
0.20 «10 самых» (16+).

0.50 «Форэст Гамп» (12+).
3.05 «Знакі лёсу» (16+).
4.30 «Суд ідзе» (16+).

TV 1000 ТВ1000

5.00, 5.40, 17.15, 18.05 **Доктар Хаус** (18+).
6.35 Алошні самурай (16+).
9.20 Мемуары гейшы (18+).
12.10 Чатыры пёры (16+).
14.40 Вавілон (16+).
19.00 Ньявэста, якая збэгла (16+).
21.05 Мексіканец (16+).
23.25 Еш, маліся, кахай (16+).
1.50 Геашторм (16+).
3.25 Разлом Сан-Андрэас (16+).

ТВ1000 Рускае кіно

6.10, 15.05 Ён — Цмок (6+).
8.05 Аднакласніцы (16+).
9.30 Аднакласніцы: новы паравот (16+).
10.50 Дзікая ліга (12+).
12.55 Таямніца пячаткі дракона (6+).
17.00 Іван Царэвіч і Шэры Воўк-3 (6+).
18.20 Іван Царэвіч і Шэры Воўк-4 (6+).
20.00 Высоцкі. Дзякуй, што жывы (16+).
22.20 Шчасця! Здароўя! (16+).
23.55 Галасы вялікай краіны (6+).
1.40 Жыццё наперадзе (16+).
3.00 Зорка (16+).

Discovery Discovery

8.00, 10.15, 10.40, 13.55, 14.20, 14.50, 15.15, 15.45, 16.10, 21.15, 21.40, 7.35 Я гэта ўладкавана? (12+)
8.25, 11.10, 16.40, 22.10 Махінатары (12+).
9.20, 9.45, 20.20, 20.45 Білі скульпле Бруклін (12+).
12.05 Голья і напалоханы ХЛ (16+).
17.35 Выбуховае шоу (16+).
18.30, 18.55 Кафэ, закусачны і забягалаўкі (12+).
19.25, 4.27 Хуткія і гучныя (16+).
23.05, 0.00, 0.55, 5.14, 6.01, 6.48 Залатая ліхаманка (16+).
1.50, 2.15, 2.45, 3.10, 3.40, 4.04 Бітва за нерукомасць (12+).

У праграме маючыя змяненні. Перадрукаваць праграмы забаронена. [СЦ] — фільм трансляцыя са скрытымі субтытрамі.

ДЭЦЭНТРАЛІЗАЦЫЯ ПАЎНАМОЦТВАЎ І «АДДАЛЕНЫ КАРЫСТАЛЬНІК»

Якія яшчэ навацыі чакаюцца ў Кодэксе аб культуры?

Цяпер у Палаце прадстаўнікоў рыхтуецца да першага чытання законапраект «Аб змяненні закону па пытаннях культуры». Сенатары таксама далучаюцца да гэтай работы ў якасці экспертаў. Так, планаваны змяненні абмеркавалі на рабочай нарадзе ў старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навуцы, культуры і сацыяльным развіцці Віктара ЛІСКОВІЧА.

На рэгіянальны ўзровень

Жыццё не стаіць на месцы, змяняюцца пэўныя абставіны і акалічнасці, і дзеючы Кодэкс аб культуры таксама патрабуе ўдасканалення з улікам практыкі яго выкарыстання.

Па словах першага намесніка міністра культуры Валерыя ГРАМАДЫ, праект закона прадагледжвае ўнясенне змяненняў у Кодэкс па некалькіх кірунках: па пытаннях аховы гісторыка-культурнай спадчыны, увозу і вывазу культурных каштоўнасцяў, арганізацыі і правядзення культурных мерапрыемстваў і некаторым іншым.

У прыватнасці, па тэме аховы гісторыка-культурнай спадчыны

прапануецца вырашэнне пытанняў, якія датычацца нерухомых матэрыяльных гісторыка-культурных каштоўнасцяў катэгорыі «З», ажыццяўляюцца на абласным узроўні, то-бок гаворка ідзе аб дэцэнтралізацыі паўнамоцтваў профільнага міністэрства. Устанаўліваюцца паўнамоцтвы абласных (Мінскага гарадскога) Саветаў па пытаннях гісторыка-культурнай спадчыны, створаных пры аблвыканкамах (Мінгарвыканкаме), на прыняцце некаторых рашэнняў, выдачу заключэнняў у дачыненні да нерухомай матэрыяльнай гісторыка-культурнай каштоўнасці трэцяй катэгорыі.

Адначасова некаторыя опцыі, наадварот, цэнтралізуюцца: законапраектам прапануецца замацаваць паўнамоцтва па наданні культурным каштоўнасцям статусу гісторыка-культурных за адным рэгулятарам — Міністэрствам культуры.

Паслаблены для турыстаў...

Наступны блок змен датычыцца увозу і вывазу культурных каштоўнасцяў.

У мэтах актывізацыі знешняга рознічнага гандлю сучаснымі творамі мастацтва і спрашчэн-

ня парадку вывазу культурных каштоўнасцяў, на якія не распаўсюджваецца дзеянне актаў, што складаюць права ЕАЭС, з тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, законапраектам прапануецца замацаваць права юрыдычных і фізічных асоб звяртацца ў Міністэрства культуры ці ўпраўлення культуры аблвыканкамаў (Мінгарвыканкама) або некаторыя арганізацыі культуры для атрымання пісьмовага дазволу аб тым, што заключэнне для вывазу дадзеных культурных каштоўнасцяў не патрабуецца, — растлумачыў прысутным сутнасць новаўвядзенняў Валерыя Грамада.

...і арганізатараў канцэртаў

Змены чакаюць і нюансы арганізацыі, правядзення культурных мерапрыемстваў. Так, праектам закона прапануецца надаць права ўсім дзяржаўным арганізацыям праводзіць культурна-відовішчыя мерапрыемствы ў краіне без атрымання адмысловых пасведчанняў. Асобна вызначаецца парадак дзеянняў арганізатара культурна-відовішчых мерапрыемстваў у розных выпадках: ад змены часу правядзення да яго

Фота са сайта gromadsky.by

адмены. Вызначаюцца таксама тэрміны вяртання грошай за квіткі: 30 дзён з моманту падачы заявы ў выніку змен ці адмовы ад правядзення мерапрыемства, 60 — у выніку яго адмены.

Навацыі ад жыцця

Акрамя таго, замацоўваецца практыка стварэння творчымі саюзамі творчых майстэрняў і лабараторый для садзейнічання ажыццяўленню творчай дзейнасці членамі дадзеных саюзаў.

У пытаннях бібліятэчнай справы ў сувязі з развіццём інфармацыйных тэхналогій уводзіцца паняцце «аддаленага карыстальніка», дапаўняюцца споса-

бы фарміравання страховага бібліятэчнага фонду такім спосабам як алічбоўка. У музейнай справе ўдакладняецца парадак адкрыцця пастаянных і часовых экспазіцый, тэатры мод станоўяцца клубнымі фарміраваннямі і гэтак далей.

— Важна, што ўсе гэтыя змяненні прадвытвараюцца жыццём і практыкай выкарыстання існуючага заканадаўства, — падкрэсліў Віктар Лісковіч. — Тым больш што ўсе навацыі шырока абмяркоўваліся на рэгіянальным узроўні і, па сутнасці, з'яўляюцца адлюстраваннем жаданняў і патрэб на месцах.

Вольга АНУФРЫЕВА.

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

ЭФЕКТЫЎНА Ў ПАНДЭМІЮ

Сенатар Віктар ЛІСКОВІЧ правёў прамую лінію

Да старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, культуры, навуцы і сацыяльным развіцці звярталіся найбольш па профілі, але былі і «нетэматычныя» пытанні.

Адразю скажам, што няпрофільных тэм у Савец Рэспублікі не існуе: нават калі чалавек задае зусім нехарактэрнае для камісіі пытанне, яго перанакіруюць па неабходным адрасе, задзейнічаюць усіх зацікаўленых, возьмуць на абавязковы кантроль і праінфармуюць заяўніка аб зробленых кроках. І нязначных пытанняў тут таксама не бывае: калі нешта турбуе чалавека і ён з гэтым прыходзіць (тэлефануе ці піша) у Савет Рэспублікі — рэакцыя заўсёды будзе! Гарантавана.

Вось і сёння пасля званка выхавацелькі дзіцячага садка аднаго з рэгіянаў краіны сенатар вырашыў высветліць усе абставіны пачутага па тэлефоне непасрэдна на месцы і, не адкладаючы візіт на доўга, — на наступным тыдні. Віктар Лісковіч разам з заяўніцай «пройдзеца» па спісе агучаных ёю прэтэнзій да кіраўніцтва садка: ад неапажэлага выдзянення ўліку рабочага часу да несправядлівага размеркавання прэміі сярод супрацоўнікаў.

Званок жыхаркі Брэсцкага рэгіёна нагадаў аб самай актуальнай цяпер праблеме — супрацьдзеянні распаўсюджванню каранавіруснай інфекцыі, у якім павінны быць задзейнічаны ўсе рэсурсы і сродкі. Тамара Мікалаеўна ўзначальвае прыватнае прадпрыемства па вырабе прадукцыі медыцынскага прызначэння, яна не так даўно звярталася ў Савет Рэспублікі з просьбай аб паскарэнні ў афармленні неабходнай дакументацыі. Гэтым разам патэ-

лэфанавала старшыні профільнай камісіі, каб раскажаць аб зробленых кроках і ўдакладніць алгарытм далейшых дзеянняў.

Як запэўнілі сенатара ў Міністэрстве аховы здароўя, працэс рэгістрацыі ідзе згодна з планами і хутка заяўніца будзе мець усе правыя падставы для заключэння адпаведных дагавораў з устаноўмі аховы здароўя на закупку яе прадукцыі.

— Тут плануецца выпуск у Брэсцкім рэгіёне медыцынскіх масак, — патлумачыў журналістам сутнасць звароту Віктар Лісковіч. — Прадпрыемства ўжо атрымала дазвол у Цэнтры медыцынскіх экспертаў і ў хуткім часе будзе мець увесь пакет дакументаў, які дазволіць выпускаць медыцынскія маскі высокай якасці і задаволіць попыт на рынку.

Пенсіянер з Кобрына ўзняў асабістае пытанне, якое, як лічыць, можа быць цікавым і для іншых пенсіянераў, і для тых, хто хутка атрымае гэты статус. Уладзімір Львовіч перакананы, што дзеючая сістэма прызначэння пенсійных выплатаў па ўзросце мае хібы:

— Прапаную вярнуцца да разліку пенсій без вызначэння ніжняга парoga іх налічэння, якім з'яўляецца 1984 год, — кажа ён.

Сенатар запэўніў заяўніка, што яго прапановы будуць адрасаваныя ўраду, а сам ён атрымае вычарпальны адказ у вызначаныя законам тэрміны.

— Нягледзячы на тое, што сёння ў краіне вельмі неспрыяльнае эпідэмічнае становішча, работа са зваротамі грамадзян у Савец Рэспублікі не спыняецца: людзі могуць даслаць пісьмовы ці электронны зварот, замест асабістага прыёму грамадзян выкарыстоўвае прамыя тэлефонныя лініі, што не пагаршае якасць работы, — растлумачыў Віктар Лісковіч.

Ён адзначыў, што ўзнятыя сёння пытанні стануць нагодай для таго, каб сумесна з зацікаўленымі ведамствамі разабрацца ў іх з выездам на месца:

— Разгледзім, перакананаеся, некалькі яны носяць сістэмны характар, некалькі ўласцівыя іншым установам, і ў залежнасці ад убачанага, будучы фарміравацца далейшыя дзеянні, магчыма, у тым ліку, і ў заканадаўчым плане, — акцэнтуюе ўвагу старшыня профільнай камісіі. — Самае галоўнае, каб заяўнікі разумелі, што мы можам вырашаць пытанні ў межах дзеючага заканадаўства, але ў той жа час, калі мы будзем бачыць, што заканадаўства ўжо адстае ад сучаснага жыцця, вядома ж, будзем своєчасова рэагаваць на звароты і уносіць карэктывы ў заканадаўчыя акты, якімі рэгламентуецца жыццё кожнага ў нашай краіне.

Вольга АНУФРЫЕВА, фота аўтара.

У тэму

На асабістым кантролі — да канчатковага рашэння!

Зварот па някасным капітальным рамонце шматкватэрнага дома ў Слоніміскім рэгіёне знаходзіцца пад пільнай увагай сенатара. Перад тым як заказчыкі паставяць прасіць у гэтай справе, Віктар Лісковіч выедзе на месца, каб пераканацца, што справядзана — не толькі на паперы.

Сутнасць справы ў тым, што ў Савет Рэспублікі звярнуліся жыхары аднаго са шматкватэрных дамоў з нараканнямі на якасць праведзенага капітальнага рамонту іх жылля. Тады Віктар Лісковіч выехаў на месца і разам са спецыяльна створанай камісіяй убачыў, што прэтэнзіі людзей не надуманыя. Тады адказны бок запэўніў сенатара, што неабходныя работы на аб'екце будуць даведзены да лагічнага завяршэння ў некалькі этапаў.

— Цяпер работы на аб'екце вядуцца актыўна, і ў лістападзе, як сцвярджаюць заказчыкі, ён будзе здадзены, — раскажаў сенатар. — Папярэдне ў канцы кастрычніка мы плануем зноў выехаць на месца і паглядзець, як вядуцца работы, ці ўсе адпавядае графіку.

Ён падкрэсліў: гэта робіцца для таго, каб мець упэўненасць, што пытанне, узятае жыхарамі дома, будзе вырашана станоўча.

Акцэнт — на рабочыя спецыяльнасці

Намеснік Старшыні Савета Рэспублікі Анатоль ІСАЧАНКА ўзяў удзел у закладцы яблыневага саду ў Мар'інагорскім дзяржаўным ордэна «Знак Пашаны» аграрна-тэхнічным каледжы імя Лабанка, паведамілі ў прэс-службе верхняй палаты парламента.

Паводле слоў сенатара, мэта акцыі — не толькі ў закладцы новага саду, а яшчэ і ў стварэнні рэальнага навучальнага дапаможніка на зямлі для навучэнцаў каледжа.

— У гэтым садзе прадстаўлены розныя сарты яблынь, дзе падчас вучэбнай практыкі юнакі і дзяўчаты змогуць вывучаць вартасці плодовых дрэў, вызначаць найбольш эфектыўныя спосабы іх вырошчвання, — падкрэсліў Анатоль Ісачанка. Ён таксама звярнуў увагу і на тое, што пладаводства — вельмі перспектывнае напрамак для Беларусі, актыўнае развіццё якога дазволіць цалкам адмовіцца ад імпарту яблыкаў.

Анатоль Ісачанка падзякаваў кіраўніку гаспадаркі «Спартан-Агра», а таксама кіраўніцтву Пухавіцкага раёна за тое, што яны адгукнуліся на прапанову рэалізаваць дадзеныя акцыю. Ён удакладніў, што гэта не апошняя яго сустрэча з навучэнцамі Мар'інагорскага аграрна-тэхнічнага каледжа. Для іх мяркуецца арганізаваць шэраг наведванняў буйных аічныхных прадпрыемстваў, перадавых гаспадарак і інавацыйных вытворчасцяў, запрасіць у Савет Рэспублікі.

Анатоль Ісачанка перакананы ў тым, што моладзь неабходна арыентаваць на выбар рабочых прафесій, у тым ліку аграрнага профілю. Для гэтага трэба больш актыўна папулярызаваць такія спецыяльнасці. А ўвогуле, на думку намесніка Старшыні Савета Рэспублікі, неформальныя метады работы з моладдзю — залог выхавання патрыётаў нашай краіны.

Бульвар 17 Верасня з'явіцца ў сталіцы

Дакладней, у цэнтры горада: у межах вуліц Кірава, Леніна, Ульянаўскай і стадыёна «Дынама».

Зразумела, гэта не будзе новая транспартная артэрыя горада. Пакуль канчатковае рашэнне па бульвары 17 Верасня яшчэ не прынята. Цяпер над гэтым пытаннем завяршае ці ўжо завяршыла работу камісія гарвыканкама па называнні і пераназыванні праспектаў, вуліц, плошчаў і іншых складных частак Мінска. У яе, між іншым, уваходзяць і дэпутаты Мінскага гарадскога Савета. Ды і дзейнічае камісія ў адпаведнасці з рашэннем гарадскога Савета дэпутатаў. Члены камісіі ва ўстаноўленым парадку разглядаюць прапановы па новых назвах вуліц сталіцы, пагаджаюцца ці не пагаджаюцца з аўтарамі такіх прапановаў.

Але апошнія слова ў гэтай справе належыць дэпутатам Мінскага гарадскога Савета. Паводле слоў яго старшыні Андрэя БУГРОВА, на маючай адбыцца 22 кастрычніка сесіі гарадскога Савета будзе разгледжана пытанне аб пераназыванні аднаго з элементаў транспартнай інфраструктуры горада і наданні ёй назвы «Бульвар 17 Верасня».

Таксама на сесіі вырашаць пытанне і аб прысваенні імя вядомага савецкага пісьменніка, майстра гістарычнай прозы Сцяпана Злобіна праектуемай вуліцы № 4 у межах вуліц М. Лынькова, П. Глебкі і праезда Масюкоўшчына.

Нагадаем, што назва «17 Верасня» далёка не першая ў Беларусі. Вуліцы 17 верасня, у прыватнасці, ёсць у многіх гарадах і населеных пунктах краіны, асабліва ў заходняй частцы Беларусі, якая да 1939 года была ў складзе Польшчы. Напрыклад, недзе 50 гадоў назад новую і самую прыгожую ў райцэнтры Мядзел вуліцу назвалі «17 Верасня». Зроблена гэта было, хутчэй за ўсё, таму, што некалі сучасная тэрыторыя Мядзельскага раёна ўваходзіла ў Заходнюю Беларусь, і мясцовыя жыхары з радасцю і энтузіязмам, як вяртае святая, сустрэлі вызваленне з-пад прыгнёту панскай Польшчы.

З тых часоў вуліцы 17 верасня ўспрымаюцца нашымі суайчыннікамі як сімвал уз'яднання Беларусі.

ФІЛЬТРЫ Ў «МУТНАЙ» ГІСТОРЫІ

Як з удзелам сенатара вяскоўцам дапамаглі вярнуць грошы

Тое, што адбылося з некалькімі жыхарамі вёскі Налібокі, што на Навагрудчыне, інакш як махлярствам і не назавеш. Навязлівы маркетынг вымусіў чатырох пажылых людзей набыць фільтры для ачысткі вады па касмічных цэнах. Калі яны зразумелі, што іх банальна ашукалі, гандляроў і след прастыў... Скасаваць дамову і вярнуць грошы дапамог зварот у Савет Рэспублікі.

«Прашу вашай дапамогі і садзейнічання ў скасаванні дагавора куплі-продажу водаачышчальніка за 250 рублёў», напісала Тамара Дуброва ў звароце на імя Старшыні Савета Рэспублікі Наталлі Качанавай.

У размове з карэспандэнтам «МС» заяўніца расказала ўсе падрабязнасці таго дня.

— Быў ліпень, абад, я чытала кніжку, калі ў хату пагрукалі. Бачу, прыйшлі дзве жанчыны і мужчына, адна з іх прадставілася работніцай мясцовага водаканала і паведаміла, што будуць устанавіваць сістэму ачысткі вады. Маўляў, вада ў свідравіне дрэнная, брудная і што неабходна паставіць адыслывыя фільтры, каб карыстацца і піць чыстай. Ставіць будуць усім, таму хвалявацца няма чаго, — кажа 78-гадовая гаспадыня.

Яна спытала няпрояваных гасцей, колькі каштуе такая раскоша, у адказ — 500 рублёў. Важная дэталі: пенсіянерка якраз атрымала пенсію.

— Але ж ветэранам працы прадугледжана зніжка ў 50 %, таму атрымаецца за паўцэны, — апавядае далей суразмоўніца. — Пакуль адна запаняла дагавор, другая распытвала пра жыццё, мужчына ўжо ставіў гэты фільтр. Хвілін пяць усё заняло.

Пенсіянерка толькі і паспела, што аддаць 250 рублёў, атрымаць падпісаны дагавор, як візітэры пайшлі па вёсцы далей.

— Ведаеце, гэта я цяпер брамку не адчыняю, бо навучаная, а так жа мы прызвычаліся верыць людзям: электрычнасць, ваду, газ часта прыходзяць правяраць, документаў жа мы не пытаем, — разважае пажылая жанчына.

А тады яна, крыху засумняваючыся ў зробленым, патэлефанавала сынам. Абодва ў адзін голас казалі: «Мама, ашукалі!»

Як высветлілася, фільтры прадае індывідуальны прадпрымальнік з Баранавіч і яго наёмныя работнікі. Прычым робяць гэта не першы год. Па документах атрымліваецца ўсё чыста: купляе танней, прадае даражэй, ёсць усе паперы... А тое, што купляюць — дык дурняў, маўляў, хапае.

Дарэчы, «МС» ужо пісала раней аб гэтай справе ў матэрыяле «Воднае махлярства»: фільтр замест 90 па 250 рублёў! Як быць старым вяскоўцам? У вёсцы Налібокі тады клоніўся на гэтую вуду чатыры пенсіянеры — усё з адной вуліцы, суседзі.

Тамара Мікалаеўна расказала, што накіравала пісьмовую прэтэнзію ў адрас прадпрымальніка, звярталася ў мясцовы райвыканкам, нават падавала заяву ў міліцыю. Не тое,

што выніку не было, але вырашэнне гэтай праблемы бачылася толькі ў судзе. Тады жанчына і вырашыла: апошняя надзея — ліст у Савет Рэспублікі:

— Я ж тэлевізатар гляджу, бачу, як людзям тут дапамагаюць, таму і напісала Наталлі Івановаўне, — прызнаецца суразмоўніца.

Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Таццяна Рунец, якой было даручана вывучыць дадзены зварот, правяла ў Баранавіцкім райвыканкаме нараду з удзелам усіх зацікаўленых бакоў: ад сферы гандлю да пракурорства. Дарэчы, падключэнне апошняй да вырашэння пытання ў рэшце рэшт і паўплывала на яго станоучае вырашэнне — прадпрымальнік вярнуў людзям грошы добраахвотна.

Фінал заяўніцу не можа не радаваць — яна сама і падманутыя суседзі задаволеныя. Аднак жа пенсіянерка заўважае на развітанне:

— Чула, што яны (гандляры фільтрамі. — Заўв. аўт.) былі ў вёсцы Брёлнікі, і там каля 10 чалавек таксама набылі гэтыя фільтры, — кажа Тамара Дуброва. — Ездзіць жа вось так па вёсках і дураць старых людзей...

Яна расказала, што атрымала некалькі лістоў ад праваахоўнікаў, якія інфармавалі яе аб тым, што ў дачыненні да прадпрымальніка праводзілася праверка па прыкметах саствау злачынства «махлярства», але ў апошнім паведамлялася, што яна была прыпыненая. Так што вяскоўцам трэба быць пільнымі: не пускаць чужых, пытаць дакументы ў службовых асоб, калі яны зватылі ў хату, і лішні раз параіцца з блізкімі і роднымі, перш чым спяшацца нешта падпісаць і аддаваць грошы.

Вольга АНУФРЫЕВА.

АКТУАЛЬНА

Маніторынг цэн — у прыярытэце

Сярод мноства клопатаў дэпутатаў Саветаў усё ўзроўняў важнае месца займае рэгулярны маніторынг цэн на прадукты харчавання і лекі.

У Мінскім гарадскім Саеве народныя выбарнікі імкнучыся дзейнічаць у адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў ад 23 лютага 2021 года «Аб часовых мерах па стабілізацыі цэн на сацыяльна значныя тавары першай неабходнасці», мэтай якой з'яўляецца недапушчэнне неабгрун-

таванага павышэння цэн на такія тавары.

— Нашы дэпутаты працуюць у цесным кантакце з упраўленнем гандлю Мінскага гарадскога выканкама і прафсаюзнымі арганізацыямі сталіцы, ідзе пастаянны абмен апэратывнай інфармацыяй па цэнах. У выпадку неабходнасці свежыя даныя тэрмінова разглядаюцца, заслухоўваюцца справядзачы адказныя асоб, прымаюцца сумесныя меры, — гаворыць старшыня гарсавета Андрэй БУГРОЎ.

Да кантролю за цэнамі падключыліся і сенатары. Так, нядаўна на пасяджэнні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, якую ўзначальвае Таццяна Рунец, абмеркавалі вынікі чарговага штомесячнага маніторынгу цэн на прадукты харчавання і лекавыя прэпараты.

Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Марына Ільіна правяла маніто-

рынг цэн у аптэках РУП «Белфармацыя». Сенатар прыйшла да высновы, што ў мінскіх аптэках РУП «Белфармацыя» цэны на 50 найменшых лекавых прэпаратаў захаваныя на ўзроўні лютага мінулага года. І пры гэтым насельніцтву на сацыяльна значныя лекавыя сродкі яшчэ прадастаўляецца 10-працэнтная зніжка.

Адзначым, што маніторынг цэн у сталіцы на прадукты харчавання і лекі будзе працягнуты.

Мікалай ЛЮБЧАНСКИ.

**МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ**

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15
ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова
«Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар
КАРЛЮКЕВІЧ АЛЯКСАНДР МІКАЛАЕВІЧ.

Адказны за выпуск: АНУФРЫЕВА В. А.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрукваная ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 14.804. Нумар падпісаны ў 19.30
21 кастрычніка 2021 года.

Вандроўка патрыёта

ГІСТОРЫІ СЛАЎГАРАДСКАГА НЕКРОПАЛЯ

Могілкі старадаўняга Прапошаска могуць стаць дадатковым турыстычным маршрутам для паломнікаў Благітнай крыніцы

Слаўгарад не Львоў з яго могілкамі-музеем, дзе можна хадзіць паўдня, адкрыты рот, пад уздзеяннем гучных імён, помнікаў і эпітафіяў. Там ёсць і прафесійныя экскурсаводы, і спецыяльна распрацаваны маршрут. Туды едуць спецыяльна па эмоцыі. У Слаўгарадзе ўсё інакш. Замест экскурсавода — супрацоўнік «Жылкамгаса», ды і маршруту канкрэтнага няма — хутэй гэткі экспромт. Але асабіста мне спадабалася. Тут і старадаўнія пахаванні, і вядомыя імёны, і гід з веданнем справы.

Уладзімір Карасцялёў працуе ў Слаўгарадскім «Жылкамгасе» наглядчыкам могілак. Кажучы прастай мовай, займаецца арганізацыяй пахаванняў: ад вызначэння месца да аказання дапамогі з копкай магілы і ўсталяваннем надмагілля. Ён жа адказвае за парадак на могілках. У райцэнтры іх, дарэчы, тры. У прафесіі Уладзіміра нічога незвычайнага няма, уся асаблівасць у тым, як ён падыходзіць да сваёй справы.

Слаўгарадскаму «Жылкамгасу» наогул шчасціць з аматарамі гісторыі. Дзякуючы ім у старадаўнім парку на беразе ракі Сож ажыла некалькі старонак далёкага мінулага, калі тут былі замак, млын, абарончы вал. Зроблена ўсё гэта за кошт грантаў пад адмысловыя праекты, якія пісалі спецыялісты прадпрыемства. Тайны слаўгарадскага некропаля не менш цікавыя.

— Не страшна па могілках хадзіць? — на ўсялякі выпадак цікавіцца гід. — Гэта ж іншая рэальнасць. Не для слабонервовых.

Экскурсію пачынаем з вуліцы Чырвонаармейскай. Там, дзе пахаваны вядомы мастак Фёдар Тулаў — той самы, чые работы знаходзяцца ў самых знакамітых музейных калекцыях: Траццякоўскай галерэі, Рускім музеі і Эрмітажы ў Санкт-Пецярбургу, у Смаленскім, Калужскім, Адэскім музеях. У старадаўнім Прапойска ён жыў з 1830 года ў маентку Аляксандра Іванавіча Бенкендорфа — стрыечнага брата вядомага графа Аляксандра Хрыстафоравіча Бенкендорфа. Фёдар Тулаў, акрамя мастацтва, захапляўся яшчэ механікай і астраноміяй. У маентку, кажучы, была невялічкая абсерваторыя, адкуль таленавіты партрэтчыст назіраў за зоркамі разам з гаспадаром дома.

— Тулаў памёр, калі яму было ўсяго 63 гады. Спачатку ён быў прыгонным, але Бенкендорф даў яму вольную, — удакладняе мой гід і кіра даляй.

На пільце, якая датавана 1850 годам, пазначана, што пад ёй ляжыць васьмігадовая Марыя, дачка Міхайлы Якаўлевіча Корабцава, мясцовага памешчыка. Калісьці на краі слаўгарадскага парка быў шыкоўны сад гэтага замужнага сямейства.

— Пліта вельмі добра захавалася, — адзначае Уладзімір. — Я наогул адсочваю пільна, каб старадаўнія надмагіллі не зніклі. Была спроба вывезці пліту мастака Тулава, але своечасова спыхаліліся.

Звяртаю ўвагу на велізарны — метры тры ў вышыню — крыж з граніту. Належыць Вользе і Сяргею Маргуновым, якія памерлі з розніцай у тры гады — у 1969-м і 1972-м. Крыж уражвае памерамі, але знаячы тутэйшага некропаля абмяжоўваецца каментарыем: стаіць ужо даўно. І мы ідзем далей. Месцамі ледзь праціскаемся паміж агародкамі.

— Раней наогул кожны як хацеў, так і хаваў, — уздыхае наглядчык і строга дадае, што з нядаўняга часу гэта рэгулюецца.

Праходзім міма помніка, з якога глядзіць яшчэ даволі маладзьявы твар.

— Гэта Андрэй, мой сусед, — кідае на хату суразмоўнік. — Быў дэканам універсітэта ў Магілёве. Бачыў яго жывым і здаровым, а літаральна праз дзень даведваюцца, што ён памёр.

— А вось Міхалі Граншчыкаў, — прыпыняемся каля чарговага помніка. — Быў у Слаўгарадзе даволі багаты калгас — «Кастрычнік». Я школьнікам там кожнае

лета падпрацоўваў. Памятаю, у яго катар быў з двума матарамі, для 1970–1980-х гадоў гэта было вельмі крута. Але ж і ён быў няпросты, адным словам — перадавік. І камуніст да мозгу касцей. Адному вядомаму ў Слаўгарадзе таварышу аплявуху даў, калі той у 1990-я гады змяніў ідэалогію. А магілы вольна паддавацца адной знаходзяцца. Перад смерцю ўсе роўныя.

Па дарозе да яшчэ адной слаўгарадскай славуцызі Уладзімір паказвае на нічым не прыкметную магілу. Тут ляжыць чалавек, якога пахавалі ў 2013 годзе. А пенсію пра-

цюшка, яе муж, пахаваны каля слаўгарадскага храма Раства Прасвятой Багародзіцы. А яна знайшла супакой тут, на прыходскіх, як яны тады называліся, могілках. Жанчына памерла ў 1893 годзе, калі ёй было, як і Тулаву, 63 гады.

— Шкада, што пра многіх, акрамя даты нараджэння і смерці, болей нічога не вядома, — перажывае гід. — Спачатку рэвалюцыя, потым вайна — ніякіх архіваў не захавалася.

А вось на гэтым помніку амаль немагчыма разабраць словы.

— Гэта Феакістаў, чырвонаармеец, які быў забіты «за ўстанавленне савецкай улады», — дапамагае расшыфраваць Уладзімір. — Яму ўсяго 25 гадоў было, калі загінуў. Магіла была закінутая, але наш дырэктар даў каманду яе аднавіць.

Месяца смутку настрайвае на лірычныя разважанні. Тут востра адчуваецца бег часу. І наша месца ў ім. Сумна глядзецца на закінутыя магілы. Некаторыя помнікі ціснуць дрэвы.

— Мы пакрыху іх зразаем, — быццам бы апраўдваецца Уладзімір. — Гэта не танная паслуга. Да таго ж небяспечна іх пільваць — можна пашкодзіць помнікі. Але самі родныя нябожчыкаў не спяшаюцца паклапаціцца пра захаванасць магіл. Наадварот: яшчэ і дрэва могуць пасадыць. Не думаюць, што праз некалькі гадоў гэта стане пагрозай для надмагілля.

На вочы трапляе помнік Аляксею Васільевічу Шэдаву.

— Гэта наш герой, — з гонарам кажа Уладзімір. — У парку да нядаўняга часу стаяў стары будынак, падчас вайны там было нямецкае гестапа. Дык вось Шэдаў, зусім малады тады хлопеч, зняў вартавых і вызваліў палонных. Гэты подзвіг апісваецца ў кнізе «Памяць» Слаўгарадскага раёна. Вельмі паважаны быў чалавек. Паўны час працаваў дырэктарам другой школы.

цягвалі налічвацца, і яна назапашвалася на рахунку. Родныя нябожчыка пра гэта не ведалі. Усё высветлілася, калі мой суразмоўнік пачаў правяраць інфармацыю па тых, хто пахаваны на могілках.

— А гэта самы знакаміты чалавек са слаўгарадскіх аўтарытэтаў, — прыпыняемся каля чарговага помніка, з партрэта якога на нас глядзяць добрыя вочы самавітага мужчыны з бародой. — Па значнасці я яго нават з Тулавам параўнаў бы. Батуўкін Мікіта Ермалаевіч! Знакаміты наш канявод, пра якога ведаў увесь Савецкі Саюз. Адкрываецца інтэрнэт, і там шмат што пра яго напісана.

Прыёмна было пачуць такія словы, бо Мікіта Ермалаевіч, дэпутат Вярхоўнага Савета СССР, адыграў вельмі значную ролю і ў лёсе майго дзёда Васіля Іванавіча Санташова. Наогул, для сям'і майей маці ён быў нахшталт анёла-ахоўніка.

Чарговы пункт прыпынку — старадаўняе надмагілле Аляксандры Фёдаруны Сушчынскай, жонкі протаіерэя. Сам ба-

з тых, кім ганарыцца Слаўгарад, Пётр Макаравіч Ляўкоў, поўны кавалер трох ордэнаў Славы.

— Лічы, Герой Савецкага Саюза, — заўважае Уладзімір.

Наглядчык называе прозвішчы, пасады, рэгаліі. Ледзь паспяваю круціць галавой і пстрыкаць фотаапаратам. Гэта таксама гісторыя, якую трэба фіксаваць. Прайдзе яшчэ зусім мала часу і шмат што зменіцца. Своечасова зробленыя фотаздымкі дапамогуць аднавіць гісторыю.

Могілкі на вуліцы Чырвонаармейскай старадаўнія, тут і месца практычна ўжо не засталася, а ахвотных пахаваць тут сваіх родных меней не становіцца. Вяжуць нябожчыкаў нават з Расіі. Людзі там пражылі жыццё, але быць пахаванымі жадалі менавіта на радзіме.

— Тут жа пулавіна зарытая, — усміхаецца гід. — Вось і цягне іх родная зямля. Аднаго нядаўна з Сочы прывезлі. А бывае, што ўжо і месца няма, а родныя патрабуюць: пакладзіце менавіта тут.

Непрыкметна пераходзім на тэрыторыю суседніх могілак, якія значацца па вуліцы Гагарына. У народзе іх называюць яўрэі-скімі.

— Тут пахаваны вельмі старадаўнія, — кажа Уладзімір. — У Прапойску жыло шмат яўрэяў. Гэта зараз яны раз'ехаліся хто ў Амерыку, хто ў Ізраіль. А раней на гэтых могілках часта людзей хавалі. Цяпер — рэдкасць. Старыя пахаванні, на жаль, ніхто не даглядае. Даводзіцца рабіць гэта нам. Вельмі хутка ўсё зарастае. Кожнае лета выразаем кустоў.

Дварняк з суседняга прадпрыемства адразу ж пазнаў ва Уладзіміры свайго. Дружалюбна завяліў хвостом і пабег насустрач. Прывык яго ўжо тут бачыць.

— Мару зрабіць паўнаўтасны маршрут па могілках, — прызначае Уладзімір. — Скажам, прыедзе экскурсія на крыніцу, у парк зазірне, а мы турыстаў яшчэ і на могілкі запрасім, тут шмат цікавага. Хай ведаюць, што ў Слаўгарадзе таксама не простыя людзі жылі, шмат чаго для сваёй радзімы зрабілі.

Вяртаемся зноў на вуліцу Чырвонаармейскую. Пакуль ідзем, назіральнік паспявае звярнуць увагу на помнікі хай і не такіх славетных асоб, але вельмі паважаных і шмат каму ў райцэнтры вядомых. Напрыклад, месца спачыну любімай не адным пакаленнем слаўгарадчан настаўніцы пачатковых класаў — Ніны Івануны Савосцінай. Праўда, на помніку ў яе прозвішча іншае — Камандзенка.

Яшчэ адны слаўгарадскія могілкі знаходзяцца на другім канцы горада, на вуліцы Чапаева. Яны больш позняга перыяду, хоць ёсць дастаткова старыя пахаванні. Мой гід звяртае ўвагу на масіўны помнік Марыі і Фёдору Старахазевым. Кажы, што спрабуе знайсці падарязнасці пра іх лёс. Падазрае, што гэта таксама не простыя людзі. Марыя памерла ў 1942 годзе, Фёдар — у 1978-м. Тут жа ёсць помнік «адважжаму і бяспаспашнаму лётчыку ад удзячных нашчадкаў».

Што за лётчык і хто гэтыя нашчадкі — невядома. Помнік, дарэчы, адносна новы.

Уласна, экскурсія завершана. Перад тым як пакінуць месца смутку, Уладзімір яшчэ раз па-гаспадарску аглядае тэрыторыю.

— Магчыма, гучыць гэта дзіўна, але я люблю сваю работу, — прызначае ён. — Мне здаецца, што яна прыносіць шмат карысці. Пакуль людзі жывыя, заўсёды знойдзецца той, хто пра іх клапаціцца. А вось за мяжой жыцця шмат хто становіцца нікому не патрэбным. Так быць не павіна. Апошнім часам болей сыходзіць людзей. Напрыклад, сёння за дзень было тры пахаванні. І вельмі адчуваецца, што гораду не хапае морга. Нябожчыкаў вяжуць здалёк, часам прывозяць вельмі позна, прыходзіцца хаваць ледзь не вечаарам. Быў бы морг — праблемы не існавала б. Спрабуй звярнуць на гэта ўвагу рабных і абласных улад. І вельмі спадзяёмся, што нас пачуюць.

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара, г. Слаўгарад.

Нетыповы выпадак

Пра бацькоў і дзяцей без папраўкі на час і абставіны

КОЖНУЮ восень, як толькі пачынала жаўцець лісце і прыходзілі першыя халады, у нашым двары з'яўляўся дзядуля з сабаккам. У заусёднай рудой шапцы з чыгэйкі з падвязанымі наверх вушамі, у старой, але акуртанай плашчовай куртцы ён штораніцы выводзіў гуляць свайго гадаванца. Павольна, шоргаючы няомглымі нагамі, ішоў па тратуары, а яго беспародны чорна-белы сябар раз-пораз забягаў наперад, а потым цяпляў чакану гададара, матляючы калматым хвостом...

Выходзячы на працу, я кожны раз назірала, як яны вяртаюцца са свайго павольнага шпацыру. Не ведаю, чаго ў тым назіранні было больш — замілавання ці шкадавання. Бо было зразумела, што дзядуля прыязджае на зіму да гаспадыні з дзяцей, што жыве ён у вёсцы адзін, што калматы дварняк — адзіны яго сябар і спадарожнік па жыцці. Далей дадумалася рознае, не вельмі прыемнае (на тое былі падставы, бо колькі падобных гісторый ведаю, пра некаторыя з іх і пісала). Уяўлялася, як дзядко сядзіць адзін у сваім пакоі і да яго за ўвесь вечар ні дзеці, ні ўнукі не зазірнуць. Як нявестка ці зяць, страшаючы з адзення поўсць, сvaraцца — «дастаў са сваім сабаккам!» Як старому чалавеку даводзіцца, нягледзячы на надвор'е і хваробы, выводзіць ранкам свайго сябра на вуліцу, бо маладзейшыя спяшаюцца, дый нікому справы няма асабліва ні да дзеда, ні тым больш да яго сабакі. Як аднойчы дзеда не стане, вясковую хату прададуць, а цюцкую так і пакінуць у вёсцы, і ён, худы і няшчасны, будзе глядзяць у вочы ўсім, хто будзе ісці па вуліцы, нібы пытаючыся, за што з ім так...

Я памылялася (як бы хацелася заўжды памыляцца менавіта так!). На двары ўжо глыбокая восень, а дзядулі не відаць. Затое яго гадаванца бачу кожны вечар з сярэдзіны лета. Яго гадзін у дзевяць выводзіць гуляць мажыны малажывы мужчына, які жыве ў нашым доме на дзяцяцкім, здаецца, паверсе. Здыўляе, з якім клопатам ён абыходзіцца з сабаккам: ніколі не тузае, не павышае голас, раз-пораз нахіляецца і гледзіць жывёлу па галаве... Убачыўшы іх у мінулы нядзедзь ўдзень, не вытрымала, падышла. «Стары гаспадар яшчэ не прыехаў?» — спыталася, ужо амаль ведаючы, які адказ пачую. «Бацька ў чэрвені памёр. Вось толькі Бімка ад яго застаўся ды яшчэ кот. Кату што — прыехаў у цёплую кватэру ды спіць сабе на канапе. А гэты сумее і па вёсцы, а больш па гаспадару. Мы з жонкай і сынам стараемся з ім часцей гуляць, ласункі ўскія даём. А ўсё роўна — яго пачне скуголіць, хоць ты разам з ім сядзь ды плач...»

Мы пасля мо з гадзінку размаўлялі. Аляксея (жывучы ў адным доме больш за пятнаццаць гадоў, мы нарэшце пазнаёміліся) расказваў пра свайго бацьку. Расказваў з такой цэльнасцю, што самай становілася цяпла нават пад золькім кастрычніцкім ветрам. Бацька ўсё жыццё адпрацаваў у калгасе трактарыстам, маці была дзяржаўка. Сам я влікая — чацвёрты дзядей. Жылі не ў раскошы, але бацькі паклалі ўсе сілы, каб дзеці вывучыліся, выбіліся ў людзі. Усе маюць вышэйшую адукацыю: сёстры ў Аляксея — настаўніцы, брат — урач, ён сам працуе ў падатковай інспекцыі. «Бацькоўскі дом для нас усіх заўжды быў месцам сілы і прыцягнення, і гэта не гучныя словы. Кожнае лета была поўная хата людзей — унукі хацелі ехаць на канікулы толькі да дзеда з бабуйай. Да апошняга бацькі трымалі гаспадарку, садзілі вялікі агарод. А пяць гадоў таму мама памерла. І бацька літаральна за некалькі месяцаў знясілеў. Выраслі забраць яго на зіму да сябе. Спыталі: да каго, тата, паедзеш. Да Лёшкі, кажа, ад яго да маёй Макараўны бліжэй. Наша вёска тут недалёка, пад Уздой, там маму і пахавалі. А брат аж у Брэсце, сёстры — адна ў Рагачове, другая ў Баранавічах... Так і прыехаў на зіму да нас з усёй сваёй гаспадаркай — Бімкай і Рудзікам. Бедаваў, што няма чаго ў гарадской кватэры рабіць, што не можа нам дапамагчы. З сабакам гуляць нікому не дазваляў, сам адначай уставаў, што ні наўгаворваліся. Бімка яму так ріданкі быў. Вось, глянцье, я пра бацьку гавару, а ён нібы разумее... Пачакай, мой харошы, пойдзем зараз дадому...»

Я слухала Аляксея, з выгляду зусім не падобнага на чулівага сентыментальнага чалавека, і здавала, як падчас нядаўняй паездкі па Узбекістан гэты самы мажыны брутальны мужчына расказваў мне, чаму ў іх дамы для састарэлых адсутнічаюць яны паняцце ў прыныце. Бацькі заўжды застаюцца жывы з кімсьці з дзяцей. З кім? «А гэта нашы бацька з маці выбіраюць самі. І кожны з нас, дзядей, за гэты гонар, можна сказаць, змагаецца...» Гэты чалавек гаварыў шчыра, ён не падманваў. Я з заідраццаю слухала яго і думала, што вось у нас жа чамусьці ўсё іншае...

«Вялікі — нейкі нетыповы сын», — сказала Аляксею і толькі пасля засумнявалася, ці прагучала гэта яго камплімент. «Я — нармальны, — усміхнуўся ён і пайшоў да пад'езда. Бімка радасна бег за ім, матляючы калматым хвостом.

Алена ЛЯЎКОВІЧ.

ЯК У СНЕЖНІ ЖАЛІ ЖЫТА

І было ўсё шыта-крыта

Я ўжо неяк пісаў, што працаваў старшынёй калгаса на Палессі, у Хойніцкім раёне, што лёс там звёў (а Чарнобыль потым «развёў!») з вельмі многімі цудоўнымі людзьмі, у тым ліку — з дзедом Рыгорам, мясцовым пазтам, гумарыстам, ды што там, можна сказаць, летапісцам, бо шмат якія падзеі з калгаса нага і вясковага жыцця ён увекавечыў сваімі адмысловымі двухрадкоўямі.

Да болю шкада, што рубрыкі «...Народ на провадзе!» тады не было, і я нічога не запісаў, а памяць, на жаль, не Гугл: шмат што з яе сціраецца... Да сёння захавалася хіба дзедава: «Гапка, грош! І не баўся / Наш Віталь такі пратаргавайся!», дзе Гапка — гэта Рыгорова жонка, Віталь — іх сын і загадчык сельмага, у якога рэвізія знайшла недастачу.

Помню яшчэ, што здзівіла і зусім ужо нечаканае: «У нас у снежні жалі жыта /, і было ўсё шыта-крыта».

Я спытаў у агранома, якое жыта можна жаць зімою? І пачуў наступную гісторыю.

...У той год надвор'е сяляне не пеціла. У час уборкі вельмі часта ішлі дажджы, дрэнная сістэма на асушаным балоце месцамі не паспявала адводзіць ваду, камбайны часта гразлі.

Вос і вырашчаны старшыня, што скурка не вярта вычыніць, што ад «апошняй няжэтай паласы» лепей будзе адмовіцца, што грэх выпрабаваць цяргленне механізатараў ды гробіць тэхніку на нейкіх пяці гектарах.

Людзі ў калгасе пра такое расшэне ведалі і нават лічылі правільным, але ж, як водзіцца, не ўсе: знайшліся «праўдалюбы», якія напісалі аніманіку. І не абыкуды, а ў камітэт народнага кантролю (была такая арганізацыя ў Саветскім Саюзе — усёмагутная, можна сказаць).

Прада, з вьездзям у гаспадарку яна тады спяшацца не стала. Ліст, які гэта здаралася (ды, відаць, і цяпер здарэцца) кантралёры «спусцілі» ўніз па інстанцыях. Такім чынам ён вярнуўся ледзь не туды, адкуль прыйшоў: гэта значыць, трапіў да раённага кіраўніцтва з даручэннем разабрацца (пажадана з вьездзям на месца) і далажыць.

Зверху казалі: «Трэба!», — знізу прамовілі: «Есць!» і з вьездзям — значыць, з вьездзям. А покуль суд ды справа, нейкі добразычлівец патэлефанаваў старшыні, сказаў убрэць тое жыта, каб і знаку ад яго не было!

Што заставалася рабіць? Знялі «з прыколу» камбайн, адправілі на балота — збілі салому з рэдкімі ацалелымі каласкамі і такім вось чынам завяршылі «аперэцыю» па ўборцы.

А ледзь не назаўтра яшчэ і снег прайшоў з моцным ветрам — следы зямлю. Так што, прыехаўшы на месца, правяральшчыкі на ўласныя вочы убачылі і «ў вярхі» далажылі, што «факты, выкладзеныя ў аніманічным лісце, не пацвердзіліся»...

Вось такая была перадгісторыя да Рыгоравых радкоў пра жыта і шыта-крыта. Спадзяюся, што памянчаць яны не толькі мне?

Валерый Гаўрыш,

г. Чавусы.

Р. С. Думка з нагоды. Хойніцкая зямля ўгадавала не толькі народнага пісьменніка Беларуса Івана Мележа. Грэх не ўспомніць Барыса Сачанку, Міколу Мятліцкага, Лідзію Адамовіч, філолага і дыпламата Іосіфа Гашкевіча, стваральніка першага японска-рускага слоўніка...

Мяркую, што светлай згадкі заслугоўваюць і многія іншыя асобы, накіштаў таго ж дзеда Рыгора.

Не памылюся, і калі дадам: ці толькі хойніцкага? Беларусь не малая — талентаў вельмі шмат! І шчыры дзякуй «Звяздзе», якая знаходзіць іх і адкрывае для іншых.

Рубрыку вядзе

Вялікая ДОНАРА.

Ад яе ж заўсёднае «Пшыце!». Свет захавайся таму, што смяюся. І думай.

КУКАВАЛА ЗЯЗЮЛЯ...

Не ў зялёным лесе

Некалі даўно жыхары нашай вялікай савецкай краіны з форсам спявалі: «Не нужен нам берег турецкий и Африка нам не нужна».

І сапраўды: у водпуску ды ў падарожжы, у тым ліку вясельныя, мы ездзілі ў найлепшым выпадку ў Сочи, у Кіеў і Піцэр, на Браслаўскія азёры, Нарач... А найчасцей (ці трэба казаць?) — дадому, у свае родныя пенаты, да бацькоў, пакуль яны жывыя, да блізкай радні...

Якраз туды пасля вяселья паехала і мая на той час вельмі блізкая сяброўка. Ім з мужам гэта яшчэ і зручна было, бо ў Андрэя радня ў Полацку, а ў Люсі — карані ў Віцебску. Так што адзін цягнік, адзін водпуск! А ўжо ж каханне! Шчасце!

Што далей — са слоў Люсі:

— У Полацку, як самых дарагіх гасцей, нас прымалі сваёй Андрэя. Яго стрыечны брат Валодзя, сустрэўшы на вакзале, прывёз нас дадому. Спехам казаў некалькі пакоў у абыжтой палове досыць вялікай хаты, зьвай малады садок. Яго жонка Надзя пачаставала-пакарміла, пасля чаго мы зноў вярнуліся ў горад — ужо на экскурсію. Паглядзелі там на знакаміты Сафійскі сабор (а гэта сапраўдны цуд, які трэба ўбачыць!), пахадзілі па вуліцах, па беразе Дзвіны, палюбаліся...

Факт, што ў дом да Валодзі вярнуліся ледзь жывыя ад стомы і толькі для таго, каб выпіць нейкага чаю ды легчы спаць. Надзя паслала нам у малым утульным пакойчыку з досыць шырокім ложкам, хоць такі і не патрэбен быў — хапіла б і вузкага, бо, толькі прылётшы, я апынулася ў гарачых абдымках мужа...

На жаль — зусім ненадоўга, бо раптам аднекуль з цэмы данеслася досыць нечаканае: «Ку-ку, ку-ку...»

Не на жарт спытаўся, я мігам адхінулася на іншую палову ложка.

— Дурніца, не бойся, гэты гадзіннік, — прашаптаў мне муж, зноў апынуўшыся побач.

Але і на гэты раз усяго на хвілінку другую, бо амаль над галовамі ў нас загучала ўжо не ку-ку, а поўнае нейкай трывогі, працяжнае «Бом!». Бом! Бом!..», ад якога ў нашым пакоі запахла ледзь не... вайной.

Андрэй яшчэ раз сказаў, што я дурніца, зноў прытуліў да грудзей і тут жа ціха... захроп. Ён не чуў больш ні новых «ку-ку», ні «бом-бом»... А я — чаго ні рабіла: «лічыла авечак», накрывала галаву падушкай, затыкала вушы, уставала, хадзіла па пакоі, зноў лажылася, але заснуць усё роўна не магла!.. Тутка больш што да ўсіх знаёмых гукаў хатка дадаўся новы: наша радня з Полацка трымала курэй, і гучнае кукароканне пэўна пабудзіла б, напэўна, мёртвага, але не майго Андрэя!..

Раніцай, калі мы з ім выйшлі на кухню, Валодзя спытаў:

— Ну і як вам спалася-начавалася? — Цудоўна! — не міргнуўшы вокам, схлусіла я, баючыся пакрыўдзіць гаспадара.

— Хацелася б лепей, — глянуўшы на мяне, шматзначна дадаў Андрэй.

І ўжо ў брата свайго спытаў:

— А што гэта ночку кукавала-бомкала?

— Няўжо чуваць было? — здзівіўся гаспадар. — Гэта ж на іншай, далёняй палове хаты... У мяне там калекцыя гадзіннікаў. Пайшлі, я вам пакажу. Учора не паспеў...

Трэба сказаць, паглядзець там было на што! Паўсюль, дзе толькі можна,

вяселі і ляжалі старыя гадзіннікі — на сценныя, наручныя, кішэнныя... Нейкія з іх стаялі, нейкія Валодзю ўдалос паправіць, і яны па-ранейшаму ішлі, прычынам правільна, нейкія — паказвалі абы-што, нейкія перад прыездам гасцей гаспадар спыніў, а нейкія — проста забыўся!

...Такім чынам, мая сяброўка Люся на ўсё жыццё запамінала не толькі сваю першую шлюбную ноч, але і 25-ю, пасля якой мужу не трэба было казаць, што ў асобныя дні ёй «галава баліць». Дастаткова было напаміны пра зязюлю з Полацка і разам пасмяяцца.

Зоя Наваенка,

г. п. Падсвілле, Глыбоцкі раён.

ХАЦЕЎ ЯК ЛЕПЕЙ...

Не так даўно мне давялося заключыць, падпісваючы адну дамову. Я дастаў сваю любімую самапіску, ліха паставіў «аўтограф». А вось так званы іншы бок замарудзіў: стаў ляпаць сябе па кішэнны, падобна — шукаючы ручку. Але ж навошта?

— Вазьміце маю, — прапанаваў я.

— Не... Прабачце, — адмовіўся мужчына. — Дакументы я падпісваю толькі сваёй. Гэта ў мяне з юнацтва...

Далей, як вярта было чакань, прагучала гісторыя:

— Я тады вучыўся ў тэхнікуме, і неяк жа атрымалася, што на заняткі прыйшоў самым першым, амаль што зацемна...

Хацеў уключыць святло, але вочы ўжо зачэпіліся за стол выкладчыка, на якім ляжаў разгорнуты журнал. Гэта ж, думаю, якая халыва, які шанец павысіць сваю паспяховасць! А каб жа за ёй — і стыпендыю?!

Гадоў сямнаццаць тады было, можна сказаць, што дзіцячы розум. Але ж да яго — амаль дарослы «талент» падрабляць чужыя подпісы, почырк. Той выкладчыца — дык няма прасцей! Значыць, грэх не скарыстацца?! Так я думаю.

А далей сеў за стол, выцягнуў з прыбора (на стала стаў) адну з самапісак, насупраць свайго прозвішча (яно апошняе ў спісе) паставіў пару пяцёркаў. Потым падумаў: чаму б сваім сябрам не паспрыць? Ім таксама паспяховасць павысіць... Усё, справа зроблена. Я іду да дзвярэй, уключаю святло. А тут ужо і аднакурснікі сталі з'яўляцца, услед за імі выкладчыца зайшла.

Бачу, глянула ў журнал і аж з твару змянілася: вочы халоднымі сталі, злымі... Называе прозвішчы — маё, маіх сяброў. Загадае, каб усталі і на выхад — у кабінет дырэктара, а ўжо ён нам пакажа, як самім сабе адзнакі ставіць.

Я вушам не паверыў: як так? Хто што ўбачыў?! А калі не (бо гэта немагчыма!), то адкуль яна ведае?..

Усе разам мы схадзілі да дырэктара, і ўцяпала мне там (я адразу прызнаўся) па самае першае чысло! Ледзь стыпендыі не пазбавіўся (а хацеў жа павысіць...).

Пасля гэтага разносу мы з сябрамі, павесіўшы галовы, вярнуліся на заняткі. І толькі потым, пасля іх, я падышоў да выкладчыцы, спытаў, як ёй удалося так хутка ўсё ўбачыць і зразумець? Можна, нехта ўсё-такі выдаў?

Аказалася, што дурань я сам, бо адзнакі — і сабе, і сваім сябрам — выставіў чужой самапіскай з... зялёным стрыжняем. Так што цяпер — прабачце — ужо навучаны: карыстаюся толькі сваёй.

...На гэтым мой суразмоўца падпісаў дамову і схваў сваю ручку ў кішэн.

Віталь Жураўскі,

г. Жодзіна.

БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 октября 2021 г.

Наименование банка **ОАО «Паритетбанк»**
(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.10.2021	01.01.2021
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	48 299	53 526
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	-	-
4	Средства в Национальном банке	1103	35 440	51 505
5	Средства в банках	1104	13 372	33 617
6	Ценные бумаги	1105	101 853	85 713
7	Кредиты клиентам	1106	350 991	367 091
8	Производные финансовые активы	1107	548	322
9	Долгосрочные финансовые вложения	1108	5	151
10	Основные средства и нематериальные активы	1109	49 734	46 871
11	Доходные вложения в материальные активы	1110	-	-
12	Имущество, предназначенное для продажи	1111	1 773	1 336
13	Отложенные налоговые активы	1112	207	207
14	Прочие активы	1113	6 541	5 602
15	ИТОГО активы	11	608 763	645 941
16	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
17	Средства Национального банка	1201	22 378	-
18	Средства банков	1202	102 042	91 890
19	Средства клиентов	1203	295 950	367 722
20	Ценные бумаги банка	1204	71 420	70 727
21	Производные финансовые обязательства	1205	-	-
22	Отложенные налоговые обязательства	1206	-	-
23	Прочие обязательства	1207	2 733	2 318
24	ВСЕГО обязательства	120	494 523	532 657
25	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
26	Уставный фонд	1211	66 056	66 056
27	Эмиссионный доход	1212	-	-
28	Резервный фонд	1213	6 277	4 955
29	Фонды переоценки статей баланса	1214	12 987	13 068
30	Накопленная прибыль	1215	28 920	29 205
31	ВСЕГО собственный капитал	121	114 240	113 284
32	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	608 763	645 941

ОТЧЕТ О ПРИБЫЛЯХ И УБЫТКАХ на 1 октября 2021 г.

Наименование банка **ОАО «Паритетбанк»**
(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	01.10.2021	01.10.2020
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	37 801	24 568
2	Процентные расходы	2012	25 922	17 062
3	Чистые процентные доходы	201	11 879	7 506
4	Комиссионные доходы	2021	19 996	12 687
5	Комиссионные расходы	2022	3 181	2 675
6	Чистые комиссионные доходы	202	16 815	10 012
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	-	-
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(564)	909
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	6 169	8 604
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	570	(416)
11	Чистые отчисления в резервы	207	9 904	8 041
12	Прочие доходы	208	3 338	5 394
13	Операционные расходы	209	26 205	21 133
14	Прочие расходы	210	1 307	1 254
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	791	1 581
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	-	128
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	791	1 453

Зам. Председателя Правления Д.А. Панкевич
Главный бухгалтер – начальник управления Е.М. Скриба

Адрес соответствующей страницы интернет-сайта банка, где размещена отчетность о деятельности банка в полном объеме: <https://www.paritetbank.by/about/finance-statements/kvartal/2021/2-kvartal-2021-god>

Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности от 01 апреля 2021 года № 5. УНП 100233809

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении вторых повторных электронных торгов № 2021.Б.002.00038

Коммунальное консалтинговое унитарное предприятие «Витебский областной центр маркетинга» извещает о проведении вторых повторных электронных торгов по продаже имущества, принадлежащего обществу с ограниченной ответственностью «Гиспромресурс», УНП 810001131, в отношении которого открыто производство по делу об экономической несостоятельности (банкротстве) № 169-11Б/2015 в экономическом суде Гомельской области.

Номер лота, вид выставляемого на вторые повторные электронные торги имущества:

Лот № 1. Недвижимое и движимое имущество. Информация о предмете торгов, в т. ч. место нахождения:

– капитальное строение с инвентарным номером 310/С-10670 по адресу: Гомельская область, г. Гомель, ул. Химзаводская, д. 5, площадь – 8625,9 кв. м, назначение – здание специализированное для производства строительных материалов, наименование – здание кирпичного цеха, административно-бытовой корпус ЦКК (инв. № 9600002, 9610002), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 34010000005006024 площадью 1,9197 га. Составные части и принадлежности: подвал, четыре пристройки, дымовая труба (кирпичная, высотой 30 м, площадь застройки 29 кв. м, инв. № 9600005), ограждение (железобетонное в железобетонных столбах, длиной 323,4 м, высотой 2,32 м, инв. № 9600004), автодороги (асфальтобетонное покрытие по щебеночному основанию, площадь 2536 кв. м, инв. № 9600003), две площадки (асфальтобетонное покрытие по щебеночному основанию площадью 8162 кв. м, инв. № 9600000, бетонные плиты площадью 4319 кв. м, инв. № 9600192). Капитальное строение с инвентарным номером 310/С-18887 по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Химзаводская, 5, площадь – 34,1 кв. м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада масел, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 34010000005006024, площадью 1,9197 га. Ворота механические металлические; внутриплощадочные сети, санузлы; внутриплощадочные сети канализации и водоснабжения; внутриплощадочные теплотрассы; внутриплощадочные кабельные сети в алюминиевой оболочке; электропроводка силовая до 10 КВ (инв. № 9600013); трансформатор силовой масляной мощностью 630 кВА (трансформаторная подстанция 2КТП-630, инв. № 9600015); пункт распределительный ПР 24-3104 (инв. № 9600017); пункт распределительный ПР 24-7110 (инв. № 9600018); пункт распределительный ПР 24-7110 (инв. № 9600019); таль Т-521 (инв. № 44314); кран мостовой грейферный (инв. № 9600119) (далее – имущество). Местонахождение имущества: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Химзаводская, 5.

Движимое имущество, бывшее в употреблении.

Начальная цена: 1 868 572,50 белорусского рубля без учета НДС (особождение от уплаты НДС согласно п. 2.30.2 ст. 115 НК РБ).

Минимальная цена: 1 681 715,22 белорусского рубля без учета НДС.

Размер шага составляет 5 процентов от начальной цены лота.

Имеющиеся обременения в отношении имущества: ипотечные права на сооружение не зарегистрированы в установленном порядке. Государственная регистрация создания сооружений осуществляется в порядке, установленном Указом Президента Республики Беларусь от 05.02.2013 № 63 «О некоторых вопросах правового регулирования процедур экономической несостоятельности (банкротства)» по заявлению покупателя на основании договора купли-продажи, решения собрания или комитета кредиторов об одобрении порядка и сроков продажи соответствующего имущества, технических паспортов, составленных по заявлению покупателя, и передаточных актов.

Дата и время начала и завершения вторых повторных электронных торгов: 08.11.2021 с 9.00 до 16.00.

Вторые повторные электронные торги проводятся на электронной торговой площадке коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга» по электронному адресу <http://etpvt.by>.

Для участия в электронных торгах на электронной торговой площадке по электронному адресу <http://etpvt.by> необходимо подать заявку на участие в электронных торгах и пройти аккредитацию в качестве участника электронных торгов, а также перечислить задаток в срок до 16.00 05.11.2021.

Задаток по лоту № 1 в сумме 186 857,25 (сто восемьдесят шесть тысяч восемьсот пятьдесят семь рублей 25 копеек) должен быть зачислен на счет коммунального консалтингового унитарного предприятия «Витебский областной центр маркетинга», УНП 810047766, р/с ВП93МТБК30120001093300066782 в ЗАО «МТБанк» г. Минск, БИК МТБВКВ22.

Победителем вторых повторных электронных торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот.

Победитель электронных торгов (единственный участник электронных торгов, выразивший согласие на приобретение предмета электронных торгов по начальной цене, увеличенной на пять процентов) обязан: в течение 5 рабочих дней со дня проведения электронных торгов возместить затраты за организацию и проведение электронных торгов, согласно сметы затрат, и оплатить услуги ЭТП согласно Прейскуранту ЭТП, заключить договор купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней со дня проведения электронных торгов; оплатить предмет торгов в порядке и сроки установленные договором купли-продажи, но не позднее 30 дней со дня проведения электронных торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов.

Справочная информация:

Контактный телефон антикризисного управляющего: +375 (44) 7224795.

Контактный телефон для осмотра объектов +375 (44) 7224795.

Контактные телефоны лица, организующего торги на основании договора поручения: +375 (212) 24-63-12, +375 (219) 510-07-63.

Дата, время и адрес доступа (ознакомления) с предметом электронных торгов (информацией о предмете электронных торгов – в отношении нематериальных активов) в рабочие дни по 05.11.2021 с 09:00 до 16:00 по предварительному согласованию с Продавцом по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Химзаводская, 5.

Затраты на организацию и проведение вторых повторных электронных торгов определяются согласно смете затрат и прейскуранта ЭТП. Ознакомление с затратами на организацию и проведение вторых повторных электронных торгов производится на <http://etpvt.by> до начала торгов.

Возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется в соответствии с законодательством.

О результатах тендера (конкурса)

Полное наименование Организатора:

Министерство связи и информатизации Республики Беларусь

Тендер (конкурс) на использование радиочастоты 98,6 МГц с шириной полосы ± 150 кГц для эксплуатации радиозонных средств радиовещательной службы на территории площадью 4392,26 кв. км при размещении радиозонных средств на областной радиотелевизионной передающей станции «Ракитница» с целью оказания услуг электросвязи общего пользования (эфирная трансляция звуковых программ)

Сведения о победителе тендера (конкурса):

Общество с ограниченной ответственностью «МедиаГруппа Гревцова», Логийский тракт, 22А, помещение 200, комната 5, 220090, г. Минск, Республика Беларусь.

УНП 100049877

Извещение о проведении электронных торгов

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5
Продавец	Минское областное потребительское общество, г. Минск, ул. Бровка, 24
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by

Предмет вторых повторных электронных торгов, назначенных на 04.11.2021

Лот № 1
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Сенницкий с/с, аг. Сенница, ул. Слуцкое шоссе, 26

Здание магазина (общ. пл. 268,9 кв. м, инв. № 600/С-171336, составные части и принадлежности: пристройка, сарай-пристройка, сарай).

Сведения о земельном участке: пл. 0,1222 га предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия по 25.01.2120) для строительства и обслуживания магазина. Ограничения (обременения) прав: природная территория, подлежащая спец. охране (в зоне санит. охраны источников питьевого водоснабжения централизи. систем питье. водоснабжения (3-й пояс-262, 267-268)

Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % – 650 579,00 бел. руб. (снижена на 10 %)

Лот № 2
Адрес: Минская обл., Минский р-н, г. Пачулици, ул. Гвардейская, д. 5

Кафе-бар «Отдых» (здание специализир. для общест. питания, общ. пл. 219,1 кв. м, инв. № 600/С-105461, составные части и принадлежности: пристройка).

Сведения о земельном участке: пл. 0,0914 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для строительства и обслуживания кафе-бара «Отдых».

Обременение: здание сдадено в аренду (подробнее на сайте ipmtorgi.by)

Начальная цена лота № 2 с НДС 20 % – 354 000,00 бел. руб. (снижена на 25 %)

Лот № 3
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Самохваловичский с/с, аг. Самохваловичи, пер. Калинин, д. 36

Столовая (здание специализир. для общест. питания, общ. пл. 282,8 кв. м, инв. № 600/С-117001, составные части и принадлежности: три пристройки).

Сведения о земельном участке: пл. 0,0659 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания столовой

Начальная цена лота № 3 с НДС 20 % – 349 200,00 бел. руб. (снижена на 25 %)

Лот № 4
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Шомыслицкий с/с, аг. Озерцо, ул. Центральная

Магазин № 1 (здание специализированное розничной торговли) общ. пл. 127,2 кв. м, инв. № 600/С-132938. Составные части и принадлежности: пристройка, склад, уборная.

Сведения о земельном участке: пл. 0,0885 га предоставлен на праве аренды (срок действия по 04.04.2014) для обслуживания здания магазина № 1

Начальная цена лота № 4 с НДС 20 % – 401 938,80 бел. руб. (снижена на 16 %)

Лот № 5
Адрес: Минская обл., Молодечненский р-н, г. Молодечно, ул. Молодежная, 12

Административное здание (общ. пл. 1079,3 кв. м, инв. № 630/С-54835).

Сведения о земельном участке: пл. 0,1244 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания администрат. здания

Начальная цена лота № 5 с НДС 20 % – 1 101 600,00 бел. руб. (снижена на 10 %)

Лот № 6
Адрес: Минская обл., Пуховичский р-н, Пуховичский с/с, д. Мирячье, ул. Центральная, Д. 2А

Магазин (здание специализированное розничной торговли, общ. пл. 39,7 кв. м, инв. № 602/С-45187, составные части и принадлежности: сарай-пристройка).

Сведения о земельном участке: пл. 0,0179 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для размещения объектов розничной торговли. Ограничения (обременения) прав: водоохранная зона р. Свислочь

Начальная цена лота № 6 с НДС 20 % – 3 297,49 бел. руб. (снижена на 10 %)

Лот № 7
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, аг. Новый Двор, 50Б

Здание приемного пункта (здание специализированное иного назначения, общ. пл. 55,5 кв. м, инв. № 600/С-142579).

Сведения о земельном участке: пл. 0,0215 га предоставлен продавцу на праве аренды (по 12.08.2043) для обслуживания здания приемного пункта. Ограничения (обременения) прав: водоохранная зона р. Свислочь

Начальная цена лота № 7 с НДС 20 % – 10 000,00 бел. руб. (снижена на 10 %)

Дата и время начала и окончания электронных торгов по лотам №№ 1–4
Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок по лотам №№ 1–4
Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 03.11.2021 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов, назначенных на 24.11.2021

Лот № 5
Адрес: Минская обл., Молодечненский р-н, г. Молодечно, ул. Молодежная, 12

Административное здание (общ. пл. 1079,3 кв. м, инв. № 630/С-54835).

Сведения о земельном участке: пл. 0,1244 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания администрат. здания

Начальная цена лота № 5 с НДС 20 % – 1 101 600,00 бел. руб. (снижена на 10 %)

Лот № 6
Адрес: Минская обл., Пуховичский р-н, Пуховичский с/с, д. Мирячье, ул. Центральная, Д. 2А

Магазин (здание специализированное розничной торговли, общ. пл. 39,7 кв. м, инв. № 602/С-45187, составные части и принадлежности: сарай-пристройка).

Сведения о земельном участке: пл. 0,0179 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для размещения объектов розничной торговли. Ограничения (обременения) прав: водоохранная зона р. Свислочь

Начальная цена лота № 6 с НДС 20 % – 3 297,49 бел. руб. (снижена на 10 %)

Лот № 7
Адрес: Минская обл., Минский р-н, Новодворский с/с, аг. Новый Двор, 50Б

Здание приемного пункта (здание специализированное иного назначения, общ. пл. 55,5 кв. м, инв. № 600/С-142579).

Сведения о земельном участке: пл. 0,0215 га предоставлен продавцу на праве аренды (по 12.08.2043) для обслуживания здания приемного пункта. Ограничения (обременения) прав: водоохранная зона р. Свислочь

Начальная цена лота № 7 с НДС 20 % – 10 000,00 бел. руб. (снижена на 10 %)

Дата и время начала и окончания электронных торгов по лотам №№ 5–7
Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок по лотам №№ 5–7
Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 23.11.2021 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с ВУ60БЛББ30120191021390001001 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результаты торгов, установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

Песню бярыце з сабою...

ЦЯБЕ СПАТКАЎ

Алесь Гарун (1887—1920) — беларускі паэт, празаік, публіцыст, дзеяч беларускага адраджэння пачатку XX стагоддзя. Пісаць пачаў з дзяцінства. Шмат вершаў і аповядаў было апублікавана ў газетах «Наша ніва», «Беларус», «Вольная Беларусь», у калектыўных зборніках і календарых. Творы аўтара атрымлівалі станоўчыя водгукі ад Максіма Багдановіча і Янкі Купалы. Галоўныя тэмы творчасці Алеся Гаруна — Радзіма, імкненне да шчасця. Багатая пейзажная лірыка.

Вершы — Алесь ГАРУН,
музыка — Яўген КСЯНЕВІЧ.

1. Цябе спаткаў і сам не знаю,
Ад сэрца шчырага кажу,
Якую, дзеўча, думку маю
І спеў аб тым які злажу.

Прыпеў (2 разы):

Здаецца, нешта ўскаланула
У душы майй ты незарок.
Былога струны закрунула, —
Звіняць ледзь чутна аддалёк.

2. Ці ж будзе час,
што нам спаткацца
Яшчэ раз здарыцца калі,
І струны сэрца
разбрымацца
У тыя песні, што былі?
Прыпеў.
3. Ніхто не скажа!
Толькі знаю
І не ўтаюся ад цябе:
Нахай цябе я не спаткаю, —
Пакінеш след ты па сабе.

Рубрыку вядзе
кампазітар
Яўген КСЯНЕВІЧ.
evgenyksenewich@gmail.com

Запрашальнік

НАЦЫЯНАЛЬНЫ СТРОЙ БЕЛАРУСАЎ ЛАТГАЛІ

У канцэртнай зале «Віцебск» сёння, 22 кастрычніка, прэзентуюць першую персанальную выставу фотамастака-пачаткоўца Эдуарда Літвіноўскага «Беларускі погляд Даўгаўпілса».

«Дзя выставы заключаецца ў тым, каб аб'яднаць беларусаў, якія пражываюць у Латгалі, у адной фотасесіі: у нацыянальным строі на фоне пейзажаў і гарадскога асяроддзя ў розны час года. Злавіць непаўторную магію погляду, прыдумачы і знайсці кожнаму розныя лакацыі для здымка, стварыць вобразы, якія найбольш поўна раскрываюць характар мадэляў, паказаць багацце і разнастайнасць беларускага нацыянальнага касцюма, адлюстравачы чароўныя краявіды Даўгаўпілса і яго навакольных мясцін. Менавіта такія задачы ставіў перад сабой фатограф», — расказаў у Цэнтры культуры «Віцебск».

Эдуард Літвіноўскі нарадзіўся ў Даўгаўпілсе (Латвія), у яго беларускія карані. Шмат гадоў ён цесна супрацоўнічае з Даўгаўпілскім Цэнтрам беларускай культуры ў час фестывалю і мерапрыемстваў.

Арганізатары выставы — ЦК «Віцебск», генеральнае консульства Беларусі ў Даўгаўпілсе, Цэнтр нацыянальных культур абласнога цэнтра, Беларускае культурна-асветнае таварыства «Уздым», Рэспубліканскі цэнтр нацыянальных культур, а таксама Цэнтр беларускай культуры і ўпраўленне культуры Даўгаўпілскага гарадскога самакіравання.

Выстаўка працуе да 12 лістапада.

Даты Падзеі Людзі

22 КАСТРЫЧНІКА

1380 год — заснаваны Пустынскі Свята-Успенскі манастыр. Знаходзіцца паблізу Мсціслава на беразе р. Асялянка (правы прыток Сожа). Згодна з паданнем, заснаваны мсціслаўскім князем Лугвенам. У 1918 годзе манастыр быў закрыты. Частка будынкаў (у тым ліку званіца) да сённяшняга дня захавалася ў руінах. З 2003 года вядзецца рамонт старых і ўзвядзенне новых будынкаў, адноўлены царква Нараджэння Багародзіцы і званіца. У канцы 2006 годзе манастыр зноў зарэгістраваны як дзеючы.

1921 год — нарадзілася Лілія Яфрэмаўна Стасевіч, беларуская актрыса, дыктар радыё, заслужаная артыстка БССР. З 1944 года — актрыса Беларускага тэатра імя Янкі Купалы, у 1948—1980 гадах — дыктар на Беларускам радыё, выкладала ў Беларускам тэатральна-мастацкім інстытуце. Вяла грамадска-палітычныя, літаратурна-драматычныя, музычныя і іншыя перадачы, святочныя рэпартажы.

1933 год — нарадзіўся Ігар Міхайлавіч Дабралюбаў, кінарэжысёр, заслужаны дзеяч мастацтваў БССР, народны артыст Беларусі. У 1962—1996 гадах працаваў на кінастудыі «Беларусь-фільм». Паставіў фільмы «Іван Макаравіч», «Белья росы», «План перапёлкі» і іншыя. Яго творчасці ўласцівыя актыўная аўтарская пазіцыя, актуальнасць праблематыкі, рэалістычная форма. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі, прызору міжнародных кінафестывалюў.

1797 год — французскі паветраплавальнік Андрэ-Жак Гарнерэн здзейсніў першы ў гісторыі скачок з парашутам з лятальнага апарата — паветранага шара (скачок здзейснены з вышыні 1000 м над адным з паркаў Парыжа).

1811 год — нарадзіўся Ферэнц Ліст, венгерскі кампазітар, піяніст, дырыжор, адзін з заснавальнікаў і першы прэзідэнт Акадэміі музыкі ў Будапешце.

1870 год — нарадзіўся Іван Аляксеевіч Бунін, рускі пісьменнік, ганаровы акадэмік Пецярбургскай АН. Першы рускі лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуры. Аўтар аповядаў і аповесцяў «Антоніўска яблыкi», «Вёска», «Суходол», аўтабіяграфічнага рамана «Жыццё Арсенева», кнігі «Цёмныя алеі», «Міціна каханне» і іншага.

1887 год — нарадзіўся Джон Рыд, амерыканскі пісьменнік і журналіст, дзеяч міжнароднага рабочага руху. Аўтар кнігі «Дзесяць дзён, якія ўзрушылі свет».

1926 год — нарадзіўся Спартак Васілевіч Мішулін, савецкі і расійскі артыст тэатра і кіно, народны артыст РСФСР. Іграў на сцэне Маскоўскага тэатра сатыры. Здымаўся ў фільмах «Белае сонца пустыні», «Уласнасць рэспублікі», «Бедная Саша» і многіх іншых.

ГЁТЭ:
«Чужына радзімай не стане».

СЁННЯ

Месяц

Поўня 20 кастрычніка.
Месяц у сузор'і Цяльца.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.51	17.56	10.05
Віцебск —	7.43	17.43	10.00
Магілёў —	7.41	17.47	10.06
Гомель —	7.34	17.47	10.13
Гродна —	8.05	18.12	10.07
Брэст —	8.03	18.16	10.13

Імяніны

Пр. Афанасія, Абрама, Канстанціна, Максіма, Гіятра, Якава, К. Лідзіі, Саламеі, Аляксандра, Марка, Філіпа.

Фота Яўгена ПЯСЦЕКАГА

ЗАЎТРА

Геамагнітныя ўзрушэнні

Аб'ява: німа прыкметных геамагнітных узрушэнняў

...у суседзях

ВАРШАВА	КІЕЎ	РЫГА
+8...+10°C	+10...+12°C	+8...+8°C
ВІЛЬНЮС	МАСКВА	С.ПЕЦЯРБУРГ
+8...+10°C	+7...+8°C	+2...+4°C

БЕЛТАМОЖСЕРВИС
Всегда вовремя!

ЛОГИСТИЧЕСКИЙ ОПЕРАТОР

- ✓ ТРАНСПОРТНО-ЭКСПЕДИЦИОННЫЕ УСЛУГИ
- ✓ МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПЕРЕВОЗКИ
- ✓ ТАМОЖЕННОЕ ДЕКЛАРИРОВАНИЕ
- ✓ ПОРУЧИТЕЛЬСТВО
- ✓ СКЛАДСКИЕ УСЛУГИ
- ✓ ЭЛЕКТРОННОЕ БРОНИРОВАНИЕ ОЧЕРЕДИ НА ГРАНИЦЕ
- ✓ ПРОГРАММНЫЕ ПРОДУКТЫ
- ✓ ТОРГОВЫЙ ПРЕДСТАВИТЕЛЬ
- ✓ TAX FREE
- ✓ СЕРВИСНЫЕ УСЛУГИ

197 DECLARANT.BY

УНП 101561144

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

Тэлефоны ў Мінску: прыёмнай — 311 17 13 (гэл.факс);
адрэсаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэры — 311 17 16.

Прыёмны тэлефон: 311 17 27,
тэл.факс: 311 17 27,
e-mail: reklama@zviazda.by

Аўтары публікаваных матэрыялаў несць адказнасць за выбар і выкарыстанне фотак. Іх перадача не з'яўляецца суадпавядзеннем з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адрэавае і публікуе адрэавааныя ёй пisma. Перадаку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

(для зваротаў):
zvarot@zviazda.by

Газета адрэавава ў Рэспубліканскім унітарным прайпрыемстве
«Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 02330106 ад 30.04.2004.
220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
Тыраж 14.804. Індэкс 63850. Зак. № 2616.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

21 кастрычніка 2021 года.